

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Zuid

Integraal huisvestingsplan 2013 - 2017
primair onderwijs stadsdeel Zuid

Versie 10 september 2013

Colofon

Uitgave

Stadsdeel Zuid Gemeente Amsterdam
afdeling Beleidsrealisatie Fysiek Domein
Amsterdam 2013

In samenwerking met

Amsterdamse Oecumenische Scholengroep
Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs
Christelijke Schoolvereniging Amsterdam-Zuid
Esprit Scholen
Schoolvereniging Peetersschool
Schoolvereniging Willemspark
Stichting De Amsterdamse Montessori School
Stichting de Buitenveldertse Montessori School
Stichting Joodse Scholengemeenschap JBO
Stichting Geert Groote School
Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider
Stichting KBA Nieuw West
Stichting Kolom
Stichting Nieuwe Schoolvereniging
Stichting Openbaar Onderwijs aan de Amstel
Stichting Tobiasschool Amsterdam
Stichting voor Openluchtscholen voor het gezonde kind
Vereniging voor Christelijk Basisonderwijs Instituut Schreuder

Versie

dagelijks bestuur stadsdeel Zuid 10 september 2013

“Voor ieder kind in Zuid is er in de buurt een plek op een basisschool naar keuze.”

Kinderen in stadsdeel Zuid moeten in hun eigen buurt op een school naar keuze terecht kunnen. Massale uitlotingen en onzekerheid bij ouders over waar hun kind terecht kan, moeten afgelopen zijn.

Daarom heeft Stadsdeel Zuid versneld een huisvestingsplan opgesteld, hierin staan de plannen voor het creëren van nieuwe schoolcapaciteit in Zuid. Bestaande scholen worden uitgebreid en er komen nieuwe scholen bij. Ook integrale kindcentra, waar school en kinderopvang samenwerken aan één dagprogramma. Niet alleen moeten er voldoende scholen zijn, de scholen die er zijn moeten ‘fris’ zijn, met een gezond binnenklimaat. Daarom investeren we ook in luchtkwaliteit in scholen, zodat het voor leerlingen en docenten een gezonde en prettige omgeving wordt.

In Zuid staan goede basisscholen en de diversiteit is groot. Er valt er veel te kiezen. Er zijn verschillende onderwijsconcepten zoals montessori, dalton, klassikaal, of meertalig en diverse identiteiten: christelijk, algemeen bijzonder, joods of antroposofisch. Scholen bieden prachtige voorzieningen zoals programma’s voor hoogbegaafdheid of extra steun aan kinderen die moeilijk leren. En er is samenwerking met kinderopvang, sportclubs, muziekschool en musea. De schoolgebouwen in Zuid zijn vaak bijzonder. Het zijn monumentale gebouwen van beroemde architecten zoals Herzberg en Duiker of van de architecten van de Amsterdamse School. Gezinnen wonen graag in Amsterdam Zuid met zijn prettige woningen, mooie parken en speelpleinen en de energie van de verschillende Amsterdamse buurten. Dit maakt dat mensen met kinderen naar Amsterdam Zuid toekomen en ook lang blijven wonen. Zelfs als hun gezin groter wordt. De economische crisis maakt ook dat gezinnen minder snel verhuizen. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat bestaande scholen de toestroom van nieuwe leerlingen bijna niet aankunnen. Bij de keuze voor een school worden ouders hierdoor geconfronteerd met wachtlijsten en uitlotingen.

De afgelopen drie jaar zijn er in verschillende buurten lokalen bijgekomen. Voor de korte termijn zijn diverse uitbreidingen in voorbereiding. Dit is voor de komende jaren nog niet genoeg.

In gesprek met de 18 schoolbesturen van zowel openbare als bijzondere scholen in Zuid is er gezocht naar structurele oplossingen. Vanaf het begin zijn de schoolbesturen betrokken en gemotiveerd geweest om mee te denken en ik ben

dan ook zeer trots op onze samenwerking. Vragen die we gezamenlijk hebben beantwoord, zijn: hoeveel onderwijsruimte is er nodig, waar kan een nieuwe school komen, is er een bestaand gebouw geschikt of moet er nieuwbouw komen, wanneer kan nieuwbouw gerealiseerd worden, welk bestuur wil dit mede op zich nemen en hoe kunnen we de financiën regelen? Maar we hebben ook dieper gekeken: Wat heeft een gebouw nodig om te kunnen werken met het specifieke onderwijsconcept van de school? Welke ruimtes komen leerkrachten nu tekort en wat maakt een school prettig om in te verblijven en te werken? Al deze vragen worden beantwoord in dit huisvestingsplan. Uiteindelijk gaan we voor een gezamenlijke doel: voor ieder kind die in Zuid naar school wil, is er een plek op een kwalitatief goede basisschool in een goede accommodatie naar keuze.

Met dit Integraal Huisvestingsplan zetten we in op de volgende concrete resultaten:

- een dependance van de Nicolaas Maesschool in het Museumkwartier/de Apollobuurt (start oktober 2013);
- een Integraal Kindcentrum (IKC) aan de Zuidas (start zomer 2014)
- een dependance van De Notenkraker in de Hoofddorppleinbuurt (start zomer 2015);
- uitbreidingen van scholen in de Rivierenbuurt. Het gaat hierbij om de Anne Frankschool, Maas- en Waalschool en St. Catharinaschool;
- uitbreiding en aanpassing van de Oscar Carréschool in De Pijp;
- een mooi totaalplan voor het Hygiëaplein voor de ontwikkeling van twee IKC’s van de Europaschool en de Geert Grooteschool;
- het gereed zijn van de renovatie van de Peetersschool (in de zomer 2014);
- renovatie van de Olympiaschool (start uitvoering zomer 2014);
- nieuwbouw voor de speciale basisscholen De Meander en St. Paulus op de Zuidelijke Wandelweg;
- flexibele capaciteit en potentiële capaciteit in verschillende buurten door (voormalige) onderwijsgebouwen te reserveren of mogelijkheden voor nieuwbouw te borgen, zoals op het Havenstratterrein.
- op alle scholen waar het binnenklimaat onvoldoende is, nemen we op korte termijn maatregelen.

Simone Kukenheim
Stadsdeelwethouder Onderwijs
 oktober 2013

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	
1.1 Aanleiding	6
1.2 Doel en resultaat	6
1.3 Karakter en afbakening IHP	6
1.4 Proces totstandkoming IHP	7
1.5 Strategische en operationele gedeelte (leeswijzer)	
2 Kaders	8
2.1 Wet- en regelgeving	8
2.1.1 Wet op het Primair Onderwijs	8
2.1.2 Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs (hierna huisvestingsverordening)	8
2.1.3 Huisvestingsprogramma en spoedprocedure	9
2.1.4 Stichten van scholen en opheffen van scholen	9
2.1.5 Toezicht openbaar onderwijs	9
2.2 Nieuwe ontwikkelingen onderwijshuisvesting	9
2.2.1 Nieuwe verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs	9
2.2.3 Frisse en energieke scholen	10
2.2.4 Brede scholen	11
2.2.5 Integrale kindcentra (IKC)	11
2.2.6 Eigendom, beheer en exploitatie onderwijsgebouwen	11
2.2.7 'Om het kind' en passend onderwijs	12
2.2.8 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	13
2.2.9 Plaatsingsbeleid: 'In de buurt naar school'	13
2.2.10 Stedelijke ontwikkelingen	13
3 Leerlingenprognoses	16
3.1 Criteria	16
3.2 Prognoses versus werkelijke situatie	16
3.3 Totaalprognose stadsdeel Zuid	16
3.4 In- en uitstroom leerlingen stadsdeel Zuid	17
4 Visie onderwijshuisvesting	20
4.1 Missie onderwijshuisvesting	20
4.2 Bestuurlijke ambities	20
4.3 Doelen	20
4.4 Sturing stadsdeelraad	21
4.5 Strategie en afwegingen	21
5 Operationeel	24
5.1 Operationele gedeelte: vijf gebieden, vijf huisvestingsscenario's	24
5.2 Gebiedsindeling	24
5.3 Omschrijving per gebied	24
5.3.1 De Pijp	25
5.3.2 Rivierenbuurt	29
5.3.3 Buitenveldert	35
5.3.4 Midden	39
5.3.5 West	45
5.4 Conclusie gebiedscenario's	52
6 Financiën	55
6.1 Algemeen	55
6.2 Financieel kader	55
6.3 Huisvestingskosten onderwijs	56
6.4 Overzicht investeringen en overige uitgaven	57
6.5 Overzicht financiële effecten	58
6.6 Kosten overcapaciteit	61
6.7 Financiële buffer	61
6.8 Overdracht budgetten	68
7 Realisatie	64
7.1 Uitvoeringsgericht	65
7.2 Projectenlijst	74

Samenvatting

Achtergrond

We gaan de onderwijshuisvesting in het stadsdeel structureel uitbreiden. In verschillende wijken in Zuid zijn ouders en kinderen namelijk geconfronteerd met wachtlijsten en uitlotingen. Dit geldt zowel bij het openbaar als bijzonder onderwijs. Om dit tegen te gaan, zijn korte- termijnoplossingen gevonden. Bestaande scholen in De Pijp, de Rivierenbuurt en Midden-zuid zijn uitgebreid. Maar de 'rek' is eruit. De schoolgebouwen (de meeste uit de jaren '30 van de vorige eeuw) laten geen groei meer toe. En gezien de verwachte groei van het aantal basisschoolleerlingen in Zuid (800 leerlingen de komende vijf jaar) moet er een lange-termijnoplossing komen.

In overleg met de schoolbesturen met scholen in Zuid hebben we per buurt de ambities, behoefte en mogelijkheden geïnventariseerd. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in dit Integraal Huisvestingsplan (IHP). Randvoorwaarde is dat er voor ieder kind in Zuid in de buurt een plek is op een basisschool naar keuze.

Beknopte opsomming projecten

Het opstellen van het IHP om dit te realiseren, was een dynamisch proces. Dat zal ook gelden voor de uitvoering. In de komende vier jaren gaan we namelijk in totaal drie nieuwe scholen bouwen (het IKC Zuidas, een dependance van De Notenkraker en schoolgebouw voor speciaal onderwijs aan de Zuidelijke Wandelweg). Ook gaan zeven scholen de capaciteit uitbreiden (de Anne Frankschool, de Maas- en Waalschool, de St. Catharinaschool, de Oscar Carréschool, de Nicolaas Maesschool, de Geert Grootte I-school en de Europaschool). Ook vinden renovaties plaats bij vijf scholen (de Olympiaschool, de Peetersschool, de Oscar Carréschool, de dependance van de Nicolaas Maesschool en het gebouw Hygiëaplein 7). Deze schoolgebouwen zullen vanzelfsprekend allemaal voldoen aan de laatste eisen van wet- en regelgeving.

Omvang capaciteitsuitbreiding

De huisvestingsscenario's laten zien dat in alle gebieden wordt uitgebreid. In totaal zijn in 2015 43 extra groepsruimten gerealiseerd. Door deze structurele uitbreidingen ontstaat per 2015 enige overcapaciteit ten opzichte van de prognoses. Naast de structurele uitbreidingsprojecten wordt diverse flexibele en potentiële capaciteit gereserveerd voor

de komende jaren. De totale flexibele capaciteit bedraagt dertien groepsruimten per 2015. Daarnaast is nog potentiële capaciteit gereserveerd tot 45 lokalen in 2017.

Gericht op uitvoering

Dit IHP staat voor een integrale, resultaatgerichte en communicatieve aanpak, gericht op uitvoering.

- Integraal, omdat zowel vanuit gebiedsniveau als vanuit het totale stadsdeelniveau de huisvesting van het primair onderwijs is geanalyseerd. Ook hebben we alle relevante beleidskaders nauwlettend gevolgd en hierbij betrokken;
- resultaatgericht, omdat in de IHP-periode (2013-2017) de realisatie en uitvoering centraal staan, waarbij ieder jaar een of meer projecten van start zal gaan of afgerond wordt;
- communicatief, omdat we alleen in constructief overleg en in gezamenlijkheid de beste resultaten kunnen bereiken, waarbij de inzet van de schoolbesturen essentieel is. Constructieve overleggen stellen ons in staat om de juiste keuzes te maken. Keuzes, die ruimte en perspectief bieden en draagvlak hebben.

Uitvoering binnen de financiële kaders

We willen gedifferentieerd investeren in die buurten en scholen die dit nodig hebben. Dit moet lukken binnen de beschikbare middelen voor onderwijshuisvesting.

We willen de ambities budgettair-neutraal, dus binnen het huidige financiële kader, kunnen realiseren. Daarom hebben we samen met de schoolbesturen kritisch gekeken naar de totale huisvestingsopgave. Rekeninghoudend met de groei van het aantal leerlingen en de ambities van de schoolbesturen is een realistisch en acceptabel IHP opgesteld. Dankzij de integrale aanpak en de ferme daadkracht van alle betrokkenen zijn we erin geslaagd om ruim binnen de bestaande financiële mogelijkheden te blijven en kunnen we investeren op die plekken waar dat echt nodig is.

Omdat de praktijk dynamisch is en het IHP daardoor in de toekomst mogelijk bijsturing vraagt, hebben we in het Meerjaren Investeringsplan Onderwijshuisvesting (MIPO) ook ruimte gecreëerd om nieuwe projecten te bekostigen en onvoorziene tegenvallers op te vangen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het Programma-akkoord stadsdeel Zuid 2010 – 2014 staat dat de onderwijshuisvesting verder op orde wordt gebracht. De missie daarbij is om ieder kind een plek te bieden naar eigen keuze en te zorgen voor voldoende kwalitatieve onderwijshuisvesting in de buurten, conform het convenant 'In de buurt naar school'.

Het realiseren van deze missie komt echter in het gedrang omdat de prognoses voor stadsdeel Zuid aangeven dat de komende jaren een fors tekort aan plekken op basisscholen in dit stadsdeel ontstaat. Tot zeker 2017 is er namelijk sprake van een stijgende lijn in het aantal leerlingen op de scholen in Zuid. De reden hiervoor is dat Zuid kwalitatief goede basisscholen heeft, die een aanzuigende werking hebben op kinderen binnen én buiten het stadsdeel. Veel scholen hebben als gevolg daarvan nu te maken met meer aanmeldingen dan dat er plaatsen zijn, met als gevolg wachtlijsten en uitlotingen.

In dit IHP staan oplossingen voor de onderwijshuisvesting, op de korte en lange termijn. Hiermee borgen we dat er tot 2017 voldoende plekken op scholen in stadsdeel Zuid beschikbaar zijn om elk kind een plek op een school aan te bieden. Ook borgen we met dit IHP dat de onderwijshuisvesting kwalitatief op orde is.

In het kader van 'Eén stad, één opgave' (1S1O) wijzigt het bestuurlijke stelsel. Per 1 januari 2014 vallen het onderwijsbeleid en de uitvoering van de daarbij horende taken, waaronder onderwijshuisvesting, onder de centrale stad. Met het oog hierop is het dus nu van belang om de afspraken met de schoolbesturen en alle plannen voor de scholen in Zuid, zoals vastgelegd in dit IHP, inhoudelijk goed te borgen en financieel te verankeren.

1.2 Doel en resultaat

Het doel van dit IHP is om een zo compleet mogelijk beeld te geven van de stand van zaken en ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting in stadsdeel Zuid. Met dit IHP krijgt u een integraal beeld van de totale huisvestingsopgave waar het stadsdeel en de schoolbesturen de komende jaren voor staan. Zowel in kwantitatief als in kwalitatief opzicht. Zo gaat dit IHP onder andere in op hoeveel capaciteitsuitbreiding nodig is en welke scholen worden opgeknapt. Het IHP geeft ook duidelijkheid over de voortgang van lopende projecten, de haalbaarheid van nieuwe projecten en maakt eveneens de financiële consequenties inzichtelijk.

1.3 Karakter en afbakening IHP

Het IHP biedt een transparant beleid voor de komende jaren op het gebied van onderwijshuisvesting, met een actieve focus op uitvoering. Nieuwbouw, verbouw en uitbreidingen van schoolgebouwen vergen vanzelfsprekend

veel voorbereiding, tijd en communicatie. Daarom is het van belang dat in het IHP een duidelijke koers is uitgezet en dat de doorgaande realisatie van de projecten in dit plan in gang wordt gehouden. Door het stadsdeel, samen met de schoolbesturen. Met het vaststellen van dit IHP is er dan ook zowel politiek draagvlak als draagvlak bij de schoolbesturen en is de financiële verankering voor het realiseren van de in het IHP aangegeven ontwikkelingslijn met de bijbehorende projecten geborgd. Daarnaast is er met het vaststellen van dit IHP overeenstemming over de koers voor onderwijshuisvesting en er duidelijkheid en overzicht van wat er gaat gebeuren, voor zowel de stad, het stadsdeel als de schoolbesturen. Het voordeel van de gestructureerde benadering in dit IHP is dat ad-hocoplossingen worden voorkomen.

Het IHP biedt dus een solide basis. Hierdoor kunnen de stad en de schoolbesturen gezamenlijk de huisvestingsscenario's in het IHP effectief uitwerken en uitvoeren. In geval van wijzigingen, aanvullingen en heroverwegingen is altijd leidend dat ieder kind in de buurt naar school moet kunnen gaan en dat ouders daarbij voldoende keuzevrijheid moeten hebben.

Dit IHP heeft alleen betrekking op de scholen die vallen onder de werking van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO). Dit zijn de openbare en bijzondere scholen voor basisonderwijs en de speciale scholen voor basisonderwijs (De Tobiasschool, De Meander en de St. Paulusschool). Dit betekent dat de scholen voor speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en voorbereidend beroepsonderwijs in stadsdeel Zuid in dit verband dus niet worden genoemd. Voor de huisvesting van deze schoolsoorten is de centrale stad namelijk verantwoordelijk. In Zuid zijn drie internationale scholen: Lycée Vincent van Gogh (Franse school), British School of Amsterdam en de Amsterdam International Community School (AICS). De laatste twee scholen worden ook in dit IHP belicht omdat zij op zoek zijn naar een locatie voor nieuwbouw en dit inhoudelijke raakvlakken heeft met dit IHP, omdat hierdoor onderwijspannen beschikbaar komen.

1.4 Proces totstandkoming IHP

Stadsdeel Zuid heeft samen met de betrokken schoolbesturen de verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting in het stadsdeel. Daarom hebben we, in het kader van de totstandkoming van dit IHP, uitgebreid met deze scholen gesproken en zaken met hen afgestemd. Alle betrokken schoolbesturen zijn uitgenodigd om vanaf het begin te participeren in het totstandkomingsproces.

Daarnaast hebben we een taskforce ingesteld om projecten te initiëren en te organiseren die tot resultaat hebben dat elk kind een plek op een school heeft en dat er voldoende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting in stads-

deel Zuid is. Deze taskforce heeft de naam BOOZT gekregen, wat staat voor Beste Oplossingen Onderwijshuisvesting Zuid Taskforce. De in de taskforce besproken projecten hebben een plek in het IHP gekregen en zijn alle in overeenstemming met de betrokken schoolbesturen tot stand gekomen.

In het kader van BOOZT hebben we de afgelopen maanden ook gewerkt aan het verkennen en formuleren van de huisvestingsopgave voor de lange termijn, om de verwachte groei in de komende vijf jaren op te vangen. In overleg met de schoolbesturen zijn per buurt de ambities, behoeftes en mogelijkheden tot groei per school geïnventariseerd. Parallel hieraan zijn alle mogelijke oplossingen en scenario's in beeld gebracht. Daarbij is niet alleen gekeken naar het eigen vastgoed, maar ook naar andere panden die leegstaan of vrijkomen. Ook is gestart met het verkennen van de haalbaarheid van beoogde uitbreidingen of nieuwbouw. Het matchen van de lokalenbehoefte per buurt, de ambities van de schoolbesturen en de mogelijke oplossingen was een omvangrijke opgave. Niet alle verkende oplossingen bleken uiteindelijk haalbaar, omdat deze na onderzoek niet pasten binnen de kaders. Samen met de schoolbesturen zijn daarom alleen keuzes gemaakt voor uitvoerbare oplossingen. Deze oplossingen komen terug in dit IHP.

Daarnaast hebben we met alle actief betrokken schoolbesturen één of meer bilaterale overleggen gevoerd. Ook waren er diverse plenaire bijeenkomsten. Op 5 februari 2013 is de aanpak van BOOZT gepresenteerd en besproken

in het Decentraal Lokaal Overleg (DLO). Op 18 april 2013 zijn de bestuurlijke ambities besproken en vastgesteld in het DLO (Decentraal Lokaal Overleg). Tijdens het DLO van 27 juni 2013 is de voortgang van BOOZT uitgebreid besproken. Op 21 augustus 2013 is het concept IHP besproken in een extra DLO en hebben alle schoolbesturen ingestemd met het IHP zoals dat nu voorligt.

1.5 Strategisch en operationeel gedeelte (leeswijzer)

Het IHP bestaat uit een strategisch en een operationeel deel.

Hieraan voorafgaand wordt ingegaan op de kaders (hoofdstuk 2) en de leerlingenprognoses (hoofdstuk 3).

Het strategische deel (hoofdstuk 4) omvat het beleidskader met maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen, de leerlingenprognoses, de visie op onderwijshuisvesting en de afwegingen en keuzes om de bestuurlijke ambities mogelijk te maken. De bestuurlijke ambities zijn richtinggevend voor de voorgestelde oplossingrichtingen.

Het operationele deel (hoofdstuk 5) beschrijft gebiedsgerichte huisvestingsscenario's die een oplossing bieden voor de geconstateerde knelpunten. Deze scenario's geven een duidelijk overzicht van de benodigde capaciteitsbehoefte. In dit operationele deel vindt u eveneens een overzicht terug van de benodigde maatregelen en investeringen.

De investeringen en financiële effecten worden uitgewerkt in hoofdstuk 6, Financiën.

2 Kaders

We moeten het IHP binnen de bestuurlijke kaders en ook binnen de wettelijke kaders ontwikkelen en uitvoeren. Daarnaast zijn ontwikkelingen op het terrein van onderwijs, vastgoed en het buurt- en welzijnswerk van invloed op de onderwijshuisvesting. In dit hoofdstuk geven we een beknopte toelichting op de ontwikkelingen in de aanverwante beleidsterreinen. Ook gaan we in op de ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting.

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1. Wet op het Primair Onderwijs

De WPO vormt het algemene juridische kader waarin alle regels en afspraken over onderwijshuisvesting zijn vastgelegd. Feitelijk komt dit kader erop neer dat de gemeente/het stadsdeel verantwoordelijk is om te voorzien in adequate huisvesting van het primair onderwijs. Hiervoor ontvangt het stadsdeel bekostiging via het Stadsdeelfonds. De WPO omschrijft welke taken de gemeente (stadsdeel) op het gebied van onderwijshuisvesting moet uitvoeren. Bijvoorbeeld het organiseren van nieuwbouw of van vervangende nieuwbouw.

De gemeente Amsterdam heeft, naast de voorgeschreven huisvestingsvoorzieningen die voortvloeien uit de WPO, nog een aantal voorzieningen toegevoegd om de schoolgebouwen in Amsterdam zo optimaal mogelijk toe te rusten. Deze voorzieningen staan vermeld in de Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs, ook wel de Huisvestingsverordening. Elke gemeente is verplicht om een dergelijke verordening vast te stellen om de rollen, taken en verantwoordelijkheden op het gebied van huisvesting helder te houden. De Amsterdamse Huisvestingsverordening is op alle stadsdelen van toepassing. Hierdoor worden huisvestingsaanvragen van de schoolbesturen in alle zeven stadsdelen op een gelijklopende manier behandeld.

De schoolbesturen en de gemeente zijn samen verantwoordelijk voor goed onderwijs en een aantrekkelijk en divers aanbod van basisscholen. De schoolbesturen zijn daarnaast, op basis van de WPO, verantwoordelijk voor het toelatingsbeleid. De gemeente is hierin wél een belangrijke partner. Het toelatingsbeleid kan immers niet los gezien worden van het onderwijsbeleid, waaronder ook het realiseren van voldoende onderwijshuisvesting valt.

2.1.2 Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs (hierna Huisvestingsverordening)

De Huisvestingsverordening is feitelijk een uitwerking van de regels zoals die in de WPO zijn vastgelegd. In deze verordening staan de volgende zaken:

- welke voorzieningen door het stadsdeel moeten worden bekostigd en hoe schoolbesturen hierop aanspraak kunnen maken (hierbij gaat het, bijvoorbeeld, om nieuwbouw, vernieuwbouw en groot onderhoud aan de buitenzijde van een gebouw);

- op welke vergoeding de schoolbesturen kunnen rekenen bij een bepaalde huisvestingsvoorziening;
- regels over het delen van ruimtes in schoolgebouwen met andere scholen, verenigingen of commerciële partijen, zoals kinderopvangorganisaties;
- criteria voor huisvestingsaanvragen in het kader van het Huisvestingsprogramma (voor een uitleg van dit programma zie verderop in deze paragraaf). De schoolbesturen kunnen deze aanvragen jaarlijks voor 1 februari indienen, Alleen bij een spoedaanvraag is dat ook mogelijk ná 1 februari.

Om het gedifferentieerde gebruik van een schoolgebouw gemakkelijker te maken, is er aansluitend op de huisvestingsverordening een aparte 'Regeling Verhuur en Medegebruik Schoolgebouwen en -terreinen' van toepassing. Hierin worden de regels over en tarieven voor verhuur en medegebruik van schoolgebouwen nader toegelicht.

De taken en verantwoordelijkheden voor de huisvesting van scholen in het primair onderwijs zijn dus verdeeld tussen het stadsdeel en de schoolbesturen. Het stadsdeel en de schoolbesturen zijn dus gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de huisvesting.

Huisvestingstaken die niet in deze verordening zijn vastgelegd, behoren echter alleen tot de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Zo zijn schoolbesturen verantwoordelijk voor het beheren en exploiteren van de door hen gebruikte schoolgebouwen. Ook moeten zij voor aanvullende of vervangende onderwijshuisvesting of voor ingrijpende onderhoudsvoorzieningen een aanvraag indienen bij het stadsdeel. De schoolbesturen ontvangen jaarlijks van het Rijk een vergoeding voor de instandhouding van het schoolgebouw, de zogenaamde materiële instandhouding. Deze vergoeding is gebaseerd op het aantal leerlingen van een school. De zorg en de uitvoering van het onderhoud aan schoolgebouwen is dus een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Het bevoegd gezag, het schoolbestuur, is verplicht om het schoolgebouw en het hierbij behorende terrein behoorlijk te gebruiken en te onderhouden. Het stadsdeel is verantwoordelijk voor de bekostiging van onderhoud aan het exterieur van het gebouw en het schoolbestuur voor de bekostiging van het schilderwerk en onderhoud aan het interieur. Uitgangspunt voor de bekostiging van de voorzieningen is een sober en doelmatig kwaliteitsniveau. Per 1 januari 2015 zullen de schoolbesturen ook verantwoordelijk worden voor

het buitenonderhoud van hun schoolgebouwen en vindt bekostiging hiervan plaats door het Rijk. Meer hierover leest u in paragraaf 2.2.2, 'Decentralisatie taken onderwijshuisvesting primair onderwijs'.

2.1.3 Huisvestingsprogramma en spoedprocedure

De schoolbesturen voeren het onderhoud aan de schoolgebouwen uit en kunnen hiervoor huisvestingsvoorzieningen bij het stadsdeel indienen. Het Huisvestingsprogramma omvat alle huisvestingsvoorzieningen voor het onderwijs en gymnastieklokalen die het stadsdeel moet financieren.

Deze lokale huisvestingsvoorzieningen bestaan onder andere uit:

- een passende huisvesting van de scholen (nieuwbouw, uitbreiding, vervangende huisvesting);
- de eerste inrichting (onderwijsleerpakket en meubilair);
- bepaalde vormen van onderhoud;
- aanpassingen op grond van wet- en regelgeving en op grond van veiligheid.

Het stadsdeel toetst de huisvestingsaanvragen vervolgens aan de WPO en aan de Huisvestingsverordening Primair Onderwijs. Als hierna blijkt dat de aanvragen aan de eisen voldoen, heeft het stadsdeel de plicht om de aangevraagde voorziening te vergoeden, c.q. om een passend alternatief te betalen. Alleen toegewezen huisvestingsaanvragen komen terecht in het Huisvestingsprogramma. Afgewezen huisvestingsaanvragen plaatsen we op een overzicht. Uiteindelijk stelt het college van B&W van de gemeente Amsterdam het Huisvestingsprogramma vast, waarna in de loop van het daarop volgende kalenderjaar tot uitvoering hiervan kan worden overgegaan.

In de Huisvestingsverordening zijn ook de huisvestingsvoorzieningen van het SBO (speciaal basisonderwijs) opgenomen. Omdat op het SBO niet alleen leerlingen uit het stadsdeel worden geplaatst, maar uit een veel groter gebied, is het SBO ondergebracht bij de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO). De kapitaallasten worden ook door DMO vergoed.

Voor huisvestingszaken die direct moeten worden uitgevoerd, zoals aanpassingen op het gebied van brandveiligheid, kunnen schoolbesturen beroep doen op een spoedprocedure. Deze spoedprocedure biedt het stadsdeel de mogelijkheid om snel op een aanvraag te reageren, zodat de voortgang van het onderwijs niet in gevaar komt.

2.1.4 Stichten en opheffen van scholen

Naast regelgeving over onderwijshuisvesting is in de WPO vastgelegd hoe een schoolbestuur een nieuwe school kan stichten of wanneer een school moet worden opgeheven. Zowel het stichten als het opheffen van scholen is relevant voor de huisvesting. Een schoolbestuur kan namelijk pas

huisvesting aanvragen op het moment dat een school formeel gesticht is. Bij het opheffen van een school komt een schoolgebouw vrij, wat een wijziging tot gevolg heeft voor het totale onderwijshuisvestingsaanbod in een buurt. Het stichten van nieuwe scholen is op basis van de strenge stichtingsnormen alleen nog maar haalbaar in ontwikkelingsgebieden. Voor Zuid is dit de Zuidas. Hier heeft het openbaar onderwijs een nieuwe school mogen stichten.

2.1.5 Toezicht openbaar onderwijs

Per 1 augustus 2010 is de Wet Goed Onderwijs - Goed Bestuur van kracht geworden, die wijzigingen aanbrengt in de WPO. Deze wetwijzigingen van de WPO houden hoofdzakelijk in dat er een scheiding tussen bestuur en toezicht wordt aangebracht. Daarnaast is er de verplichting voor schoolbesturen om zich te houden aan de Code Goed Bestuur. Om inhoud te geven aan de verantwoordelijkheid voor het openbaar basisonderwijs in het stadsdeel is een convenant opgesteld, zodat het stadsdeel op afstand toezicht houdt op de Stichting Openbaar Onderwijs aan de Amstel (OOadA). De Commissie van Toezicht die formeel toezicht hield op de Stichting OOadA, is per 1 augustus 2013 ontbonden. Deze stichting heeft per die datum namelijk een raad van toezicht ingesteld, waarvan de leden benoemd zijn door het stadsdeel.

2.2 Nieuwe ontwikkelingen onderwijshuisvesting

2.2.1 Nieuwe verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs

De stadsdelen hebben, samen met de schoolbesturen, de afgelopen jaren gewerkt aan de nieuwe gemeentelijke Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs. In 2011 bestond al het voornemen deze opnieuw vast te stellen. Enkele belangrijke wijzigingen zouden zijn de wijze van berekenen van de ruimtebehoefte en het toevoegen van een programma van eisen voor nieuwbouw van frisse Scholen, klasse B, voor klimaatneutraal (ready). Eind 2012 is door de wethouder Onderwijs van de centrale stad echter besloten om de nieuwe verordening niet door te leiden naar de gemeenteraad voor besluitvorming. Argumenten hiervoor waren de financiële onzekerheden en het risico op herhaald wijzigen van deze verordening.

Het aanhouden van deze verordening heeft wel een aantal gevolgen:

- in navolging van de wijziging van de modelverordening van de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) in 2008 is voorgesteld om de huisvestingsbehoefte te bepalen op basis van het aantal leerlingen en m² BVO (brutovloeroppervlak) en niet meer op basis van het aantal groepen. Voor huisvestingsaanvragen voor 2014 hebben schoolbesturen aanvragen voor uitbreiding en nieuwbouw echter al ingediend op de oude wijze, namelijk op basis van het aantal aanwezige groepen.

- Omdat de verordening niet is vastgesteld door de centrale stad is er in feite geen centrale juridische grondslag om de regeling 'frisse scholen, klasse B en klimaatneutraal (ready) bouwen' uit te voeren.

De verwachting is dat eind 2013 de nieuwe Huisvestingsverordening ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraad van Amsterdam. Deze herziene versie van de Huisvestingsverordening is aanzienlijk versoepeld. Zo wordt voorgesteld om de regeling 'frisse scholen, klasse B en klimaatneutraal (ready) bouwen' niet op te nemen. Desondanks kunnen stadsdelen, dus ook stadsdeel Zuid, wel kwaliteitseisen stellen aan het binnenklimaat in scholen en energiebesparende maatregelen nemen, aangezien de middelen hiervoor al zijn opgenomen in de begrotingen. Stadsdeel Zuid past dit programma van eisen in de praktijk daarom al toe en heeft de normbudgetten voor nieuwbouw overeenkomstig met 15% verhoogd.

Ter voorbereiding op de nieuwe verordening en de bekostiging hiervan heeft het stadsdeel alle onderwijsgebouwen ingemeten. Dit is gebeurd door het uitvoeren van een zogenaamde NEN-meting. De resultaten van deze metingen zijn aangeboden aan de schoolbesturen, met het verzoek om hierop te reageren. De inzet is om in 2013 de oppervlaktes die effectief kunnen worden toegerekend aan het onderwijs door het dagelijks bestuur van het stadsdeel vast te laten stellen, in overleg met de schoolbesturen.

2.2.2 Decentralisatie taken onderwijshuisvesting primair onderwijs

De schoolbesturen voor primair onderwijs worden per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het buitenonderhoud van hun gebouwen. Er is hiervoor een wetsvoorstel in procedure, waarmee wordt geregeld dat onderhoud en aanpassingen van schoolgebouwen voor het primair onderwijs rechtstreeks door het Rijk aan de schoolbesturen wordt bekostigd. Dat betekent dat de middelen die hiervoor nu via het Gemeentefonds aan de gemeenten wordt toegekend straks via de lumpsum van het Rijk aan de schoolbesturen zullen worden toegekend. Het zal waarschijnlijk gaan om (landelijk) een bedrag van 158,8 miljoen. Voor Amsterdam betekent dit structureel grofweg 7,8 miljoen (circa 5% van het landelijke bedrag). In ieder geval zal het onderhoud niet meer via het Huisvestingsprogramma door de gemeente worden bekostigd. De financiële consequenties van deze ontwikkeling voor de uitkering in het Gemeentefonds zijn bij het opstellen van dit IHP nog onduidelijk. De stadsdelen, de centrale stad en de schoolbesturen zullen zich de komende anderhalf jaar voorbereiden op deze wetswijziging.

Naast de decentralisatie van het buitenonderhoud staat in het regeerakkoord dat een bedrag van circa € 256 miljoen uit het gemeentefonds wordt overgeheveld naar de lump-

sumfinanciering aan de schoolbesturen. Dit betreft een afroming van een vermeende onderbesteding van de onderwijshuisvestingsmiddelen door gemeenten.

2.2.3 Frisse en energieke scholen

Om invulling te geven aan de Amsterdamse klimaatambitie en om de scholen gezond en duurzaam te maken, maakt stadsdeel Zuid gebruik van:

- de stedelijke subsidieregeling energie en binnenklimaat basisscholen voor 2013 en 2014 en
- het programma van eisen nieuwbouw frisse scholen, klasse B, en klimaatneutraal (ready).

Bestaande scholen: Energieke Scholen

Eind oktober 2009 heeft het college van B&W ingestemd met het plan van aanpak voor het verbeteren van gebouwen van primaire scholen (basisscholen en speciaal onderwijs) op het gebied van energiebesparing en binnenklimaat. Afgesproken is dat de gemeente en de stadsdelen de kosten voor het verbeteren van het binnenklimaat en te nemen energiebesparende maatregelen aan de buitenkant van het gebouw voor hun rekening nemen en dat het schoolbestuur de energiebesparende maatregelen binnen het gebouw betaalt. Voor het verbeterprogramma is een volgorde van urgentie vastgesteld. In Amsterdam zijn voor de eerste tranche 45 basisscholen in aanmerking gekomen, waarvan zes schoolgebouwen in stadsdeel Zuid. Dit zijn de Buitenveldertse Montessorischool, Cheider, De Avonturijn, de Oscar Carréschool, de Geert Groote II-school en de Dongeschool. Deze maatregelen zijn in 2010 en 2011 uitgevoerd.

Deze subsidieregeling kwam tot stand doordat het Rijk, onder de noemer 'frisse scholen', middelen beschikbaar stelde om het binnenklimaat en het energieverbruik in schoolgebouwen te verbeteren. Het Rijk beëindigde de 'frisse-scholenregeling' echter in 2012. Daarmee leek er per 2012 ook stedelijk een einde te komen aan het Amsterdamse project 'Energieke Scholen', dat voor een aanzienlijk deel met middelen van het Rijk werd gevoed.

De centrale stad heeft in november 2012 voor zowel 2013 als 2014 echter alsnog € 2 miljoen per jaar beschikbaar gesteld met de regeling 'Energieke Scholen II'. Deze regeling omvat een convenant van de centrale stad met de stadsdelen en schoolbesturen in het primair onderwijs in Amsterdam. Op 18 april 2013 is dit convenant door alle betrokken partijen ondertekend.

De centrale stad neemt bij 'Energieke Scholen II' de kosten voor het verbeteren van de luchtkwaliteit van scholen via mechanische ventilatie voor zijn rekening, waarbij een maximale investering per lokaal van € 9.000 geldt. Schoolbesturen bekostigen zelf investeringen aan de overige installaties binnen de school, zoals energiezuinige verlichting

en nieuwe HR-CV-ketels. Als schoolbesturen geavanceerdere, en daarmee duurdere, ventilatiesystemen wensen, kunnen lasten boven de € 9.000 door het schoolbestuur of, na overleg, eventueel door het desbetreffende stadsdeel worden gedragen. De stadsdelen betalen in ieder geval de isolatie van de schil van het schoolgebouw. De uit te voeren maatregelen zijn gebaseerd op de in de vorige 'Energieke Scholen'-regeling gemaakte 'Energie Binnenklimaat Adviezen' (EBA's) voor de individuele scholen. In het convenant is ook overeengekomen dat voor scholen waarvoor nog geen EBA beschikbaar is, dit alsnog wordt opgesteld.

Voor deze regeling, voluit 'Energieke Scholen, tweede tranche Verbetering Energiebesparing en Binnenklimaat, komen drie schoolgebouwen binnen stadsdeel Zuid (De Elout, de Cornelis Vrijsschool en de St. Catharinaschool) in aanmerking.

Nieuwbouw: frisse en energieneutrale scholen

Behalve de aanpak van bestaande scholen moeten gerenoveerde gebouwen en nieuwbouwscholen voldoen aan het Bouwbesluit en de Amsterdamse richtlijnen. Het IHP hanteert als uitgangspunt voor nieuwbouw het 'frisse scholen klasse B-niveau'. Daarvoor wordt bij nieuwbouw maximaal 15% aan extra bouwkosten bovenop de huisvestingsnorm toegekend.

2.2.4 Brede scholen

De 'Visie Brede School Zuid 2011 – 2014' is vastgesteld in april 2011. Uitgangspunten bij deze visie zijn dat in stadsdeel Zuid een brede school een samenhangend geheel is van activiteiten op het gebied van onderwijs, opvang, educatief voorschoolprogramma en naschoolse activiteiten. De activiteiten vinden plaats onder één dak of zijn in een sluitend netwerk rondom de school aanwezig.

Er zijn drie belangrijke voorwaarden voor een brede school:

- de ontwikkeling van kinderen staat centraal. Een hoge kwaliteit van onderwijs, opvoeding, verzorging en talentontwikkeling is de missie van een brede school. Ouders worden hierbij betrokken als educatief partner. De brede school is een voorziening voor kinderen van 0–12 jaar of 2,5–12 jaar en hun ouders. De kinderen komen gedurende de dag om te leren, te spelen en zich te ontwikkelen. Onderwijs, opvang en activiteiten lopen vloeiend in elkaar over gedurende de dag;
- verschillende partners kunnen in verschillende combinaties met elkaar samenwerken binnen de brede school. De ruggengraat van de brede school wordt gevormd door de basisschool en de opvang. Uitgangspunt bij samenwerking tussen de partners in een brede school is dat er in een multidisciplinair team wordt samengewerkt, op gelijkwaardig niveau. Het is duidelijk welke partners betrokken zijn bij de school;

- de samenwerking gaat verder dan het 'wonen' onder één dak (of in de buurt van de school een nauwsluitend netwerk met elkaar vormen). Partners delen een heldere visie op de ontwikkeling van kinderen, pedagogiek en didactiek en bieden een samenhangend dagprogramma met een doorgaande leerlijn (op methodisch gebied of op het gebied van het profiel van de school).

Het Jan van de Heijdenhuis, De Bockesprong en Het Binnenhof zijn ontwikkeld tot brede scholen. De Olympiaschool en de St. Catharinaschool ontwikkelen zich op dit moment tot een brede school. Maar veel scholen in Zuid maken al breed gebruik van hun schoolgebouw. Bijvoorbeeld voor VVE (voor- en vroegschoolse educatie) of voor naschools gebruik, in de vorm van buitenschoolse opvang of naschoolse activiteiten. Bij de programmering van activiteiten in een brede school wordt zoveel mogelijk gekeken naar activiteiten die aansluiten bij de school zelf, de schoolgaande kinderen en de ouders.

2.2.5 Integrale Kindcentra (IKC)

Een IKC is een centrum waar kinderen van 0 tot en met 12 jaar terecht kunnen voor opvang, scholing, naschoolse activiteiten en naschoolse opvang. Van de ochtend tot de avond kunnen kinderen hier spelen, leren en zich ontwikkelen. Een IKC gaat een stap verder dan een brede school. Een brede school voorziet in verschillende voorzieningen, terwijl in een IKC de organisaties die deze voorzieningen leveren gezamenlijk aan dezelfde doelen en kwaliteit werken. Het IKC is in principe in één gebouw gesitueerd. Het IKC Zuidas wordt hier een voorbeeld van. Ook de Europaschool en Geert Groote I-school hebben ambities om, samen met een kinderopvangpartner, een IKC op te zetten.

Brede scholen en IKC's zijn van belang voor het IHP, omdat onderwijsflankerende voorzieningen plaatsvinden in schoolgebouwen in de vorm van dubbelgebruik. Of omdat deze voorzieningen plaatsvinden in andere flexibele ruimtes, zoals in multifunctionele accommodaties. Hoewel het IHP sec gaat over projecten voor onderwijshuisvesting, kiezen we ervoor om het organiseren van voldoende ruimte voor brede scholen en IKC's (voor zover op dit moment bekend) ook mee te nemen in dit IHP, zodat hiermee het bestaan van brede scholen en IKC's gewaarborgd is.

2.2.6 Eigendom, beheer en exploitatie onderwijsgebouwen

Het stadsdeel wil voor alle multifunctionele accommodaties komen tot afspraken omtrent eigendom, beheer en exploitatie. Het gaat hierbij vooral om locaties waar, naast onderwijs, andere functies (zoals sport en kinderopvang), aanwezig zijn.

Uitgangspunt van de onderwijswetgeving (WPO, art. 103) is dat het eigendom van het schoolgebouw ligt bij het

schoolbestuur. Dit eigendom wordt vastgelegd in het kadaster via een notariële akte. In het spraakgebruik wordt bij schoolgebouwen onderscheid gemaakt tussen het juridisch eigendom (schoolbestuur) en het economisch eigendom (claimrecht).

Blijft de gemeente juridisch eigenaar, dan wordt het schoolbestuur een gebouw in gebruik gegeven op basis van een beschikking. Hierin is het recht om het gebouw te mogen gebruiken geregeld. Deze multifunctionele accommodaties blijven dan in het geheel in eigendom van het stadsdeel. Voor de onderwijsfunctie krijgt het schoolbestuur in kwestie een ingebruikgevingsbeschikking.

In dergelijke gebouwen blijft de gymvoorziening, als deze breder wordt gebruikt, in beheer van het stadsdeel, om zodoende de regie op vooral het bredere gebruik te waarborgen. Ten aanzien van overige voorzieningen, zoals kinderopvang, voorschoolse of welzijnsvoorzieningen, wordt een huurovereenkomst gesloten op basis van het model Raad Onroerende Zaken (ROZ).

Ruimtes die in gebruik zijn gegeven aan een schoolbestuur kunnen niet verhuurd worden op basis van het burgerlijk wetboek. De reguliere huurbescherming is ook niet van toepassing. Dergelijke ruimtes worden namelijk door het bevoegd gezag c.q. het schoolbestuur verhuurd in overeenstemming met de Regeling Verhuur en Medegebruik Schoolgebouwen en -terreinen.

Uitgangspunt voor de exploitatie is dat de gebruikers van een gebouw de werkelijke kosten betalen voor wat ze daadwerkelijk aan ruimten afnemen. Zo hebben de verschillende partners in een gebouw een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een goede exploitatie. Uitgangspunt hierbij is een kostendekkende exploitatie op basis van een kostendekkende bijdrage. Dit betekent dat elke partner verantwoordelijk is voor de exploitatie van de eigen ruimten en het mogelijke aandeel dat hij heeft in de gezamenlijke ruimten. De verdeling van exploitatiekosten kan worden bepaald door het toepassen van een verdeelsleutel. De partners in het gebouw vormen samen de beheerorganisatie. Afspraken over het beheer en de exploitatie worden vastgelegd in één samenwerkingsovereenkomst. Daarbij treedt bij voorkeur een rechtspersoon op als partner, om contracten en overeenkomsten met leveranciers aan te gaan. Kosten voor gas, water, licht en voor beveiliging, schoonmaak en beheer worden kostendekkend doorbelast. Op basis van een serviceovereenkomsten tussen de verschillende partners in het gebouw worden deze afspraken voor verrekening geconcretiseerd.

2.2.7 'Om het kind' en passend onderwijs 'Om het kind'; zorg in de wijken en in scholen

In 2015 wordt de gemeente verantwoordelijk voor de

jeugdzorg. In mei 2013 heeft Amsterdam in het koersbesluit 'Om het kind' al de contouren geschetst van het nieuwe Amsterdamse jeugdzorgstelsel. De gedachten gaan uit naar vier zorgvormen, waaruit onder andere de wijkteams Jeugd gevormd worden. Deze wijkteams bestaan uit een team van ouder- en kindadviseurs en de buurtteams Samen DOEN. Deze teams gaan 'vindplaatsgericht' werken. Scholen krijgen, in plaats van het huidige schoolmaatschappelijk werk, een ouder-en-kindadviseur die meer uren beschikbaar heeft. Deze adviseur signaleert niet alleen, maar levert ook zelf zorg. Deze nieuwe aanpak heeft mogelijk consequenties voor het ruimtegebruik bij de scholen. Als deze zorg op school geleverd wordt, moet hiervoor namelijk ook ruimte beschikbaar zijn. Daarnaast zullen in de buurt flexibele werkplekken voor de professionals en ruimte voor multidisciplinair overleg beschikbaar moeten zijn, bij het Ouder- en Kindcentrum (OKC), de basisscholen of in multifunctionele voorzieningen. In de proeftuin 'Om het kind' in De Pijp zijn sinds mei 2013 zowel ouder- als kindadviseurs in een buurtteam Samen DOEN actief. Welke ruimte vraag zij concreet hebben, zal in de loop van 2013 duidelijker worden. Bij deze en andere 'proeftuinen' in de toekomst is ook het stadsdeel betrokken.

Passend onderwijs

Ook kinderen met een beperking of gedragsproblemen hebben recht op een passende onderwijsplek. Dat kan in het speciaal onderwijs of, met extra begeleiding, op een gewone school. Vanaf 1 augustus 2014 komt er een nieuw stelsel voor passend onderwijs. Dit verplicht scholen een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Elke school krijgt hierdoor zorgplicht. Maar niet elke gewone school hoeft kinderen die extra ondersteuning nodig hebben op te vangen. Als een school geen passend onderwijs kan geven, zoeken de scholen binnen het samenwerkingsverband naar een school die dit wél kan bieden. Scholen kunnen zich ook specialiseren in het bieden van passend onderwijs en onderling afspreken wie kinderen die dit nodig hebben het beste onderwijs kan bieden. De schoolbesturen in het samenwerkingsverband maken ook afspraken over hoe voor elke leerling zo goed mogelijk passend onderwijs gerealiseerd kan worden. Het gebied van het samenwerkingsverband is vanaf 1 augustus 2014 Amsterdam/Diemen. Dit gebied is veel groter dan de gebieden van de verschillende samenwerkingsverbanden op dit moment (2013), maar op buurtniveau zijn er ook initiatieven en plannen tot samenwerking tussen scholen.

Wat zijn de gevolgen van 'Om het kind' en passend onderwijs?

In relatie tot 'Om het kind' wordt de zorg ook dichterbij de school gebracht. Zoals eerder aangegeven, hoeven niet alle scholen toegankelijk te zijn voor alle kinderen die extra zorg nodig hebben, maar door de zorg dicht in

en bij de school te brengen is er wellicht meer behoefte aan ruimtes waar gesprekken met ouders en/of extra begeleiding aan kinderen kunnen plaatsvinden. Niet alles hoeft overigens op een school te gebeuren; er moet ook gebruik gemaakt kunnen worden van de Huizen van de wijk of van OKC's. Helemaal inschatten kunnen we de situatie nog niet; de ervaringen met de proeftuinen 'Om het kind' en met passend onderwijs zullen moeten uitwijzen in welke mate er veranderingen in het onderwijshuisvestingsbeleid noodzakelijk zijn.

2.2.8 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

In 2013 is het convenant VVE door alle schoolbesturen getekend. Hierin staat dat vanaf 2015 alle basisscholen in Zuid ook vroegscholen zijn en programma's voor- en vroegschoolse educatie (VVE) zullen aanbieden. Deze VVE zal, in samenwerking met de schoolbesturen en de welzijnsinstellingen (die voorscholen aanbieden), worden gerealiseerd. Omdat voor- en vroegscholen nauw samenwerken, zullen de VVE-voorzieningen zo veel mogelijk in één gebouw of in de buurt van de basisscholen worden aangeboden. Het schooljaar 2013-2014 wordt benut om VVE op de basisscholen in te voeren.

2.2.9 Plaatsingsbeleid: 'in de buurt naar school'

Het buurtscholenbeleid is een belangrijk uitgangspunt voor het stadsdeelbestuur. Met de schoolbesturen wil het stadsdeel komen tot een helder en eenduidig plaatsingsbeleid. Alle schoolbesturen hebben hiervoor, samen met het stadsdeel, het convenant 'In de buurt naar school' ondertekend.

In drie buurten (De Pijp, de Rivierenbuurt en Buitenveldert) werken scholen al samen bij plaatsing en aanname van leerlingen in het digitale systeem Scholenring. Het effect van het buurtscholenbeleid is zichtbaar: het percentage kinderen op de scholen in de Rivierenbuurt dat ook uit de buurt zelf komt was in 2012 hoger dan in 2008.

Het totale percentage kinderen uit de Rivierenbuurt dat ook in de buurt naar school gaat, bleef echter vrijwel gelijk, ondanks de toename van het aantal plekken op scholen. Dit zal deels komen omdat het totaal aantal kinderen in deze buurt is toegenomen. Een andere reden hiervoor is dat ouders er nog steeds voor konden kiezen om hun kinderen buiten deze buurt naar school te laten gaan.

Dit systeem, de Scholenring, wordt eind 2013 uitgebreid naar de andere buurten in het stadsdeel. In het najaar van 2013 komt daarnaast een nieuwe brochure uit van 'In de buurt naar school', die aan alle ouders van jonge kinderen wordt toegestuurd.

Het plan is om het plaatsingsbeleid stedelijk uit te rollen en het systeem te verfijnen en te verbeteren. Het is duidelijk geworden het voorrangsgedebied van een school ruim

genoeg moet zijn en dat er voldoende keuzevrijheid voor ouders is. Dit wordt gerealiseerd door het voorrangsgedebied van scholen los te laten en over te gaan op een systeem waarin het huisadres van het kind centraal staat. Dit is het zogenaamde lappendekenmodel. Over (de analyse) van dit model en het beoogde stedelijke plaatsingsbeleid leest u meer in de volgende paragraaf 2.2.10.

2.2.10 Stedelijke ontwikkelingen

Kwaliteitsaanpak

Het stadsdeel voert eens per twee jaar ambitiegesprekken met de schoolbesturen en schooldirecties. Het doel van deze gesprekken is te toetsen hoe het met de kwaliteit van de scholen staat en hoe deze kwaliteit, waar nodig, verbeterd kan worden. Aan de hand van een formulier geven zowel scholen als het stadsdeel aan wat ze doen om de resultaten zoals opgenomen in de Jeugdagenda Amsterdam te realiseren. Elk jaar kunnen de schoolbesturen middelen aanvragen voor projecten om kinderen in de basisschoolleeftijd een succesvolle schoolloopbaan te bieden en gelijke kansen te creëren voor ieder kind. Zowel tijdens als na schooltijd. De focus ligt hierbij op zorg en maatschappelijke opgaven, zoals talentontwikkeling en veiligheid. In het kader van deze kwaliteitsaanpak rapporteert het stadsdeel de uitkomsten van de ambitiegesprekken aan DMO.

Stedelijk plaatsingsbeleid

De Amsterdamse schoolbesturen, verenigd in het Breed Bestuurlijk Overleg Amsterdam (BBO) en de gemeente delen de ambitie om tot een stedelijke aanpak voor het aanmelden en plaatsen van kinderen op de basisscholen te komen. De Amsterdamse schoolbesturen hebben deze ambitie al in 2010 vastgelegd in de Startnotitie Segregatiebeleid (2 februari 2010). De afgelopen jaren zijn in verschillende wijken en stadsdelen pilotprojecten op dit gebied uitgevoerd, met de bedoeling om uiteindelijk toe te werken naar een stadsbrede aanpak. Het ontwikkelde plaatsingsbeleid in Zuid, dat gericht is op transparantie en het realiseren van rechtsgelijkheid bij het aanmelden en plaatsen, heeft hierbij als voorbeeld gefungeerd. Kenmerkend bij dit plaatsingsbeleid is de wens dat kinderen in de buurt naar school kunnen, en niet zozeer het tegengaan van segregatie. Tegelijkertijd zijn de kwaliteit van scholen en de keuzevrijheid van ouders prominenter op de agenda gekomen. Scholen, besturen en ouders hebben samen gepioneerd en dit heeft waardevolle kennis, ervaring en inzichten voor de gehele stad opgeleverd.

In het stedelijk plaatsingsbeleid dat in schooljaar 2013-2014 in Amsterdam concreet wordt uitgewerkt en geïmplementeerd, staat het begrip 'buurt' dan ook centraal, waarbij er sprake is van een evenredige verdeling van de schoolgaande kinderen uit een buurt over de scholen. Elke basisschool is immers in belangrijke mate een afspiegeling

van de buurt en elk kind gaat bij voorkeur in zijn/haar woonomgeving naar een basisschool. Hierbij spelen stadsdeelgrenzen geen rol meer. Daar waar mogelijk, levert het plaatsingsbeleid ook een bijdrage aan de evenredige verdeling van leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte over de verschillende scholen. Een evenredige verdeling komt niet alleen de kwaliteit van het onderwijs ten goede, maar vergroot ook de keuzevrijheid van ouders.

Het stedelijk plaatsingsbeleid en het plaatsingsbeleid van elke basisschool voldoet aan de volgende eisen:

- het is transparant, eenduidig en controleerbaar, uitvoerbaar en betaalbaar;
- de rechtsgelijkheid bij de toedeling van de plaats is gegarandeerd;
- de keuzevrijheid van ouders wordt gerespecteerd en de toegankelijkheid van scholen in de buurt bevordert.

Ouders moeten kunnen kiezen uit een aantrekkelijke mix van scholen die verschillen in onderwijsconcept en denominatie. Dit veronderstelt dat kinderen bij de plaatsing op een redelijk aantal scholen in hun woonomgeving (gedacht wordt aan minimaal zes scholen, waarvan er minimaal twee openbaar zijn) voorrang hebben. Het huisadres van het kind is daarbij leidend. Om het ouders gemakkelijk te maken, kunnen zij op een website hun huisadres invullen waarna de zes dichtstbijzijnde scholen waar hun kind voorrang heeft, automatisch verschijnen.

Op basis van de ervaringen in de verschillende pilots gaan we ervan uit dat de volgende vijf voorrangscriteria in het stedelijk plaatsingsbeleid gehanteerd gaan worden:

- een broertje of zusje zit al op de school;
- het kind woont in het voorrangsgebied;
- de ouder is werkzaam op de school;
- een kind met een VVE-indicatie heeft tenminste acht maanden voor vier dagdelen deelgenomen aan de bij de school behorende voorschool of is geplaatst op een IKC met VVE of Groep 0plus en woont in het voorrangsgebied;
- een groepsaanmelding van kinderen wonend in de buurt van de school is mogelijk, waardoor de onderwijsopgave over scholen in een wijk evenrediger verdeeld wordt of evenredig blijft.

Voorrangscriterium 1 en 2 zijn eenduidig en worden breed gedragen. Zowel de onderlinge volgorde als de criteria 3, 4 en 5 moeten nog nader worden uitgewerkt.

Voorrang hebben bij een school is overigens geen garantie op een plaats op de door de ouders opgegeven scholen. Een kind dat voorrang heeft, komt bij de plaatsing wél als eerste in aanmerking voor een plaats op de school. Daarna komen de kinderen aan bod die geen voorrang bij die school hebben.

Schoolbesturen en gemeente kiezen er bewust voor om vanuit hun verschillende rollen samen op te trekken op dit gebied. Het plaatsingsbeleid is immers zeer verweven met het onderwijsbeleid en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de toekomst van de kinderen in onze stad. Schoolbesturen voeren de regie op het toelatingsbeleid en zijn formeel verantwoordelijk voor de uitvoering en naleving van dit beleid. De gemeente ondersteunt en faciliteert de schoolbesturen hierbij en ziet erop toe dat deze het afgesproken beleid realiseren en uitvoeren.

Onderzoek effecten plaatsingsbeleid

In de commissie Samenleving van 4 april 2013 is de evaluatie van het convenant 'In de buurt naar school' besproken. Eén van de aanbevelingen uit deze evaluatie is dat het stadsdeel, samen met DMO, een onderzoek uitzet naar de effecten van het buurtscholenbeleid, door deze door te rekenen.

Dit onderzoek is inmiddels verricht, waarbij zowel is gekeken naar de effecten van het zogenaamde wijkmodel als van het lappendekenmodel. Voor het berekenen van de effecten van het lappendekenmodel is stadsdeel Zuid als 'casus' genomen. De analyse richtte zich op de voorrang bij scholen, maar heeft geen inzicht gegeven in de toekomstige capaciteit van scholen. Op basis van het uitgevoerde onderzoek is echter wél gekozen om door te gaan met het lappendekenmodel. Dit model vormt namelijk een natuurlijke straal om de school heen en biedt ouders de meeste mogelijkheden, rekening houdend met reisafstand en keuzemogelijkheden. Het is aan de gemeente om met de scholen en schoolbesturen in gesprek te gaan om het lappendekenmodel niet vanuit de school te bepalen, maar vanuit het huisadres van het kind. De voorkeur van stadsdeel Zuid gaat naar het laatste uit.

'Eén stad, één opgave' (1S1O): één centrale onderwijshuisvestingsunit

De gemeenteraad heeft op 13 februari 2013 besloten dat er, in het kader van 'Eén stad, één opgave' (1S1O) één centrale onderwijshuisvestingsunit moet komen, evenals één centrale beleidsunit Onderwijs. De taken ten aanzien van primair onderwijs (inclusief VVE en speciaal basisonderwijs) worden geplaatst op de zogenaamde A-lijst en de capaciteit op beide gebieden moet worden ontdebeld.

Het gaat hierbij om de volgende taken:

- aanpak taalachterstand;
- kwaliteitsaanpak PO en VO;
- voortijdig schoolverlaten en leerplicht;
- leerlingenvervoer;
- vroeg- en voorschoolse educatie;
- passend onderwijs en VSO;
- binnenluchtkwaliteit en
- onderwijshuisvesting.

Deze centralisatie vindt plaats per 1 januari 2014. De dagelijks besturen en stadsdeelraden blijven echter tot de verkiezingen van 19 maart 2014 deze taken en bevoegdheden in mandaat uitvoeren, namens het college van B&W en de gemeenteraad. Voor het stedelijk primair onderwijs zijn de bevoegdheden stedelijk, waarbij er voor de bestuurscommissies een taak ligt ten aanzien van de netwerkfunctie op schoolniveau.

Het streven bij deze centralisatie is dat de centrale onderwijshuisvestingsunit, samen met de stadsdelen, beleid voorbereidt. Dit gebeurt op basis van een gezamenlijke bestuursopdracht. In het najaar van 2013 wordt daarom een inventarisatie gemaakt van taken, capaciteit en middelen die de stadsdelen in 2013 hebben en in 2014 van plan zijn uit te voeren ten aanzien van het primair onderwijs en VVE. Op basis hiervan wordt een voorstel uitgewerkt voor de overheveling van deze taken per 1 januari 2014 naar de centrale stad, inclusief de capaciteit en middelen. Ook zullen alle stadsdelen een voorstel uitwerken welke taken zij van 1 januari 2014 tot aan de verkiezingen van 19 maart 2014 binnen hun mandaat zullen uitvoeren en welke capaciteit en middelen zij hiervoor ter beschikking hebben. Dit voorstel wordt voor besluitvorming voorgelegd aan het college van B&W en aan ieder dagelijks bestuur.

Het uitvoeren van het centrale onderwijshuisvestingsbeleid vindt straks plaats in afstemming met de stadsdelen. De ontwikkelopgave heeft ondermeer als gewenst resultaat een regionaal plan onderwijshuisvesting primair onderwijs (RPO-PO), een stedelijk plaatsingsbeleid, een stadsbreed IHP voor primair onderwijs over de periode 2015–2020 en een stedelijke huisvestingsverordening primair onderwijs. Ook moet sprake zijn van een adequate overdracht van de verantwoordelijkheid van het buitenonderhoud van schoolgebouwen van de stad aan schoolbesturen per 1 januari 2015.

Regionaal Plan Onderwijshuisvesting (RPO-PO)

De schoolbesturen van het primair onderwijs in Amsterdam, verenigd in het BBO, onderzoeken samen met de gemeente en de stadsdelen de omvang en spreiding van de voorzieningen voor het primair onderwijs in de stad. De bedoeling is te komen tot het hiervóór genoemde regionaal plan onderwijshuisvesting primair onderwijs, kortweg RPO-PO. In dit plan wordt stedelijk het voorzieningenniveau in beeld gebracht, inclusief leegstand. Gezien de verdeling van verantwoordelijkheden zullen, op basis van dit plan, afspraken gemaakt worden over een beleidsmatige aanpak van de spreiding van voorzieningen en over hoe er met leegstand wordt omgegaan. Het is niet waarschijnlijk dat door de komst van een RPO-PO het IHP ingrijpend zal wijzigen, omdat de inhoud hiervan al eerder is afgestemd met de schoolbesturen.

3 Leerlingenprognoses

3.1 Criteria

Uitgangspunten voor het plannen van huisvestingsvoorzieningen en het beoordelen van aanvragen van schoolbesturen voor capaciteitsuitbreidingen zijn de leerlingenprognoses en de leerlingenaantallen. Deze prognoses zijn dan ook ‘onderlegger’ voor de capaciteitsberekeningen in het IHP. In bijlage II van de Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs staan de criteria vermeld voor het opstellen van leerlingenprognoses. DMO stelt jaarlijks voor alle stadsdelen de leerlingenprognoses per school op. Dit gebeurt op basis van cijfers van het bureau Onderzoek en Statistiek (O&S) en op basis van de leerlingentellingen op de teldatum 1 oktober.

3.2 Prognoses versus werkelijke situatie

De afgelopen jaren hebben we gezien dat de bevolkingsprognoses en leerlingenaantallen in de praktijk niet overeenkomen met het aantal aanmeldingen van leerlingen bij de scholen. De toename van het aantal leerlingen in de achterliggende periode was namelijk groter dan voorzien. Veel scholen moeten daardoor loten en kampen met wachtlijsten.

Redenen voor deze afwijkingen tussen de prognoses en de werkelijke situatie zijn dat:

- de standaard leerlingenprognose in de praktijk niet goed aansluit op de actualiteit omdat bepaalde effecten en bewegingen, zoals wijzigingen in de ruimtelijke ontwikkelingen of effecten van de economische recessie, niet goed kunnen worden meegenomen in de standaard leerlingenprognose;
- voor de prognoses gebruik wordt gemaakt van belangstellingpercentages, die gebaseerd zijn op het aantal leerlingen dat op een school zit. Hierbij wordt echter geen rekening gehouden met de aanmeldingen en wachtlijsten op scholen. In het stadsdeel is sprake van een aantal scholen dat al geruime tijd wachtlijsten heeft en al jaren een gelimiteerd aantal leerlingen kan opnemen. Het werkelijke belangstellingspercentage van deze scholen ligt dus hoger;
- door de economische crisis de woningbouw achterblijft en de doorstroom minder groot is. Enerzijds is de toename van het aantal leerlingen in bijvoorbeeld de Zuidas hierdoor minder groot. Anderzijds is het effect van de crisis en de aantrekkelijkheid van de stad als woonplaats een reden dat gezinnen met kinderen steeds vaker in de stad blijven wonen;
- zich in stadsdeel Zuid goede scholen en scholen met, voor Amsterdam, unieke concepten bevinden. De scholen in Zuid hebben dan ook een grote aantrekkingskracht op leerlingen van buiten het stadsdeel. Het huidige en toekomstige plaatsingsbeleid is nog niet meegenomen in de leerlingenprognoses.

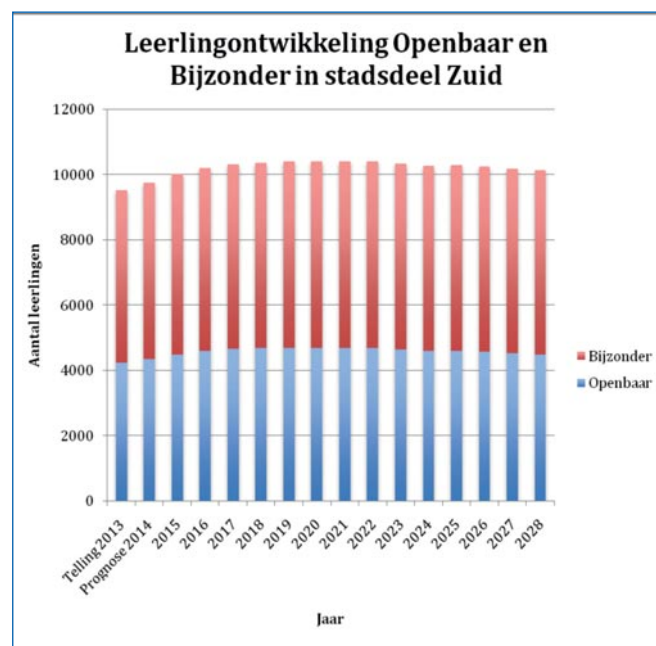
3.3 Totaalprognose stadsdeel Zuid

De tellingen per 1 oktober 2012 laten zien dat er 9.519 leerlingen op de 35 basisscholen in stadsdeel Zuid zitten, waarvan er veertien openbaar zijn. Gemiddeld heeft een basisschool in Zuid 272 leerlingen en twaalf groepen. Op 1 oktober 2012 waren er 84 leerlingen en vijf groepen meer dan op 1 oktober 2011.

De prognoses op basis van de tellingen per 1 oktober 2012 geven aan dat het aantal leerlingen tot 2017 stijgt met 854 leerlingen tot 10.373, wat overeenkomt met circa veertig extra groepen.

De resultaten van de prognoses zijn verwerkt in de overzichten per gebied en denominatie. In het hiernavolgende staafdiagram Prognoses leerlingontwikkeling stadsdeel Zuid is de ontwikkeling van de leerlingenpopulatie bij het openbaar en bijzonder primair onderwijs in Zuid zichtbaar gemaakt. In bijlage I van dit IHP zijn de prognoses per gebied en denominatie in grafieken uitgewerkt. In het operationele deel van het IHP zijn de prognoses per school in beeld gebracht.

In de prognoses hebben we ook de internationale school AICS meegenomen, die ongeveer 450 leerlingen telt. Deze school is gekoppeld aan de Europaschool en valt onder schoolbestuur Esprit.

De volgende tabel laat de ontwikkeling van de basisgeneratie per gebied zien. De tabel daaronder geeft de prognose weer van de leerlingenaantallen op de basisscholen in stadsdeel Zuid, eveneens per gebied.

Basisgeneratie per gebied	Werkelijk Aantal II 2012	Prognose Aantal II 2017	Prognose Aantal II 2022	Prognose Aantal II 2028
De Pijp	1619	1575	1501	1421
Rivierenbuurt	1641	1863	1926	1857
Buitenveldert	1157	1312	1492	1548
Midden	2795	2872	2727	2590
West	1509	1586	1484	1444
Totaal	8721	9208	9130	8860

Leerlingenaantallen per gebied	Werkelijk Aantal II 2002	Werkelijk Aantal II 2007	Werkelijk Aantal II 2012	Prognose Aantal II 2017	Prognose Aantal II 2022	Prognose Aantal II 2028
De Pijp	1074	1121	1235	1338	1286	1222
Rivierenbuurt	1294	1324	1331	1485	1523	1478
Buitenveldert	1382	1480	1523	1691	1816	1880
Midden	2888	2829	2901	3045	2923	2802
West	1757	2060	2529	2814	2787	2753
Totaal	8395	8814	9519	10373	10335	10135
Percentage leerlingen in stadsdeel naar school			109,15%	112,65%	113,20%	114,39%

Uit deze tabellen blijkt dat de basisgeneratie (het aantal kinderen van 4-12 jaar dat in een gebied woont) van stadsdeel Zuid met 8.721 kinderen lager ligt dan de 9.523 kinderen die er nu (peildatum januari 2013) in Zuid naar school gaan. Zowel de basisgeneratie als het totaal aantal leerlingen in stadsdeel Zuid neemt de komende jaren toe. In alle gebieden is een stijgende trend te zien. Vanaf 2017 nemen de aantallen licht af.

3.4 In- en uitstroom leerlingen stadsdeel Zuid

Uit de voorgaande tabellen blijkt ook dat in de praktijk niet alle kinderen van de basisgeneratie in het eigen stadsdeel naar school gaan. De basisgeneratie bestond in 2013 uit 8.721 kinderen. Van deze basisgeneratie gaan 7.135 kinderen in het stadsdeel naar school. Dit betekent dat 1.586 leerlingen uitstromen naar andere stadsdelen en gemeenten. De instroom van leerlingen van buiten het stadsdeel is echter hoger en bedraagt 2.392 leerlingen. Per saldo is er dus een instroom van 802 leerlingen naar stadsdeel Zuid.

De verklaring voor de hoge instroom is dat scholen in Zuid aantrekkelijk zijn voor ouders.

Voor de uitstroom zijn verschillende verklaringen.

- Ten eerste is een deel van de leerlingen aangewezen op speciaal onderwijs en gaat een aantal kinderen naar een internationale of een particuliere school.
- Ten tweede kiezen ouders voor specifieke richtingen of

onderwijsconcepten die niet worden aangeboden in stadsdeel Zuid.

- Ten derde is Amsterdam een aaneengesloten gebied, zodat 'migratie' naar scholen in andere stadsdelen of naar andere gemeenten gemakkelijk is. Dat geldt zeker voor de scholen die dicht bij de stadsdeelgrens of gemeentegrens liggen.

De verwachting is dat scholen in stadsdeel Zuid vooral vanwege de unieke concepten aantrekkelijk blijven voor kinderen uit andere stadsdelen en gemeenten. In de tabel hierna, In- en uitstroom leerlingen stadsdeel Zuid, worden de gegevens per stadsdeel en gemeente toegelicht.

Wat opvalt in voorgaande tabel is dat 12,8% van de leerlingen uit andere stadsdelen in Zuid naar school gaat. Van de basisgeneratie in Zuid gaat 4,6% naar een school in een ander stadsdeel.

Wat betreft de in- en uitstroom van en naar omliggende gemeenten ligt dat precies andersom. Hierbij geldt dat 13,6% van de leerlingen uit Zuid naar het speciaal onderwijs of in een andere gemeente naar school gaat, terwijl 7,4% van de leerlingen van buiten Amsterdam komt. Dit betreft voornamelijk leerlingen uit Amstelveen.

Met de omliggende stadsdelen en de gemeente Amstelveen vindt regelmatig afstemming plaats. Hierna een korte schets van de situatie daar qua prognoses en plannen op het gebied van onderwijshuisvesting.

Centrum

Stadsdeel Centrum kampt met dezelfde problemen als stadsdeel Zuid. Ook hier is regelmatig sprake van uitlozingen. De groei van het aantal leerlingen houdt aan en de ruimte is schaars om uit te breiden. In de buurt van de stadsdeelgrens met Zuid zijn geen uitbreidingen voorzien.

Oost

In Oost groeit het aantal leerlingen tot 2015 met circa 600 leerlingen. De groei zit in de ontwikkelingsgebieden als IJburg, Zeeburgereiland en Overamstel. In Overamstel, dat aan Zuid grenst, komen er 246 leerlingen bij tot 2020. Hier wordt ook een nieuwe school met 16 lokalen opgeleverd in voorjaar van 2014. De eerst komende jaren wordt leegstand in dit gebouw voorzien. In de Watergraafsmeer grenzend aan Zuid blijft het leerlingenaantal groeien tot 2015 met 250 leerlingen. Het aantal lokalen wordt beperkt uitgebreid. De overcapaciteit is beperkt. In (oud) Oost stijgt het leerlingenaantal na jaren weer. Hier is sprake van enige overmaat. Stadsdeel Oost stoot daarom hier een aantal onderwijsgebouwen af.

West

Leerlingenprognoses van West 500 leerlingen erbij tot 2017. Ten opzichte van de prognoses in het IHP stijgt het aantal leerlingen in West sterker dan voorzien. Op middel-

lange termijn (2018) met 4% en op lange termijn (2026 met 7%). In West zijn ook uitbreidingen gepland. Stadsdeel West kent leegstand en gaat daarom stringent om met verwijzing naar leegstaande lokalen elders. Uitbreidingen nabij stadsdeel Zuid zijn niet voorzien.

Nieuw West

Het aantal leerlingen in Slotervaart, dat aan Zuid grenst, blijft de komende jaren nagenoeg gelijk. Hetzelfde beeld is te zien in het hele zuidelijke deel van stadsdeel Nieuw-West. Over het algemeen gaan er niet veel kinderen vanuit Nieuw West naar de omliggende stadsdelen naar school. De ring vormt meestal een barrière voor ouders. De scholen in De Bockesprong trekken veel kinderen uit stadsdeel Nieuw-West, onder andere uit de Andreas Ensemble. De afspraak is deze nieuwbouwwijk binnen het voedingsgebied valt van de scholen in De Bockesprong. In Nieuw-West worden geen uitbreidingen van scholen voorzien die in de buurt van stadsdeel Zuid staan.

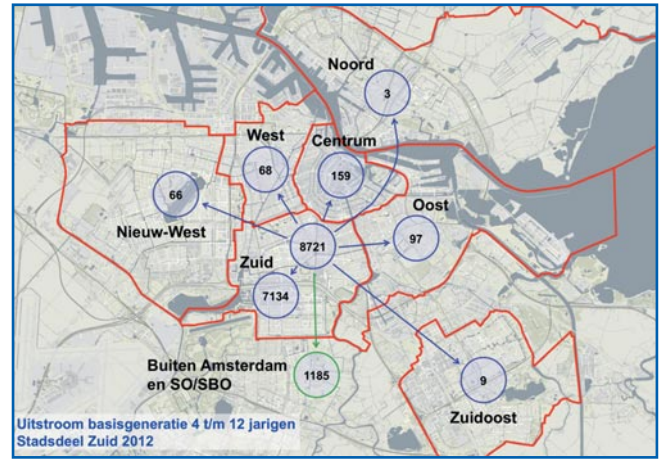
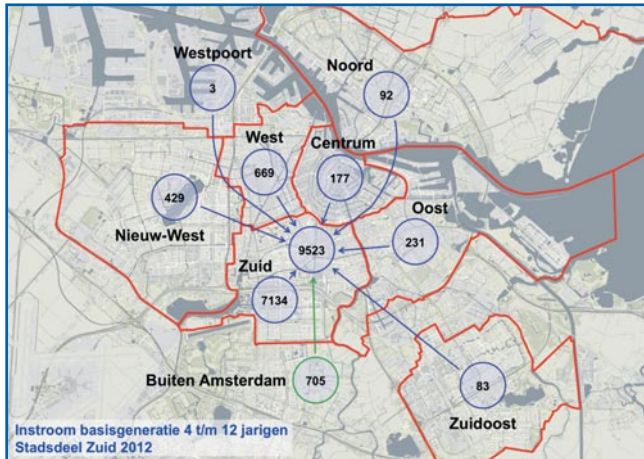
Amstelveen

Groei tot 2015 met 500 leerlingen in heel Amstelveen. In navolging van stadsdeel Zuid gaat Amstelveen ook werken met voedingsgebieden. Hopelijk leidt dit tot betere spreiding. Ook in Amstelveen wordt regelmatig geloot op de scholen. Uitbreidingen nabij de stadsdeelgrens van Zuid zijn niet gepland.

WIJK STADSDEEL GEMEENTE	WONEND IN ZUID (BASISGENERATIE)		NAAR SCHOOL IN ZUID		SALDO IN-/UITSTROOM
	wijk/stadsdeel/gemeente		wijk/stadsdeel/gemeente		
De Pijp	1.102	12,6%	1.268	13,3%	
Rivierenbuurt	1.216	13,9%	1.466	15,4%	
Buitenveldert	875	10,0%	919	9,6%	
Midden	2.378	27,3%	2.208	23,2%	
West	1.563	17,9%	1.274	13,4%	
Stadsdeel Zuid	7.134	81,8%	7.134	74,9%	
		Uitstroom	Instroom		
Stadsdeel Centrum	159	1,8%	177	1,9%	18
Stadsdeel Nieuw-West	66	0,8%	429	4,5%	363
Stadsdeel Noord	3	0,0%	92	2,4%	134
Stadsdeel Oost	97	1,1%	231	0,0%	-97
Stadsdeel West	68	0,8%	669	7,0%	601
Westpoort	0	0,0%	3	0,0%	3
Stadsdeel Zuidoost	9	0,1%	83	0,9%	74
Gemeente Amsterdam	402	4,6%	1.685	17,7%	1.283
Gemeente Almere			0	0,0%	0
Gemeente Amstelveen			650	6,8%	650
Gemeente Diemen			13	0,1%	13
Gemeente Haarlemmermeer			20	0,2%	20
Gemeente Landsmeer			1	0,0%	1
Gemeente Ouder-Amstel			5	0,1%	5
Gemeente Purmerend			3	0,0%	3
Gemeente Zaanstad			13	0,1%	13
Buiten Amsterdam / SBO / Particulier	1.185	13,6%	705	7,4%	-480
Totaal	8.721	100%	9.523	100%	802

Onderstaande kaarten geven de in- en uitstroom van leerlingen weer.

In de tabel hierna is weergegeven hoeveel kinderen van de basisgeneratie in het eigen gebied, oftewel de eigen buurt, naar school gaan. Hierbij valt op dat in alle gebieden gemiddeld tweederde van de basisgeneratie in de eigen buurt naar school gaat.

	Totaal basisgeneratie	In eigen gebied naar school	Buiten eigen gebied naar school (of SBO/SO)	Percentage in eigen gebied naar school
De Pijp	1619	961	658	59%
Rivierenbuurt	1641	1109	532	68%
Buitenveldert	1157	762	395	66%
Midden	2795	1872	923	67%
West	1509	1022	487	68%

4 Visie onderwijshuisvesting

In Amsterdam Zuid is er voor ieder kind een plek naar eigen keuze in de buurt in schoolgebouwen van voldoende kwaliteit.

4.1 Missie onderwijshuisvesting

In het Programma-akkoord stadsdeel Zuid 2010 – 2014 staat dat de onderwijshuisvesting verder op orde wordt gebracht.

De missie daarbij is ieder kind een plek te bieden naar eigen keuze en daartoe te zorgen voor voldoende capaciteit en kwalitatieve onderwijshuisvesting in de wijken.

4.2 Bestuurlijke ambities

De bestuurlijke ambities van het dagelijks bestuur zijn richtinggevend voor de structurele oplossingen, zoals beschreven in het operationele gedeelte van dit IHP.

Bestuurlijke ambities IHP:

- goed onderwijs in kwalitatief goede gebouwen;
- gezamenlijk verantwoordelijk;
- kinderen kunnen in de buurt naar school;
- differentiatie onderwijsconcepten en denominaties;
- het ontwikkelen van visie op eigendom, beheer en exploitatie van multifunctionele accommodaties;
- het ontwikkelen, waar mogelijk, van brede scholen en Integrale Kindcentra;
- fysiek en financieel realistisch;
- ruimte bieden aan nieuwe ontwikkelingen.

4.3 Doelen

Deze bestuurlijke ambities zijn vertaald in concrete doelen, die hierna per ambitie worden toegelicht.

Goed onderwijs in kwalitatief goede gebouwen

Goed onderwijs is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van schoolbesturen en (lokale) overheid. Als de kwaliteit van het onderwijs in de diverse wijken in Zuid op orde is, is de keuzevrijheid van ouders tussen kwalitatief goede scholen gewaarborgd.

We streven naar scholen van een redelijke omvang (boven de opheffingsnorm van 194 leerlingen), omdat dit de kwaliteit van een school over het algemeen ten goede komt. We zullen echter, waar nodig en mogelijk, een kleine school onder de opheffingsnorm, die aantoonbaar levensvatbaar is, ondersteunen. Zowel de leerlingenprognoses als de gegevens uit de basisgeneratie worden meegewogen in het besluit om een school wel of niet uit te breiden. Het stadsdeel zal rekening houden met het gelijkstellingsprincipe tussen het openbaar en bijzonder onderwijs.

Naast het op orde hebben van de kwaliteit van het onderwijs, willen we ook dat kinderen les krijgen in kwalitatief goede gebouwen. We zetten daarom in op frisse, duurzame en energieneutrale gebouwen, zodat het binnenklimaat

goed is en dit de leerprestaties van de kinderen bevordert. Om een kwalitatief goede huisvesting te realiseren, maken we altijd zorgvuldig de afweging of renovatie of nieuwbouw aan de orde is. Als uitbreiding gewenst is, maar aan ruimte binnen een gebouw gebrek is, zorgen we ervoor dat diverse scenario's zorgvuldig worden onderzocht: van een dependance in een ander nabij gelegen pand, tot en met het ruilen van schoolgebouwen. Ook zullen we te allen tijde efficiënt met de middelen omgaan.

Daarnaast moeten we rekening houden met voldoende en kwalitatief goede buitenspeelruimte, waarbij de schoolpleinen zoveel mogelijk openbaar toegankelijk moeten zijn. Het beheer van de openbaar toegankelijke schoolpleinen moet goed geregeld zijn, met duidelijke afspraken voor alle partijen. Op deze manier kunnen deze speelplekken ook buiten de schooltijden goed benut worden voor de kinderen uit de buurt.

Gezamenlijk verantwoordelijk

Het is van belang dat de schoolbesturen samenwerken op een aantal terreinen, zoals het buurtscholenbeleid, spreiding van onderwijs en de brede-schoolontwikkeling in een wijk. Zij werken hiertoe naar buiten gericht, samen met de partners in de wijk die op het gebied van kinderen actief zijn.

Kinderen kunnen in de buurt naar school

In Zuid zijn goede basisscholen en dat weten ouders ook. Daardoor hebben veel scholen te maken met overaanmeldingen, wachtlijsten en lotingen. Samen met de schoolbesturen willen we komen tot een helder en eenduidig plaatsingsbeleid. Scholen moeten samenwerken in het plaatsingsbeleid en elk kind een gelijke kans geven op een plaats op een school in de buurt. Als er na plaatsing van de kinderen uit de buurt nog plekken over zijn, zijn kinderen uit andere wijken, andere stadsdelen en andere gemeenten uiteraard welkom. Omdat de scholen samenwerken in het buurtscholenbeleid en de aanmeldingen en plaatsingen volledig transparant zijn/worden, kunnen het stadsdeel en schoolbesturen beter sturen op onderwijs-huisvesting. We kunnen daardoor ook meer de regie nemen op het uitbreiden of inkrimpen van de onderwijscapaciteit in Zuid.

Om ouders keuzevrijheid te geven, willen we meer dan voor elk kind in Zuid 'een stoeltje in de klas' realiseren. We willen meer fysieke ruimte en overcapaciteit creëren. Dit doen we door (onderwijs)gebouwen flexibel in te zetten en door het inzetten van zogenoemde 'overloopgebouwen'. Het realiseren van tijdelijke (onderwijs)voorzieningen moet zoveel mogelijk beperkt worden, door tijdig in te spelen op ontwikkelingen.

Differentiatie onderwijsconcepten en denominaties

Diversiteit én keuzevrijheid, gekoppeld aan het buurtscholenbeleid, is wat we ouders willen bieden en willen koesteren. Bij een eventuele uitbreiding of inkrimping van de onderwijscapaciteit zullen we zoveel mogelijk rekening houden met het behouden en spreiden van onderwijsconcepten (zoals Montessori, Dalton en Jenaplan) en het spreiden van denominaties (openbaar, Rooms-katholiek, Protestant-christelijk, Joods, oecumenisch, Vrije School et cetera).

Het ontwikkelen van visie op eigendom, beheer en exploitatie van multifunctionele accommodaties

De ambitie is om in 2013 een gezamenlijke visie met de schoolbesturen op te stellen over eigendom, beheer en exploitatie van multifunctionele (onderwijs)gebouwen. De ervaring heeft namelijk geleerd hoe belangrijk het is om (aan de voorkant) duidelijkheid te geven over het beheer en de exploitatie van een gebouw en over hoe om te gaan met het eigendomsrecht en het in gebruik geven van onderwijsruimtes. Het doel is dat onderwijs uitgaande van de werkelijke kosten binnen de beschikbare budgetten de huisvesting kan exploiteren.

Complexe multifunctionele accommodaties met veel verschillende gebruikers, waaronder scholen, worden niet meer ontwikkeld door stadsdeel Zuid vanwege het risico op tekorten in de exploitatie. Multifunctionele accommodaties met enkele gebruikers, zoals bijvoorbeeld een IKC, zijn alleen aan de orde als kostendekkende exploitatie vast staat. Voorafgaand aan de realisatie, in de planontwikkelingsfase, moet dit met een beheer- en exploitatieplan worden aangetoond. In een overeenkomst met de gebruikers van de accommodatie worden vooraf de afspraken vastgelegd.

Het ontwikkelen, waar mogelijk, van brede scholen en Integrale Kindcentra

Kinderen gaan niet alleen naar school, maar ook, in meer of mindere mate, naar de kinderopvang en peuterspeelzaal en nemen deel aan naschoolse activiteiten. De ontwikkeling van kinderen staat hierbij centraal. Het stadsdeel wil daarom brede-schoolontwikkelingen Integrale Kindcentra (IKC's) stimuleren, waarbij geldt dat de schoolbesturen in de lead zijn. Goede, bereikbare faciliteiten voor hun kinderen zijn immers essentieel voor ouders.

Op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) heeft het stadsdeel de ambitie om het aantal plaatsen op voor- en vroegscholen uit te breiden. Het streven is om in 2013 80% van de doelgroepkinderen te bereiken. In 2013 wil het stadsdeel daarom 134 voorschoolplaatsen extra realiseren. Door het aantal voor- en vroegschoolplaatsen uit te breiden, willen we een evenwichtige spreiding van doelgroepkinderen over alle wijken bereiken. Het is daarbij wél van belang dat een voorschoolpeuterspeelzaal of voor-

schoolkinderdagverblijf in of nabij de school gelegen is. Een geringe fysieke afstand tussen de locaties maakt de samenwerking tussen voorschool en vroegschool immers gemakkelijker. Ouders, kinderen en medewerkers hebben een band tussen voor- en vroegschool. Als een school gaat uitbreiden, zal een goede onderbouwde afweging gemaakt worden hoe om te gaan met de inpandige voorschoolpeuterspeelzaal. Een voorschoolpeuterspeelzaal opofferen voor een schoollokaal kan en mag nooit een vanzelfsprekendheid zijn. Als een peuterspeelzaal uit het schoolgebouw geplaatst moet worden, zullen we een alternatieve locatie voor de peuterspeelzaal moeten vinden.

Fysiek en financieel realistisch

De scenario's die nodig zullen zijn voor aanpassingen en/of uitbreiding van de onderwijsgebouwen worden getoetst op zowel fysieke als financiële haalbaarheid. Dat betekent onder andere dat de financiële middelen optimaal benut zullen worden. De benodigde financiële middelen zullen tijdig en goed worden onderbouwd. Als nieuwbouw van een school nodig is, is de ambitie om dit te realiseren binnen de hiervoor gestelde normbedragen (+ 15% voor frisse scholen klasse B en energieneutraal ready). Een solide, realistische begroting, gericht op de toekomst, is waar we naar streven.

Veel schoolgebouwen in stadsdeel Zuid staan op markante plekken, zijn architectonisch van hoge waarde of zijn zelfs een gemeentelijk of rijksmonument. Bij renovaties zijn extra investeringen nodig en ook acceptabel, omdat zo een bijdrage wordt geleverd aan het behoud van dit cultuurhistorisch erfgoed.

Ruimte voor nieuwe ontwikkelingen

De ambitie is om te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en taken die op ons af komen. Dit betreft de transitie Jeugdzorg, de uitvoering van de taken van de AWBZ, 'Om het kind', passend onderwijs en het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen. Deze nieuwe ontwikkelingen kunnen immers ook consequenties hebben voor de onderwijshuisvesting. Op het moment van het opstellen van dit IHP is echter nog niet duidelijk wat de consequenties exact zullen zijn.

4.4 Sturing stadsdeelraad

Bij de behandeling van de Perspectiefnota 2014 zijn bij Raadsbesluit van 26 juni 2013 de volgende voor het IHP relevante moties aangenomen, waarbij het dagelijks bestuur wordt verzocht:

- in een meerjarige planning te komen tot een structurele beperkte (3% - 5%) overcapaciteit ten opzichte van de prognoses aan beschikbare basisschoolplekken en deze ambitie als uitgangspunt te nemen bij de taskforce BOOZT, en in kaart te brengen hoeveel geld er in de toekomst nog gevonden zal moeten worden om tot een structurele overcapaciteit te komen;

- te onderzoeken hoe de uitvoering van de ambities op het gebied van onderwijshuisvesting – gegeven de verwachte groei van de leerlingenaantallen – vanaf 2014 financieel kan worden geborgd;
- de mogelijkheden te verkennen om in 2014 en eventueel daarna op meer scholen het binnenklimaat te verbeteren en/of energiemaatregelen te nemen.

Bij de behandeling van de Rekening 2012 op 29 mei 2013 een amendement aangenomen waarin het dagelijks bestuur wordt opgedragen de aanpak van luchtkwaliteit in scholen te intensiveren en hiervoor een budget van € 100.000 aan te wenden.

4.5 Strategie en afwegingen

Regie pakken en sturen op de lange termijn

Het IHP is als regie-instrument van groot belang om invulling te kunnen geven aan de genoemde doelen. In het bijzonder aan de doelen dat kinderen in de buurt naar school kunnen en keuzevrijheid hebben uit een divers onderwijsaanbod. Het IHP bevat namelijk structurele oplossingen voor een langere periode, terwijl er op basis van de Huisvestingsverordening en het Huisvestingsprogramma veelal beperkte uitbreidingen of tijdelijke oplossingen kunnen worden toegekend op basis van de prognoses. Gezien de lange procedure rond het Huisvestingsprogramma komen uitbreidingen regelmatig te laat tot stand. Bovendien is elke keer een beperkte uitbreiding per saldo veel duurder dan in één keer een volledige uitbreiding of nieuwbouw te realiseren.

Scholen krijgen nu een uitbreiding toegekend, zodra zij daar recht op hebben op basis van de prognoses. Probleem daarbij is echter dat de prognoses van scholen die al jaren vol zitten, en dus te maken hebben met veel belangstelling, geen groei laten zien. Een ander probleem is dat uitbreidingen van scholen van kleinere schoolbesturen risicovol zijn, omdat zij een fors exploitatierisico lopen als deze uitbreidingen niet leiden tot het minimaal benodigde aantal extra leerlingen.

Gezien de verwachte groei van de leerlingenaantallen in stadsdeel Zuid is het daarom nodig om los van de Huisvestingsverordening structurele capaciteitsuitbreidingen voor de lange termijn te plannen en voor te bereiden, in samenspraak met de scholen. Dit betekent dat los van het Huisvestingsprogramma plannen worden gemaakt en vooruitlopend hierop investeringsbeslissingen nodig zijn.

De huisvestingsscenario's zijn per gebied beschouwd en er zijn bewuste keuzes gemaakt om de benodigde extra capaciteit in een gebied zo goed mogelijk te matchen met beschikbare en realistische huisvestingsoplossingen. In het operationele deel (hoofdstuk 5) en in hoofdstuk 6 (Financiën) lichten we deze keuzes toe en worden deze onderbouwd. Overigens hebben we de diverse uitbreidingen waarop de scholen recht hebben al meegenomen in het Huisvestingsprogramma.

Afwegingen in relatie tot het stedelijk toelatingsbeleid

Zoals eerder toegelicht in paragraaf 2.2.9 zijn de effecten van het stedelijke toelatingsbeleid voor de benodigde capaciteit van de scholen uitermate lastig in te schatten. Het is namelijk niet te voorspellen voor welke school ouders gaan kiezen. Dit zal het toelatingsbeleid in de praktijk moeten uitwijzen.

Diverse factoren spelen een rol bij de uiteindelijke schoolkeuze. De eerstkomende jaren na het invoeren van het stedelijk toelatingsbeleid zal het voorrangscriterium 'er zit een broertje of zusje op school' ervoor zorgen dat ook kinderen met een broertje of zusje op de school van buiten het voorrangsgedebied voorrang hebben. Op basis van ervaringen uit de pilots kan dit criterium nog lange tijd een groot effect hebben op het uiteindelijk beschikbare aantal plaatsen voor kinderen uit de buurt zelf. Dit betekent dat zeker de eerste jaren enige overcapaciteit nodig is om de keuzevrijheid te borgen.

Hoewel het uiteraard ouders vrij staat om hun kind buiten hun buurt op een school aan te melden, komen zij pas in aanmerking voor een plaats op een school buiten hun buurt als hier, na toepassing van de voorrangsregels, capaciteit is. Als ouders hiervoor kiezen of een zeer beperkt aantal scholen in hun eigen buurt opgeven en hun kind zou vervolgens worden uitgeloot, lopen zij het risico genoeg te moeten nemen met de plaatsen die over zijn. De verwachting is dan ook dat de meeste ouders zich zullen aanmelden bij meer (maximaal zes) scholen in de buurt, waar zij gegarandeerd voorrang hebben. En daarmee dus kiezen voor een school in hun buurt.

Scholen met een zeer specifiek karakter hebben geen buurtfunctie. Dit zal met het stedelijk toelatingsbeleid niet anders worden. Kinderen die in de buurt van deze scholen wonen en waarvan de ouders voor deze scholen kiezen, komen als eerste voor een plaats in aanmerking, gevolgd door kinderen van buiten de buurt.

We koesteren de unieke onderwijsconcepten in Zuid. Verschillende concepten hebben een stedelijke of zelfs regionale aantrekkingskracht. Scholen met deze concepten willen we voldoende huisvestingscapaciteit kunnen bieden, zodat er ook ruimte is voor het plaatsen van kinderen van buiten het voorrangsgedebied. Mocht de belangstelling voor een bepaald onderwijsconcept van buiten het stadsdeel dermate groot zijn, dan zullen we met het desbetreffende schoolbestuur overleggen of uitbreiding elders in Amsterdam een optie is.

Idealiter sluit de capaciteit van het aanbod van scholen in de buurt zoveel mogelijk aan op de basisgeneratie in een wijk en op de vraag van ouders. De beschikbare capaciteit op de scholen moet dan wel zodanig zijn dat ouders daadwerkelijk iets te kiezen hebben en niet min of meer verplicht worden om hun kind naar een bepaalde school te laten gaan. Om deze keuzevrijheid te kunnen garanderen, is enige overcapaciteit en flexibele capaciteit van belang.

Bijvoorbeeld in de vorm van overloopgebouwen. Duidelijk is dat het nieuwe toelatingsbeleid effect zal hebben op de in- en uitstroom van leerlingen. In de buurten en tussen het stadsdeel en omliggende stadsdelen en gemeenten. Hoe dit zal verlopen, is op dit moment moeilijk te voorspellen. Zeker is echter wel dat er beweging gaat ontstaan in de in- en uitstroom. In De Pijp en de Rivierenbuurt is er nu per saldo een uitstroom van leerlingen. In de andere buurten is er per saldo een instroom van leerlingen.

Ter illustratie:

- bij het gebied West is momenteel per saldo sprake van een forse instroom van leerlingen (1.023). Deze leerlingen komen vanuit de stadsdelen West en Nieuw-West, maar ook vanuit andere stadsdelen en andere gemeenten. De verwachting is dat deze instroom blijft bestaan, omdat op basis van het lappendekenmodel de voorranggebieden bij veel scholen ook de stadsdeelgrens overschrijden en omdat er in het westelijk deel van stadsdeel Zuid diverse scholen met specifieke concepten zijn die uniek zijn voor Amsterdam.
- wat het gebied Buitenveldert betreft, zal de instroom vanuit Amstelveen naar de scholen ook bij het invoeren van het nieuwe model blijven bestaan.
- voor de oostelijke grens van het stadsdeel is er nu een deel van stadsdeel Oost dat bij het voedingsgebied van De Springstok hoort. Ook dat zal niet veranderen met het nieuwe lappendekenmodel.
- voor andere scholen aan de grenzen van het stadsdeel zou de instroom kunnen toenemen.

Afwegingen in relatie tot prognoses

De ervaring leert dat prognoses onzeker zijn; de praktijk komt namelijk niet overeen met de voorspelling. De huidige prognoses houden ook geen rekening met de effecten van het toelatingsbeleid. Daarom zullen we pas over enige jaren de effecten van het toelatingsbeleid terug zien in de prognoses. De huidige prognoses gaan er ook vanuit dat de huidige in- en uitstroom niet wijzigt. Gezien alle onzekerheden van de effecten van het plaatsingsbeleid is uitgangspunt dat de in- en uitstroom in de eerste jaren niet wezenlijk zal wijzigen. Dit komt ook door de voorrangssituatie voor broertjes en zusjes.

Afwegingen overcapaciteit

Omdat onzeker is waar de groei plaatsvindt en om de populaire scholen in Zuid zowel voor de korte als de lange termijn toegankelijk te houden, is enige overcapaciteit van

belang. Bijvoorbeeld in de vorm van overloopgebouwen. Overloopgebouwen hebben namelijk als voordeel dat deze voor verschillende omliggende scholen als uitbreidingscapaciteit kunnen dienen.

Omdat we structurele capaciteit voor de lange termijn plannen en de groei van de leerlingenaantallen geleidelijk verloopt, is er in eerste jaren automatisch ook enige extra overcapaciteit nodig. Scholen groeien geleidelijk van onderaf, omdat een evenwichtige opbouw van belang is, waardoor deze extra capaciteit in stappen effectief wordt. Daarom is het van belang de extra capaciteit bij de verschillende scholen zo snel mogelijk te realiseren. Het creëren van enige overcapaciteit kan echter niet zonder medewerking van de schoolbesturen. Besluiten hierover moeten daarom gezamenlijk en weloverwogen worden genomen. De schoolbesturen nemen immers ook een risico voor hun exploitatie. In de praktijk is gebleken dat het werken met overloopgebouwen het meest flexibel en daardoor het minst risicovol is, voor zowel de schoolbesturen als het stadsdeel.

Voor de korte termijn plannen we flexibele capaciteit in aan de Albrecht Dürerstraat 34, de Wodanstraat 3 en het Hygiëaplein. Voor de lange termijn houden we rekening met potentiële capaciteit. Deze potentiële capaciteit betreft reserveringen voor nieuwbouw (op het Havenstraat-terrein), uitbreidingen (zes extra lokalen voor het IKC Zuidas) of panden die beschikbaar zijn (aan de Uiterwaardenstraat 60a) of die, naar verwachting, op termijn beschikbaar komen (aan de Winterdijkstraat 10, Dufaystraat 19, en Jan van Eijkstraat 21). Wellicht komen daar in de toekomst nog andere geschikte panden bij, zodra zich daartoe een mogelijkheid voordoet. Deze panden behoren dan tot de strategische voorraad voor onderwijshuisvesting. Dit betekent dat deze panden de onderwijsbestemming behouden en niet worden verkocht. Belangrijk is dat deze potentiële capaciteit, indien aan de orde, tijdelijk en onder de juiste voorwaarden verhuurd, zodat we deze eenvoudig weer beschikbaar kunnen maken voor onderwijsdoeleinden.

Realistische oplossingen

In de uitwerkingsfase van de taskforce BOOZT zijn de ambities, c.q. potentiële projecten, zoveel mogelijk getoetst op haalbaarheid. Daarbij zijn verschillende initiatieven en oplossingen afgevalen. In dit IHP stellen we alleen de realistische en concrete projecten voor.

5 Operationeel

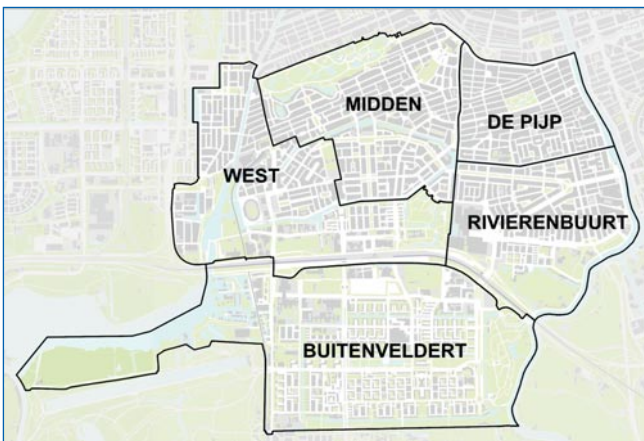
Per gebied staan in dit operationele gedeelte huisvestingsscenario's die duidelijk aangeven welke projecten de komende jaren worden uitgevoerd. We hebben deze scenario's ingevuld op basis van de in het strategische gedeelte geformuleerde visie, missie, doelen en strategie.

5.1 Operationele gedeelte: vijf gebieden, vijf huisvestingsscenario's

Stadsdeel Zuid is in vijf gebieden verdeeld. Deze verdeling hangt direct samen met de in dit stadsdeel gehanteerde demografische indeling.

De gebiedsgerichte huisvestingsscenario's bieden een oplossing voor de geconstateerde knelpunten en geven een overzicht van de capaciteitsbehoefte en de daaruitvloeiende projecten. De uitwerking van elk scenario gaat uit van een realistisch huisvestingsperspectief en beoogt een kwalitatieve impuls te geven aan de huisvesting.

5.2 Gebiedsindeling

De vijf gebieden bestaan per gebied uit de volgende buurten.

- De Pijp: Oude Pijp, Nieuwe Pijp en Diamantbuurt;
- Rivierenbuurt: Scheldebuurt, IJsselbuurt en Rijnbuurt;
- Buitenveldert: Buitenveldert-west en Buitenveldert-oost (inclusief de Zuidas ten zuiden van de A10);
- Midden: Willemsparkbuurt, Museumkwartier, Apollobuurt, Duivelseiland, Prinses Irenebuurt (inclusief de Zuidas ten noorden van de A10);
- West: Hoofddorppleinbuurt, Stadionbuurt en Schinkelbuurt.

5.3 Omschrijving per gebied

Per gebied komt achtereenvolgens aan de orde:

- een algemene gebiedsbeschrijving;
- informatie over de bevolkingsopbouw;
- een korte beschrijving van de ruimtelijke ontwikkelingen;
- prognoses van de leerlingenaantallen;
- de situatie van de basisscholen voor primair en speciaal onderwijs;
- een weergave van de ambities en verkende oplossingen die zijn onderzocht op haalbaarheid;
- het scenario IHP, met een beschrijving van de lopende en nieuwe projecten;
- een weergave van de benodigde gymcapaciteit en gymaccommodaties;
- een samenvatting met de belangrijkste conclusies.

Deze onderwerpen illustreren we met de volgende kaarten, grafieken en tabellen:

- gebiedskaarten van de scholen, uitgaande van de huidige situatie (2013) en de toekomstige situatie met de wijzigingen (2017);
- tabellen van de scholen per gebied, uitgaande van de huidige en toekomstige situatie;
- tabellen van de leerlingenaantallen per school per gebied, van 2005 tot 2025;
- tabellen van de capaciteitsberekening in groepen en in lokalen per school per gebied, in 2012 en 2017, de capaciteit van een schoolgebouw is gebaseerd op het bruto vloeroppervlak en de daarbij behorende capaciteit in groepen, het aantal lokalen geeft inzicht in het aantal effectieve groepsruimten, indien er een VVE in het schoolgebouw zit, is de capaciteit verminderd met één groep;
- tabellen van de gymcapaciteitsberekening per school per gebied, in 2012 en 2017.

Ook hebben we per gebied foto's van alle scholen in dit gebied opgenomen.

5.3.1 De Pijp

Algemene gebiedsbeschrijving

De Pijp bestaat uit de Oude Pijp, de Nieuwe Pijp en de Diamantbuurt. De Oude en Nieuwe Pijp zijn beide dichtbebouwde woonbuurten en zijn, gezien de levendige mix van wonen en andere functies, aantrekkelijk voor hoger opgeleiden. Door de vele kleine woningen wonen in deze twee wijken veel (jonge) alleenstaanden. In de Nieuwe Pijp stijgt het aantal koopwoningen. In de Diamantbuurt staan veel kleine sociale huurwoningen. Hier wonen relatief meer huishoudens met kinderen en een laag inkomen.

Bevolkingsopbouw

Het inwoneraantal in zowel de Oude als de Nieuwe Pijp is de laatste jaren wat toegenomen. Tot 2020 zal in beide buurten het aantal inwoners ongeveer gelijk blijven. In de Oude Pijp is het aandeel huishoudens met kinderen laag (13% tegenover 20% in Zuid en 25% in Amsterdam). In de Nieuwe Pijp is het aandeel huishoudens met kinderen iets hoger (15%). In de Diamantbuurt is het aantal inwoners weinig veranderd en zal de komende jaren licht dalen. Het aandeel huishoudens met kinderen (23%) is in deze buurt hoger dan gemiddeld in Zuid; de helft van deze huishoudens zijn eenoudergezinnen. Volgens de laatste prognose zal het aantal 4 tot 12 jarige kinderen in De Pijp de komende jaren licht dalen. Daarbij blijft het aantal kinderen in de Oude en Nieuwe Pijp vrijwel gelijk, maar wordt in de Diamantbuurt een duidelijke daling verwacht.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Op het terrein achter het voormalige Gemeentearchief op de Amsteldijk wordt het project Nieuwer Amstel gerealiseerd. Dit terrein wordt ingevuld met bedrijfsruimtes, een hotel, een theater, een ondergrondse parkeergarage en een nieuwbouwprogramma voor 70 woningen, in de vorm van maisonnettes, appartementen en twintig studentenwoningen. Aan de Van Ostadestraat wordt De Nieuwe Fabriek herontwikkeld tot woon-/werkruimten met circa 25 woningen. Beide projecten zullen in geringe mate leiden tot extra leerlingen.

Prognoses van de leerlingenaantallen

In De Pijp stijgt het aantal leerlingen tot 2017 met 108 leerlingen. Daarna neemt het aantal leerlingen weer langzaam af. In De Pijp is per saldo een uitstroom van 385 leerlingen. Als deze leerlingen weer meer in de buurt naar school zouden gaan, zal dat effect hebben op de benodigde capaciteit.

Situatie van de basisscholen

In De Pijp zijn vier openbare basisscholen en is er slechts één school voor bijzonder onderwijs (De Avonturijn). In totaal zijn er nu en straks voldoende lokalen beschikbaar. Alleen bij de Alberdingk Thijmschool (derde Dalton) en de Oscar Carréschool zijn alle lokalen gevuld. De Alberdingk Thijmschool maakt daarnaast gebruik van ruimte in het gebouw van De Avonturijn. De Scholekster, De Springstok en De Avonturijn kunnen nog met een

Leerlingen aantallen	Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose
DE PIJP	Aantal II 2002	Aantal II 2007	Aantal II 2012	Aantal II 2017	Aantal II 2022	Aantal II 2027
Alberdingk Thijmschool	398	411	441	497	479	456
De Avonturijn	203	198	145	146	140	133
Oscar Carréschool	247	241	281	287	274	259
De Scholekster	126	135	187	218	210	199
De Springstok	100	136	181	190	183	175
Totaal	1.074	1.121	1.235	1.338	1.286	1.222
Percentage	86,96%	90,77%	100,00%	108,34%	104,13%	98,95%

Alberdingk Thijmschool

De Avonturijn

Oscar Carréschool

aantal groepen groeien en hebben dus nog plek om extra leerlingen op te vangen. De Oscar Carréschool breidt met ingang van komend schooljaar met twee groepen uit. Ook De Springstok vangt met ingang van het schooljaar 2013-2014 een extra groep op. De Springstok is onderdeel van de brede school het Jan van de Heijdenhuis. Het Jan van de Heijdenhuis is op dit moment bezig met het zich doorontwikkelen tot een kwalitatief goede brede school voor kinderen en ouders. Het gebouw van het Jan van de Heijdenhuis biedt hiervoor voldoende ruimte. In de zomer van 2013 heeft een verbouwing plaatsgevonden, vanwege de inhuizing van het OKC in dit gebouw.

Ambities en verkende oplossingsrichtingen

De Avonturijn

Schoolbestuur ASKO wil investeren in De Avonturijn om de school verder te versterken. We juichen deze toekomstplannen toe, om in ieder geval twee redenen:

- een krachtige bijzonder onderwijsschool in De Pijp is van belang voor de spreiding van scholen in de buurt;
- de school kan bijdragen aan het opvangen van de groei van het aantal leerlingen in De Pijp.

Oscar Carréschool

Schoolbestuur OOadA wil de Oscar Carréschool uitbreiden met vijf groepen naar zeventien groepen, om bij te dragen aan de opvang van de verwachte extra leerlingen in De Pijp. Uiteindelijk is door OOadA een huisvestingsaanvraag gedaan voor nieuwbouw van de huidige twaalf groepen, inclusief de gymzaal, en een uitbreiding met drie groepen. Deze aanvragen zijn echter afgewezen, omdat geen recht bestaat op uitbreiding, op basis van de WPO. De prognoses van de Oscar Carréschool tonen namelijk niet aan dat er sprake is van recht op structurele uitbreiding. We vinden uitbreiding echter wel belangrijk, omdat deze school kan bijdragen aan het opvangen van de groei van het aantal leerlingen in De Pijp.

OOadA heeft het Projectmanagementbureau (PMB) van Amsterdam daarom een volumestudie laten uitvoeren naar de mogelijkheden voor uitbreiding van het gebouw aan de Eerste Jan van der Heijdenstraat 161 – 163 danwel naar mogelijkheden voor (vervangende) nieuwbouw op de huidige locatie. Daarbij is niet alleen gekeken naar de ruimtelijke mogelijkheden, maar ook naar de huidige functionele en bouwkundige staat van het gebouw. Uit deze studie

bleek dat in het gebouw aan de Eerste Jan van der Heijdenstraat sprake is van een aantal functionele, fysische en bouwkundige knelpunten en gebreken. Voor het aanpakken van de functionele knelpunten is een rigoureuze verbouwing van dit gebouw nodig.

In de volumestudie zijn daarnaast twee mogelijkheden onderzocht voor de groei van twaalf naar zeventien groepen. Hiervoor is uitbreiding van het huidige gebouw en nieuwbouw op de huidige locatie nodig. Binnen het huidige bestemmingsplan is uitbreiding van het gebouw echter niet mogelijk. De huidige hoogte en het bebouwd oppervlak van het gebouw aan de Eerste Jan van der Heijdenstraat is het maximaal mogelijke op deze kavel. De benodigde uitbreiding van dit gebouw zou in de hoogte gevonden moeten worden, door in plaats van de huidige dakverdieping twee verdiepingen erop te plaatsen. In overleg met OOadA hebben we geconcludeerd is dat deze uitbreiding met vijf groepen niet haalbaar is, gezien de impact en kosten en het feit dat het bestemmingsplan moet worden aangepast. Een dergelijke ingrijpende uitbreiding kan bovendien niet binnen de normbedragen worden gerealiseerd, gezien onder andere de binnenstedelijke situatie en de complexiteit die gepaard gaat met het optoppen van het gebouw. Daarnaast zou, gezien de zware juridisch-planologische procedure, deze uitbreiding ook pas op zijn vroegst in 2016 gerealiseerd kunnen zijn. Een derde reden dat vervangende nieuwbouw niet haalbaar is, ligt in de kosten en de boekwaarde van het huidige pand. Met OOadA is daarom afgesproken om inpandig met twee groepen uit te breiden.

Dependance Berlage Lyceum

Schoolbestuur Esprit wil met het Berlage Lyceum gedifferentieerd internationaal openbaar onderwijs bieden dat gratis toegankelijk is voor iedereen die daar interesse in heeft. Het Berlage Lyceum heeft echter te weinig ruimte hiervoor, mede door de opvang van nieuwkomers. Daarom is Esprit in gesprek met DMO om een dependance te gaan starten. Esprit streeft daarbij naar een school voor primair en voortgezet onderwijs. Deze school was aanvankelijk bedoeld voor alle nieuwkomers, maar nu is het de bedoeling om de school toegankelijk te maken voor alle ouders die tweetalig onderwijs voor hun kinderen belangrijk vinden. De dependance zal starten met circa vier groepen voor voortgezet onderwijs en een gemengde groep met leerlingen van alle leeftijden voor primair onderwijs.

De Scholekster

De Springstok

De dependance valt onder de BRIN-nummers (Basisregistratie onderwijsinstellingen toegekend door het Ministerie van OCW) van het Berlage Lyceum en de Europaschool. De startdatum is niet bekend, omdat er nog geen locatie voor deze dependance is. Het is wel voor de hand liggend dat de dependance in stadsdeel Zuid komt. Mogelijk kunnen de overloopgebouwen binnen het stadsdeel ook van dienst zijn. Ook leegstaande kantoorgebouwen zouden kunnen worden omgebouwd tot een dependance voor deze school.

Scenario IHP

De inzet is allereerst om de nog aanwezige leegstand in De Pijp zo optimaal mogelijk te benutten. Bij alle scholen in De Pijp is namelijk, in meer of mindere mate, nog ruimte beschikbaar. Als de uitstroom van leerlingen op termijn afneemt is uitbreiding van de beschikbare onderwijshuisvestingscapaciteit nodig. Met het oog daarop zou enige flexibele of potentiële capaciteit in De Pijp wenselijk zijn. Dat is nog niet gevonden. Belangrijk is te blijven monitoren en kansen te benutten. Om te borgen dat er tot 2017 voldoende ruimte beschikbaar is, is ook uitbreiding van één van de scholen noodzakelijk.

De Oscar Carréschool is voor deze gewenste uitbreiding in De Pijp de meest aangewezen school. Deze school kon recentelijk niet alle leerlingen plaatsen en start daarom twee extra groepen, waardoor enige uitbreiding noodzakelijk is. Zie hiervoor ook het eerder vermelde over deze school. Een slimme inpandige uitbreiding voor deze twee groepen is haalbaar en kan goed worden gecombineerd met het verbeteren van de functionaliteit van het gebouw. Uitgangspunt is om uit te breiden in het huidige speellokaal van deze school. Het speellokaal kan namelijk eenvoudig worden omgevormd tot twee extra groepsruimten. De huidige gymzaal, die aan de kleine kant is, zal dan worden ingezet als speellokaal. Dit betekent wel dat de leerlingen van deze school elders in De Pijp moeten gymmen. Hiervoor is in De Pijp echter voldoende gymcapaciteit beschikbaar.

Met in totaal veertien en wellicht zelfs vijftien groepen ontstaat een goede opbouw van deze school. Het streven is om ook de functionaliteit van de toiletruimtes te verbeteren en de ruimtelijke indeling aan te passen, zodat meer algemene ruimtes ontstaan om ook in kleinere groepen te kunnen werken met de kinderen. In combinatie met het

verbeteren van de functionaliteit kunnen ook de eerder geconstateerde fysische en bouwkundige knelpunten worden aangepakt. In 2011 is voor € 310.531 aan maatregelen uitgevoerd in het schoolgebouw om het binnenklimaat te verbeteren. Aanvullend hierop kunnen de installaties en de isolatie van het pand verder worden verbeterd. Ook zijn er veel knelpunten die met achterstallig onderhoud te maken hebben. OOadA wil daarom reserveringen voor onderhoud naar voren halen, zodat deze onderhoudspunten eveneens kunnen worden meegenomen. Ook zal OOadA zelf investeren in maatregelen om energie te besparen. Om het schoolgebouw zoals hiervóór beschreven op orde te maken, is naar schatting een investering van circa € 1.000.000 aan de orde. Het streven is de uitvoering in de zomervakantie van 2014 te laten plaatsvinden.

Gymaccommodaties

In De Pijp bevinden zich twee gymzalen waarvan het oefenvloeroppervlakte kleiner is dan 130 m2. Deze zalen zijn in de praktijk slechts geschikt om met halve groepen te gymmen. Desondanks is voldoende gymcapaciteit beschikbaar. De overcapaciteit is beperkt. Het laten vervallen van de beschikbare gymcapaciteit in de Oscar Carréschool is dus geen probleem. Deze school kan gebruik maken van de gymzaal in de Verbindingsstraat.

Samenvattend

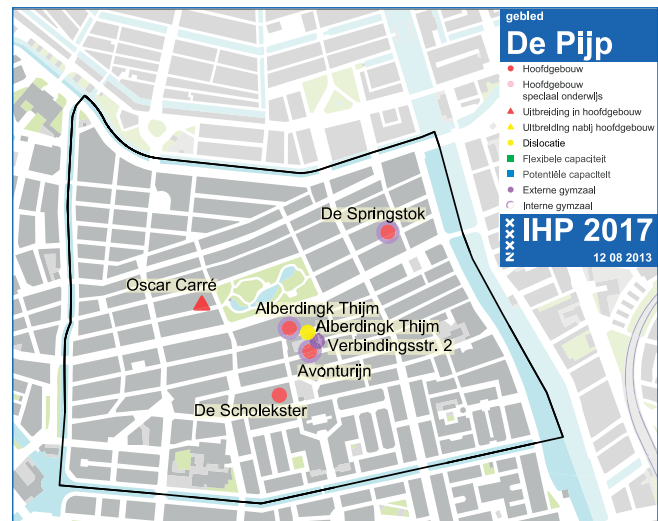
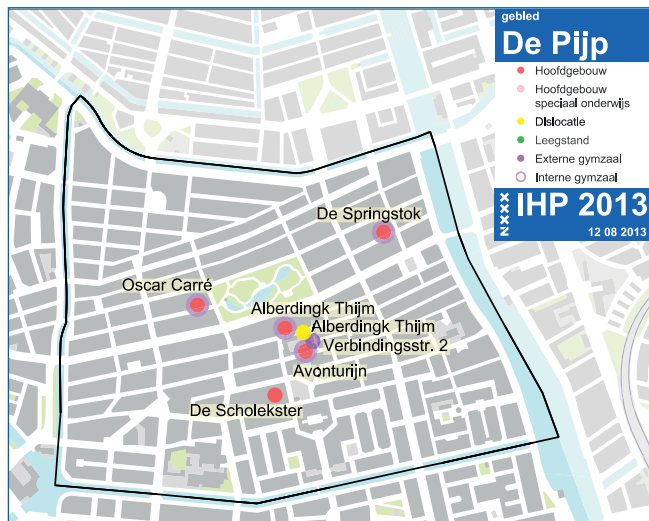
- De nog beschikbare capaciteit op de scholen in De Pijp moet zoveel mogelijk worden ingezet;
- De Oscar Carréschool wordt inpandig uitgebreid met twee groepen en de functionaliteit van het gebouw wordt verbeterd.

GYMCAPACITEIT DE PIJP	Situatie 2012			Situatie 2017		
	Aantal II 2012	Gymbehoefte in kloken 2012	Gymcapaciteit beschikbaar 2012	Prognose Aantal II 2017	Gymbehoefte in kloken 2017	Gymcapaciteit beschikbaar 2017
Alberdingk Thijmschool	441	19,5	26	497	22,5	26
De Avonturijn	145	6	26	146	6	26
Oscar Carréschool*	281	12	26	287	12	0
De Scholekster	187	7,5	0	218	10,5	0
De Springstok*	181	7,5	0	190	7,5	0
Verbindingsstraat			26			26
Jan van de Heijdenhuis			26			26
totaal	1.235	52,5	130	1.338	59	104

* Deze gymzalen hebben een oefenvloeroppervlakte <=130 m2, deze voldoen niet aan heden-daagse eisen en zijn daardoor in de praktijk slechts geschikt om met halve groepen te gymmen.

CAPACITEITS BEREKENING DE PIJP	Situatie 2012				Situatie 2017			
	Aantal II 2012	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)	Prognose Aantal II 2017	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)
Alberdingk Thijmschool	441	23 (19)	19 (21)	4 (-2)	497	23 (19)	22 (24)	1 (-5)
De Avonturijn	145	12 (13)	6 (7)	6 (6)	146	12 (13)	6 (7)	6 (6)
Oscar Carréschool	281	15 (14)	12 (14)	3 (0)	287	17 (16)	12 (14)	5 (2)
De Scholekster	187	11 (9)	8 (9)	3 (0)	218	11 (9)	10 (11)	1 (-2)
De Springstok	181	9 (10)	8 (9)	1 (1)	190	9 (10)	8 (9)	1 (1)
- Karel du Jardinstraat 54-56 (leegstand)		2 (2)		2 (2)		2 (2)		2 (2)
totaal	1.054	72 (67)	53 (60)	19 (7)	1.148	74 (69)	58 (65)	16 (4)

Overzichtskaarten van de huidige en toekomstige situatie

SCHOLEN DE PIJP 2013							
	Denominatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
Alberdingk Thijmschool	Openbaar	Van Ostadestraat 203	19	x	x		o
Avonturijn	Rooms-Katholiek	Rustenburgerstraat 236	13	x	x	x	o
Oscar Carréschool	Openbaar	Eerste Jan van der Heijdenstraat 161	14	x	x		o
De Scholekster	Openbaar	Karel du Jardinstraat 76	9	o	o		o
De Springstok	Openbaar	Tweede Jan van der Heijdenstraat 75-77	10	o	x	x	x

SCHOLEN DE PIJP 2017							
	Denominatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
Alberdingk Thijmschool	Openbaar	Van Ostadestraat 203	19	x	x		o
Avonturijn	Rooms-Katholiek	Rustenburgerstraat 236	13	x	x		o
Oscar Carréschool	Openbaar	Eerste Jan van der Heijdenstraat 161	14	o	x		o
De Scholekster	Openbaar	Karel du Jardinstraat 76	9	o	o		o
De Springstok	Openbaar	Tweede Jan van der Heijdenstraat 75-77	10	o	x		x

5.3.2 Rivierenbuurt

Algemene gebiedsbeschrijving

De Rivierenbuurt bestaat uit de IJssel-, Schelde- en Rijnbuurt. De IJsselbuurt is een gebied tussen het multifunctionele gebied De Pijp en de andere, vooral rustige woonbuurten, in de Rivierenbuurt. Er zijn relatief weinig grote woningen en weinig koopwoningen. De Scheldebuurt is een woonbuurt met vooral veel grote woningen. De Rijnbuurt bestaat voor het grootste deel uit overwegend kleine woningen. Er zijn weinig koopwoningen en vrij veel kleine huishoudens.

Bevolkingsopbouw

Sinds 2000 is het inwonertal in alledrie de buurten licht gegroeid. In de gehele Rivierenbuurt woont ongeveer een zelfde percentage huishoudens met kinderen als gemiddeld in Zuid (20%). In de Scheldebuurt (23%) is dit aandeel wat hoger dan in de Rijnbuurt (18%) en de IJsselbuurt (20%).

Het aantal inwoners in de Rivierenbuurt blijft tot 2020 nagenoeg gelijk en zal daarna naar verwachting verder stijgen als gevolg van woningbouw op Kop Zuidas en Mirandastrook. Volgens de prognose neemt al de komende jaren het aantal 4 tot 12 jarigen flink toe, geheel door de verwachte toename van kinderen in de Scheldebuurt.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In de Rivierenbuurt zijn circa 800 nieuwbouwwoningen gepland (Kop Zuidas en Mirandastrook), wat voor 2020 en daarna effect heeft op de prognoses.

Prognoses van de leerlingenaantallen

Het aantal leerlingen stijgt tot 2017 met 140 en tot 2022 met 188. Er is per saldo een uitstroom van 308 leerlingen.

Situatie van de basisscholen

Er staat in de Rijnbuurt een bijzondere basisschool. In de Scheldebuurt staan vier basisscholen, waarvan één voor bijzonder onderwijs. In de Scheldebuurt staat ook een school voor speciaal basisonderwijs. Dit betreft De Meander van Stichting Kolom, aan de Winterdijkstraat 10.

Ambities en verkende oplossingsrichtingen

In de Rivierenbuurt is het noodzakelijk om verschillende scholen uit te breiden, omdat er veel uitlotingen zijn. Begin 2013 hebben we daarom met de betrokken schoolbesturen afgesproken dat er met ingang van het schooljaar 2013-2014 nieuwe kleutergroepen starten om alle kinderen uit deze buurt te kunnen plaatsen. In het kader van 'In de buurt naar school' is dat immers het doel. Daarnaast leidt deze uitbreiding van kleutergroepen tot structurele groei.

De nieuwe kleutergroepen starten op de Anne Frankschool en de Maas- en Waalschool. Aanvankelijk had schoolbestuur AMOS ook het voornemen om op De Rivieren een extra kleutergroep te starten. Uiteindelijk bleef het aantal aanmeldingen voor deze school echter achter, zodat dit niet meer aan de orde is. Op basis van de prognoses van deze buurt ontstaat wellicht enige overcapaciteit in de beschikbare ruimte ten opzichte van de ruimte die vol-

LEERLINGENAANTALLEN	Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose
RIVIERENBUURT	Aantal II 2002	Aantal II 2007	Aantal II 2012	Aantal II 2017	Aantal II 2022	Aantal II 2027
De Rivieren	165	192	202	217	216	208
St. Catharinaschool	293	261	202	204	199	191
Anne Frankschool	293	320	285	331	358	353
Dongeschool	266	266	355	414	428	417
Maas- en Waalschool	277	285	287	319	322	309
Totaal	1.294	1.324	1.331	1.485	1.523	1.478
Percentage	97,22%	99,47%	100,00%	111,57%	114,43%	111,04%

De Rivieren

St. Catharinaschool

Anne Frankschool

gens de prognoses nodig is. Kijkend naar de huidige uitstroom uit de Rivierenbuurt is deze extra capaciteit echter juist gewenst als meer leerlingen in de buurt naar school gaan.

St. Catharinaschool

De ambitie is om van de St. Catharinaschool een sterke en aantrekkelijke brede-buurtschool te maken voor kinderen van 2,5 tot 12 jaar. In 2012 is hiervoor een belangrijke stap gezet door de school weer op één locatie onder te brengen in plaats van op twee (te weten de locatie Meerhuizenplein en de locatie Vechtstraat 88). De school is nu alleen aan de Vechtstraat gehuisvest. De locatie Vechtstraat 88 was echter wel krap. Inmiddels heeft Stichting Philadelphia Zorg in juni 2013 het naastgelegen pand aan de Vechtstraat 90 verlaten en kan dit pand worden verbouwd. Hierdoor komt er ruimte beschikbaar voor twee extra onderwijsgroepen (conform de toegekende huisvestingsvoorziening) en voor aanvullende functies in het kader van het brede- schoolprogramma, zoals buitenschoolse opvang en VVE. Zo ontstaat er ook perspectief om de St. Catharinaschool verder te laten groeien met extra groepen. In totaal zijn straks zes extra ruimten geschikt voor onderwijs. De afspraak is dat de buitenschoolse opvang de groepsruimten samen met de school zal gebruiken als op termijn alle groepsruimten zijn gevuld voor onderwijs. Ook wordt geïnvesteerd in de entree en hal van deze school door deze ruimtes te verruimen en zo functioneler en aantrekkelijker te maken. Op de begane grond komen ook de huidige twee VVE-groepen.

Anne Frankschool

Op de Anne Frankschool start, zoals hiervóór al aangegeven, een extra kleutergroep. Hierdoor is structurele uitbreiding met drie groepsruimten nodig om een evenwichtige opbouw van de school te waarborgen. Onderzocht is of het gebouw waarin de school is gehuisvest, op locatie uitgebreid zou kunnen worden. Dit is echter niet haalbaar, vanwege de beperkte ruimte. Aanvankelijk is gekeken naar mogelijkheden voor een dependance in de buurt. Deze waren niet voorhanden en een dergelijke oplossing zou bovendien ook niet de voorkeur hebben van schoolbestuur OOadA. Uiteindelijk heeft OOadA voorgesteld om een uitbreiding met drie lokalen binnen het huidige gebouw te realiseren, gezien de voortdurende behoefte aan extra plaatsingsruimte op de Anne Frankschool.

Maas- en Waalschool

Voor de Maas- en Waalschool, gelegen op een binnenterrein aan de Uiterwaardenstraat, is ook een uitbreiding met drie lokalen gewenst. Door schoolbestuur OOadA zijn diverse scenario's voor uitbreiding op haalbaarheid onderzocht, in samenwerking met het stadsdeel. Deze scenario's hielden het volgende in:

- uitbreiden van het hoofdgebouw;
- uitbreiden als onderdeel van een eventueel nieuw te bouwen gymzaal;
- uitbreiden in het gebouw De Brug en
- een dependance in de buurt.

Hoewel OOadA de voorkeur had voor uitbreiding door het realiseren van een aanbouw aan het hoofdgebouw, heeft de haalbaarheidsstudie aangetoond dat de impact van alle scenario's voor uitbreiding van het hoofdgebouw voor de buurt te groot is. Een eerdere uitbreiding van de school en het realiseren van een kinderdagverblijf enkele jaren geleden op het binnenterrein stuitte namelijk al op veel weerstand bij buurtbewoners. Uitbreiden op het binnenterrein is daarom, gezien de te verwachten bezwaren van bewoners, niet als realistisch beoordeeld. Daarom is in het vervolgonderzoek voornamelijk gekeken naar uitbreiding van De Brug en de mogelijkheid van een dependance in een overloopgebouw in de buurt. Voor OOadA was het scenario van een dependance in een overloopgebouw echter een ongewenste oplossing. De conclusie op basis van de haalbaarheidsstudie naar deze scenario's is dus dat de beste optie is om uit te breiden in het gebouw De Brug, door dit gebouw te verbouwen. OOadA heeft hier uiteindelijk ook de voorkeur aan gegeven.

In het gebouw De Brug, dat nu wordt verhuurd aan Partou voor buitenschoolse opvang, kunnen twee of drie lokalen worden gerealiseerd, in combinatie met de huidige buitenschoolse opvang. Kijkend naar de huidige boekwaarde van De Brug van circa € 600.000 hebben we gesteld dat de totale investering in De Brug maximaal € 400.000 mag bedragen. De totale nieuwe boekwaarde komt dan overeen met het normbedrag dat zou worden geïnvesteerd bij het realiseren van nieuwbouw.

Daarnaast is de wens van OOadA om de huidige gymzaal op het terrein te vernieuwen. Deze gymzaal dateert uit 1953 en voldoet niet meer aan de huidige eisen. Daarom heeft

Dongeschool

Maas- en Waalschool

OOadA een aanvraag voor het Huisvestingsprogramma gedaan voor vervangende nieuwbouw van de huidige gymzaal. De noodzakelijkheid om de gymzaal geheel te vernieuwen, was op het moment van de beoordeling van de aanvraag nog onvoldoende aangetoond. Duidelijk is wél dat het vernieuwen van de gymzaal op het binnenterrein veel impact voor de buurt zal hebben, net als het uitbreiden van het hoofdgebouw. De nieuwe gymzaal zal namelijk veel groter worden dan de huidige gymzaal. Uit het haalbaarheidsonderzoek blijkt echter dat een halverdiepte gymzaal daarentegen een ruimtelijke verbetering zou zijn.

De Rivieren

We hebben schoolbestuur AMOS verzocht mee te werken aan het opvangen van meer leerlingen. AMOS heeft daarop positief gereageerd. Dit schoolbestuur ziet uitbreiding ook als een kans om het gebouw van deze school functioneel te verbeteren. Een aantal jaren geleden zou sprake zijn van vervangende nieuwbouw voor basisschool De Rivieren in het kader van sociale vernieuwing van de buurt. Destijds is, ter overbrugging, een losstaand tijdelijk speellokaal gerealiseerd, maar dat voldoet nauwelijks aan de gestelde eisen. In 2011 is het sociale vernieuwingsproject gestrand, omdat de desbetreffende corporatie de financiering hiervan niet rond kreeg. AMOS wil de gewenste uitbreiding bij voorkeur uitvoeren op de locatie zelf. Dit zou dan gebeuren in combinatie met het al geplande nieuwe speellokaal als onderdeel van het Ondewijshuisvestingprogramma 2013.

Omdat het gebouw op de nominatie staat als monument te worden aangewezen, is geconcludeerd dat de beoogde uitbreiding niet realistisch is. In deze afweging speelt ook mee dat het een traditionele gangenschoolgebouw over drie bouwlagen is, met een verticale ontsluiting van de groepslokalen. Dit is niet in overeenstemming met het onderwijsconcept en het profiel van de school. De uitbreiding, in combinatie met het verbeteren van de ontsluiting van de lokalen, zou daarnaast leiden tot een ingrijpende en vrij kostbare verbouwing van, naar schatting, € 1.500.000 tot € 2.000.000. Procedureel zou de uitbreiding ook lastig zijn, gezien de aanstaande monumentale status en het feit dat de uitbreiding niet past binnen het bestemmingsplan. Daarom is een dependance voor de school in een overloopgebouw in de buurt wellicht een betere oplossing, zodra de school daadwerkelijk groeit. De afgelopen jaren was dat echter niet het geval. De school heeft, zoals begin 2013 afgesproken, nog geen extra groep geformeerd voor het nieuwe schooljaar, omdat alle aangemelde kinderen nog binnen de huidige omvang van de school konden worden geplaatst. Op basis van de prognoses is ook niet aangetoond dat uitbreiding noodzakelijk is.

In overleg met AMOS hebben we de uitbreiding van De Rivieren op de reservelijst geplaatst. De huisvestingsaanvraag is in lijn daarmee ook afgewezen en op het overzicht geplaatst. Als AMOS alsnog uitbreiding binnen de huidige capaciteit realiseert, heeft dat effect op de prognose en kan AMOS met deze groeiperspectieven in de toekomst

alsnog een huisvestingsaanvraag indienen. De plaatsingsronde in september is een belangrijk ijkmoment. Zoals eerder aangegeven, wordt uitbreiding op locatie echter niet haalbaar geacht, gezien de aanstaande monumentale status en hoge kosten. Binnen de Rivierenbuurt zijn de Finse School, en op termijn wellicht De Meander, beschikbaar als overloopgebouw om de groei op te vangen.

Speciale basisscholen St. Paulus en De Meander

Stichting Kolom heeft een huisvestingsaanvraag ingediend voor een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden om de speciale basisschool St. Paulus en de speciale basisschool De Meander samen te voegen in één nieuw gebouw omdat dit inhoudelijk en exploitatietechnisch voor deze stichting gewenst is. De Meander is nu gehuisvest aan het Winterdijkplein. De St. Paulusschool is gevestigd in de Dufaystraat in de Willemsparkbuurt, op de hoek van de De Lairessestraat. Stichting Kolom wil in plaats daarvan dus een nieuw gezamenlijk schoolgebouw bouwen aan de Zuidelijke Wandelweg 30, de voormalige locatie van de Pieter Hooglandschool. Deze ambities van Stichting Kolom worden ondersteund door DMO.

Voor het stadsdeel is het beschikbaar komen van de huidige gebouwen van de St. Paulusschool en De Meander zeker interessant. Beide gebouwen zijn namelijk geschikt als overloopgebouw en bieden potentiële capaciteit. De Meander ligt tegenover De Rivieren en nabij de Maas- en Waalschool en kan een ideaal overloopgebouw zijn voor deze scholen. Voor schoolbestuur AMOS van De Rivieren is dit een acceptabele oplossing. Schoolbestuur OOadA van de Maas- en Waalschool breidt deze school bij voorkeur uit nabij de hoofdlocatie.

In het toekomstige overloopgebouw van De Meander kunnen circa zes groepen worden ondergebracht. In overleg met Stichting Kolom en DMO hebben we verkend of dit gebouw op korte termijn al beschikbaar kan komen. We hebben Stichting Kolom in dit kader voorgesteld om vanaf de zomer 2014 de school tijdelijk te verhuizen naar de locatie aan de Zuidelijke Wandelweg 30, als opmaat naar nieuwbouw op deze kavel. Geconcludeerd is echter dat meer verhuizingen te belastend zijn voor deze kwetsbare groep SBO-leerlingen. Dit betekent dat De Meander als overloopgebouw pas beschikbaar kan komen als aan de voorwaarde van Stichting Kolom is voldaan om nieuwbouw voor De Meander en de St. Paulusschool beschikbaar te stellen. Waarbij uitgangspunt is dat de beide scholen in deze nieuwbouw worden samengevoegd.

Finse School

De Finse School is een type houten schoolgebouw dat in de periode 1948-1950 verspreid door Nederland is gebouwd. Het hout waarvan de scholen zijn gebouwd komt uit Finland en werd geleverd als onderdeel van een handelsovereenkomst tussen Nederland en Finland. Vandaar de naam 'Finse School'. De Finse Scholen hebben allemaal hetzelfde typische uiterlijk. De indeling van de gebouwen, de gevels en de raampartijen zijn vrijwel iden-

tiek. In totaal zijn er ongeveer 115 Finse scholen neergezet. De meeste scholen zijn inmiddels afgebroken of afgebrand. Alleen in Groningen en Leiden heeft de Finse School nog een onderwijsfunctie.

In Amsterdam staat ook een Finse School, aan de Uiterwaardenstraat 60a. Dit gebouw werd tot voor kort gehuurd door Stichting Philadelphia Zorg. Recentelijk heeft deze stichting de huurovereenkomst voor dit gebouw met het stadsdeel beëindigd. Deze Finse School is sindsdien ook geschikt als overloopgebouw of als dependance met zes groepsruimten en wordt aangemerkt als potentiële capaciteit voor de scholen in de Rivierenbuurt. Ook tijdens werkzaamheden aan scholen in deze buurt kan tijdelijk de ruimte in dit gebouw worden benut. Het voorstel is daarom om dit pand weer een onderwijsbestemming te geven en de ruimte te bestempelen als potentiële onderwijscapaciteit.

Scenario IHP

St. Catharinaschool

De St. Catharinaschool wordt uitgebreid met in totaal zes groepsruimten, geschikt voor onderwijs en buitenschoolse opvang. De totaal hiervoor benodigde investering is € 561.800. ASKO heeft de voorbereidingen inmiddels afgerond en de uitbreiding aanbesteed. Tijdens de zomervakantie 2013 is de eerste fase, die noodzakelijk is voor het onderwijsgedeelte, uitgevoerd. Dit was mogelijk op basis van de toegekende huisvestingsvoorziening van € 311.780 voor aanpassing van de eerste verdieping van het pand aan de Vechtstraat 90. In juli 2013 heeft het dagelijks bestuur van het stadsdeel hiervoor een uitvoeringskrediet vastgesteld. De tweede fase kan pas worden uitgevoerd als een besluit is genomen over de aanvullend benodigde investering van € 246.330. De VVE-ruimten worden beschouwd als toekomstige onderwijsruimte en ook als zodanig bekostigd.

Daarnaast wordt parallel aan deze aanpassingen het gehele gebouw aangepakt in het kader van de tweede tranche 'Verbetering Energiebesparing en Binnenklimaat'. Voor het aanbrengen van een mechanisch installatie ontvangt ASKO een bijdrage van DMO. Ook de VVE-ruimten worden hierbij meegenomen.

Anne Frankschool

De uitbreiding van de Anne Frankschool met drie groepen wordt in pandig gerealiseerd. Twee lokalen komen, samen met een personeels- of directiekamer, in de huidige gymzaal, die niet meer voldoet aan de huidige eisen voor gymnastiekonderwijs. De uitbreiding kan op basis van nieuwbouw worden gerealiseerd, tegen aanzienlijk lagere kosten dan de geldende normbedragen voor uitbreiding. De voorbereidingen hiervoor verlopen voorspoedig. De benodigde vergunningen zijn aangevraagd, zodat de uitvoering eind 2013 van start kan gaan. De planning is om uiterlijk in de zomer 2014 op te leveren. Voor de Anne Frankschool is in de Rivierenbuurt voldoende alternatieve gymcapaciteit beschikbaar. De wens van schoolbestuur OOadA is namelijk om van de gymzaal bij de Maas- en

Waalschool een volwaardige gymzaal te maken, zodat groepen van zowel de Maas- en Waalschool als de Anne Frankschool hier straks kunnen gymmen. Zie ook het vermelde bij de Maas- en Waalschool.

Maas- en Waalschool

Er is een plan uitgewerkt door OOadA om binnen het financiële kader de uitbreiding in De Brug te kunnen realiseren. In dit gebouw kunnen twee ruime lokalen worden gerealiseerd. Het derde benodigde lokaal wordt permanent in het hoofdgebouw van de school ondergebracht. Dit betekent dat een aantal ondersteunende onderwijsactiviteiten met de buitenschoolse opvang in De Brug gaat plaatsvinden, op basis van dubbelgebruik.

Wat de gymzaal van deze school betreft, blijkt uit aanvullend onderzoek dat vervangende vernieuwbouw rendabel is, afgezet tegen de toekomstige onderhoudskosten en de kosten voor uitbreiding. Mede omdat de Anne Frankschool ook van deze gymzaal gebruik zal gaan maken, is het wenselijk om een gymzaal te realiseren die aan alle eisen voldoet. Gezien de maatvoering van de huidige gymzaal kan echter geen gymles voor volwaardige groepen worden verzorgd. Mede met het oog hierop is vervangende nieuwbouw voor deze gymzaal de beste oplossing. Om dit uitvoerbaar te maken, rekeninghoudend met mogelijke bezwaren van de buurt, is een halfverdiepte ligging noodzakelijk. Dit vergt een extra investering van € 277.000 boven het normbedrag van € 780.000 voor de nieuwbouw van een gymzaal.

Speciale basisscholen St. Paulus en De Meander

De locatie aan de Zuidelijke Wandelweg 30 is uitermate geschikt voor nieuwbouw van de speciale basisscholen St. Paulus en De Meander Stichting Kolom, omdat deze kavel een onderwijsbestemming heeft. Het dagelijks bestuur van het stadsdeel heeft in november 2012 namelijk al besloten om het noordelijke deel van de Pieter Hooglandkavel te behouden als onderwijslocatie. In het kader van de stedelijke regeling 'Richtlijnen waardebeoordeling van terreinen en/of opstallen in het kader van intern gemeentelijke (beheers)overdrachten al of niet ter uitvoering van een ruimtelijk plan' is het stadsdeel in het geval van voorgenomen beëindiging van de onderwijsbestemming van een gebouw of grond ook gehouden aan het aanbieden van deze onderwijslocatie aan DMO. Met de vaststelling van het IHP wordt een definitieve claim gelegd op deze kavel voor deze nieuwe speciale school van Stichting Kolom. De kapitaallasten voor speciaal onderwijs worden vergoed door DMO. Daarnaast is de buurt al gewend aan de aanwezigheid van een speciale school omdat de Alphons Laudyschool hier de afgelopen jaren tijdelijk was gehuisvest.

In totaal gaat het om een gebouw voor circa elf groepen en een gymzaal in combinatie met buitenruimte. De locatie van de voormalige Pieter Hooglandschool is voldoende groot voor nieuwbouw op een deel van de kavel, in combinatie met de beoogde zelfbouw. Inmiddels zijn de eerste

CAPACITEITS BEREKENING RIVIERENBUURT	Situatie 2012				Situatie 2017			
	Aantal II 2012	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)	Prognose Aantal II 2017	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)
De Rivieren	202	9 (12)	9 (10)	0 (2)	217	9 (12)	9 (10)	0 (2)
St. Catharinaschool	202	8 (8)	9 (10)	-1 (-2)	204	12 (11)	9 (10)	3 (1)
Anne Frankschool	285	12 (14)	12 (14)	0 (0)	331	15 (17)	14 (16)	1 (1)
Dongeschool	355	17 (17)	15 (17)	2 (0)	414	17 (17)	18 (20)	-1 (-3)
Maas- en Waalschool	287	13 (13)	12 (14)	1 (-1)	319	16 (16)	14 (16)	2 (0)
totaal	1.129	59 (64)	57 (65)	2 (-1)	1.268	69 (73)	64 (72)	5 (1)
potentiële capaciteit								
- Uiterwaardenstraat 60a						5 (6)		5 (6)
- Winterdijkstraat (Meander)						9 (12)		9 (12)
Totaal						83 (91)	64 (72)	19 (19)

verkenningen uitgevoerd op welke wijze het nieuwe schoolgebouw van Stichting Kolom en de zelfbouw het beste kunnen worden gecombineerd. Momenteel wordt gewerkt aan een plan van aanpak om te komen tot een kader voor de ontwikkeling van de totale kavel. Dit kader zal in 2013 aan de stadsdeelraad worden voorgelegd.

Als het huidige gebouw van De Meander op termijn beschikbaar komt, krijgt dit het label 'potentiële onderwijs-capaciteit'. Dit betekent dat de bestemming behouden blijft en dat het in geval van verhuur mogelijk is om een huurcontract, eenvoudig te beëindigen, wanneer dit nodig is.

Gymaccommodaties

In de Rivierenbuurt is voldoende gymcapaciteit beschikbaar. Het omvormen van de huidige kleine gymzaal van de Anne Frankschool tot lokalen is dan ook geen probleem. De leerlingen van de Anne Frankschool kunnen bij het gymmen gebruik maken van de gymzaal bij de Maas- en Waalschool. De gymzalen bij De Rivieren en de St. Catharinaschool worden beheerd door het stadsdeel en worden breder ingezet, voor onder andere buurtgebruik en buitenschoolse opvang. Deze gymzalen bieden voor het onderwijs dan nog steeds meer dan voldoende klokuren.

GYMCAPACITEIT RIVIERENBUURT	Situatie 2012			Situatie 2017		
	Aantal II 2012	Gymbehoefte in klokuren 2012	Gymcapaciteit beschikbaar 2012	Prognose Aantal II 2017	Gymbehoefte in klokuren 2017	Gymcapaciteit beschikbaar 2017
De Rivieren	202	9	0	217	9	0
St. Catharinaschool	202	9	0	204	9	0
Anne Frankschool*	285	12	26	331	13,5	0
Dongeschool	355	15	26	414	18	26
Maas- en Waalschool	287	12	26	319	13,5	26
Lekstraat 37			26			26
Vechtstraat 90			26			26
totaal	1.331	57	130	1.485	63	104

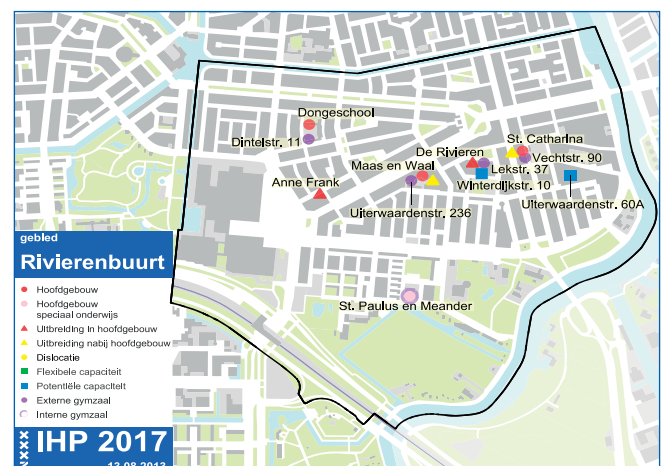
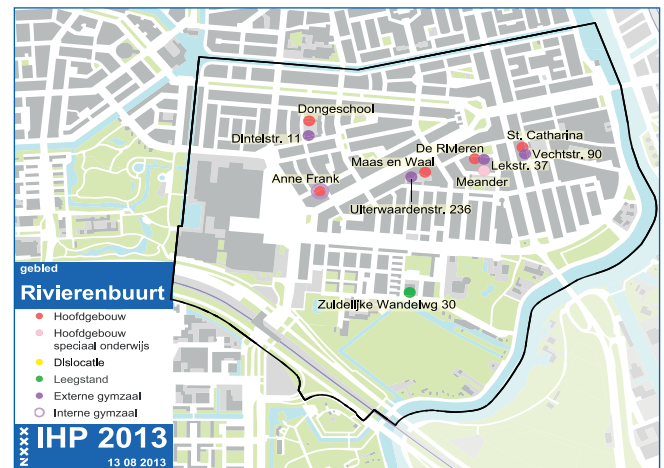
* Deze gymzalen hebben een oefenvloeroppervlakte <=130 m2, deze voldoen niet aan heden-daagse eisen en zijn daardoor in de praktijk slechts geschikt om met halve groepen te gymmen.

Samenvattend

- De St. Catharinaschool wordt, zoals gepland, uitgebreid aan de Vechtstraat 90 met ruimten voor onderwijs, buitenschoolse opvang en VVE.
- De Anne Frankschool wordt in pandig uitgebreid met drie groepen.

- De Maas- en Waalschool realiseert een uitbreiding met drie groepen, mede door gebruik te maken van het gebouw De Brug.
- Op de onderwijskavel aan de Zuidelijke Wandelweg wordt nieuwbouw gerealiseerd voor de samen te voegen speciale basisscholen De Meander en de St. Paulusschool, in combinatie met zelfbouwwoonruimten.
- De Finse School en het huidige gebouw van De Meander worden beschouwd als potentiële onderwijs-capaciteit.

Overzichtskarten van de huidige en toekomstige situatie

Scholen DE							
RIVIERENBUURT 2013	Denominatie	Adres	lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
Rivieren	Protestants-Christelijk	Lekstraat 35	12	o	x		o
St. Catharinaschool	Rooms-Katholiek	Vechtstraat 88	12	o	x		o
Anne Frankschool	Openbaar	Niersstraat 41	14	x	o		x
Dongeschool	Openbaar	Dintelstraat 5-7	17	x	x		x
Maas- en Waalschool	Openbaar	Uiterwaardenstraat 544	13	x	o		o

Scholen DE							
RIVIERENBUURT 2017	Denominatie	Adres	lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
Rivieren	Protestants-Christelijk	Lekstraat 35	12	o	x		o
St. Catharinaschool	Rooms-Katholiek	Vechtstraat 88	15	o	x		x
Anne Frankschool	Openbaar	Niersstraat 41	17	o	o		x
Dongeschool	Openbaar	Dintelstraat 5-7	17	x	x		x
Maas- en Waalschool	Openbaar	Uiterwaardenstraat 544	16	x	o		o

5.3.3 Buitenveldert

Algemene gebiedsbeschrijving

Buitenveldert bestaat hier uit Buitenveldert West en Oost, inclusief het deel van de Zuidas ten zuiden van de A10 (Zuidas-zuid). In Buitenveldert West en Oost staan veel grote woningen en vrij veel koopwoningen. Op de Zuidas wonen momenteel nog weinig mensen, maar het aanbod van woningen zal de komende jaren groeien. De Zuidas is nu nog vooral een werkbuur met kantoren, maar zal zich steeds meer ontwikkelen als ook een woonbuurt. De woningen zijn groot en er wonen veel expats. Het inwonersaantal op de Zuidas is nu nog beperkt maar zal de komende jaren snel groeien.

Bevolkingsopbouw

In Buitenveldert wonen heel veel ouderen, maar toch ook nog redelijk wat huishoudens met kinderen (19%); in Buitenveldert Oost wat minder dan in West. Het aantal inwoners is de laatste jaren gestegen en zal ook blijven toenemen, vooral als gevolg van de woningbouw op de Zuidas. Ook het aantal kinderen neemt de komende jaren toe. Op de Zuidas wonen nu nog vooral kinderen jonger dan vier jaar. De komende jaren zal het aantal kinderen van 4-12 jaar flink stijgen, naar ruim 400, waarvan ca. 300 in Zuidas-zuid.

Ruimtelijke ontwikkelingen

De Zuidas is met een mogelijk totaal planaanbod tot 2040 van 8.000 tot 9.000 woningen een van de grootste woning-

bouwlocaties van Amsterdam. Volgens een begin 2012 door O+S voor de Zuidas gemaakte prognose zal het aantal inwoners in de Zuidas begin 2020 zijn toegenomen tot ca. 3.800 (waarvan ruim 2.400 in Zuidas-zuid). Dit was gebaseerd op een geplande woningbouwproductie in 2012 tot 2020 van ca.1.500 woningen, waarvan 866 in Zuidas-zuid. Hierbij is de bevolkingsontwikkeling in andere nieuwbouwlocaties in de stad als referentiekader gebruikt. In Buitenveldert West en Oost bestaan plannen voor meerdere woningbouwprojecten. Aan de Buitenveldertselaan zullen circa 50 middengrote koopwoningen gerealiseerd worden en in De Klencke circa 50 starterswoningen. Aan de Van Heenvlietlaan ten zuiden van de van Nijenrodeweg wordt een kantoorgebouw getransformeerd tot circa 350 studenten- en starterswoningen.

Prognoses van de leerlingenaantallen

De ontwikkelingen aan de Zuidas hebben een groot effect op de prognoses van Buitenveldert als geheel. Vooral het aantal kinderen van 4 tot 12 jaar zal de komende jaren flink stijgen, naar ruim 400, waarvan circa 300 in Zuidas-zuid. Tot 2017 stijgt het aantal leerlingen met 140. Tot 2022 stijgt het aantal leerlingen met 286. De prognoses van O+S voor de Zuidas (gebaseerd op de verwachte woningbouwproductie tot 2020, peildatum 1 januari 2012) geven aan dat er voldoende leerlingen voor een school met zeventien klassen zijn.

Leerlingen aantallen	Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose
BUITENVELDERT	Aantal II 2002	Aantal II 2007	Aantal II 2012	Aantal II 2017	Aantal II 2022	Aantal II 2027
De Ark	193	218	206	234	262	274
Buitenveldertse Montessorischool	208	196	204	221	238	242
Cheider	123	102	93	135	147	151
St. Jozefschool	285	398	426	462	490	515
Rosj Pina	261	280	283	300	312	323
De Stern	136	133	145	163	178	183
Merkelbachschool	176	153	166	176	189	192
IKC Zuidas	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.382	1.480	1.523	1.691	1.816	1.880
Percentage	90,74%	97,18%	100,00%	111,03%	119,24%	123,44%

De Ark

Buitenveldertse Montessorischool

Cheider

Buiten de groei van de basissgeneratie aan de Zuidas geven de prognoses een beperkte groei aan in Buitenveldert. De verwachting is dat het nieuwe plaatsingsbeleid de instroom vanuit Amstelveen enigszins zal beperken. Vooral de St. Jozefschool, die direct aan de gemeentegrens staat, trekt nu veel leerlingen uit Amstelveen. De nieuwe gestichte school met als voedingsgebied de Zuidas zal ook effect zal hebben op de benodigde capaciteit in Buitenveldert. In die zin moeten we zeer kritisch omgaan met aanvragen voor uitbreiding van scholen in Buitenveldert.

Situatie van de basisscholen

In Buitenveldert-oost één bijzondere basisschool. Dit is de Rosj Pina, van de Stichting Joodse Scholengemeenschap. In Buitenveldert-west staan zes basisscholen. Hiertoe behoort ook het Joods Kindergemeenschap Cheider. Dit is de enige orthodox-joodse school voor basis- en voortgezet onderwijs in Nederland.

Aan de Zuidas bevindt zich ook de grootste onderwijsvoorziening binnen stadsdeel Zuid: de Vrije Universiteit. Aan de Frederik Roeskestraat staat de Gerrit Rietveldacademie. Op de kop van de Zuidas is een mbo-school van het ROC Amsterdam gevestigd. Aan de Zuidas staan daarnaast twee scholen voor voortgezet onderwijs, te weten het St. Nicolaas Lyceum en het Geert Groote College. Ook De Wetering, een school voor speciaal onderwijs, is aan de Zuidas gevestigd. Daarnaast bieden de twee internationale scholen aan de Zuidas voortgezet onderwijs. In Buitenveldert staan nog eens drie scholen voor voortgezet onderwijs. Al met al is dit gebied een conglomeraat van voorzieningen, van basis- tot universitaironderwijs.

In het bestemmingsplan Kop Zuidas is een reservering opgenomen voor de bouw van een nieuwe school.

Ambities en verkende oplossingsrichtingen

De Ark

Het betrokken schoolbestuur, Stichting KBA Nieuw West, heeft dit schoolgebouw recentelijk al uitgebreid met twee groepsruimten door een overbrugging van de patio te realiseren. Deze uitbreiding is door dit schoolbestuur zelf bekostigd. Daarnaast had KBA Nieuw West nog recht op uitbreiding voor één extra groep. Hiervoor wordt komend schooljaar één lokaal ingevuld, zodat men dit lokaal voor groeicapaciteit kan gebruiken. Deze uitbreiding past binnen het huidige gebouw.

AICS

De Amsterdam International Community School (AICS) van schoolbestuur Esprit is tijdelijk in een kantoorgebouw aan de Frederik Roeskestraat gehuisvest. DMO is verantwoordelijk voor de bekostiging van de huisvesting van deze school. Gezien de hoge huur van het kantoorpand en het feit dat in dit gebouw een gymvoorziening ontbreekt, willen Esprit en DMO zo snel mogelijk nieuwbouw aan de Zuidas of in de buurt daarvan realiseren. Momenteel wordt specifiek onderzocht of de locatie van GGZ inGeest aan de A.J. Ernststraat hiervoor geschikt is.

IKC Zuidas

In 2005 heeft het ministerie van OC&W ingestemd met een nieuwe school aan de Zuidas. Schoolbestuur OOadA heeft deze school in 2012 gesticht. Dit gebeurde na vier jaar uitstel, vanwege het risico op het vervallen van het stichtingsrecht. Schoolbestuur OOadA acht het noodzakelijk om al het aankomend schooljaar (2013-2014) te starten met deze school. Om het stichtingsrecht te behouden, moeten binnen vijf jaar na de stichting (augustus 2017) 323 leerlingen zijn ingeschreven op deze school. OOadA ziet vanwege de grote vraag naar openbaar onderwijs, het Montessori-concept en tweetalig onderwijs voldoende kansen om deze stichtingsnorm te halen, ondanks het feit dat er nu nog beperkt leerlingen uit het voedingsgebied Zuidas zelf komen. Het stadsdeel heeft de wettelijke taak te zorgen voor onderwijshuisvesting als een school is gesticht. Samen met de Dienst Zuidas is gedegen onderzoek verricht naar een geschikte locatie aan de Zuidas. Op basis van een uitgebreide analyse zijn de verschillende mogelijke locaties afgewogen. Gekozen is voor tijdelijke huisvesting in deelgebied Ravel, waarbij de definitieve school wordt meegenomen in de planontwikkeling voor Ravel.

Scenario IHP

IKC Zuidas

In Ravel kan echter pas op zijn vroegst over tien jaar een definitief IKC worden gerealiseerd. Om in de tussenliggende periode de benodigde groei te kunnen faciliteren en onderwijs te kunnen verzorgen in kwalitatief goede huisvesting is een semipermanente voorziening noodzakelijk. Het deelgebied Ravel is daarom aangewezen voor de vestiging van een semi-permanent IKC, dat gefaseerd geschikt is voor zeventien groepen basisonderwijs. Daarnaast komen in dit gebouw een opgewaardeerde gymzaal, die geschikt is voor breder gebruik, vier groepen kinderdagopvang, buiten-

St. Jozefschool

Rosj Pina

De Stern

schoolse opvang en een voorschool. De opgave is om deze semi-permanente huisvesting in Ravel in augustus 2014 op te leveren. Het gerealiseerde startprogramma van het IKC wordt eind 2015 verplaatst naar de locatie waar nu sportcentrum BL46 staat. Parallel aan deze verplaatsing vindt ook uitbreiding plaats naar tien groepen basisonderwijs. Zodra er behoefte is aan meer groepen kan nog een keer worden uitgebreid met zeven groepen. Wellicht hoeft deze uitbreiding pas op langere termijn plaats te vinden, in het permanent te realiseren IKC in Ravel.

De voorbereidingen voor het semi-permanente IKC verlopen voorspoedig, zodat de uitvoering begin 2014 kan starten. Schoolbestuur OoAdA heeft met kinderopvangexploitant Kinderrijk een goede partner gevonden om dit IKC op te zetten. De benodigde investeringen in het onderwijsprogramma passen ook binnen het Meerjareninvesteringsplan Huisvesting Primair Onderwijs 2011 – 2021. De stadsdeelraad is in september 2013 gevraagd in te stemmen met de benodigde investeringen.

Zoals hiervoor al toegelicht, wordt het startprogramma IKC Zuidas in 2015 verplaatst naar de locatie BL46. Dit is mogelijk omdat de Dienst Zuidas voornemens is om BL46 begin 2015 te slopen. Het stadsdeel exploiteert tot die tijd dit sportcentrum. BL46 wordt momenteel intensief gebruikt, onder meer als sportvoorziening voor een aantal scholen voor voorgezet onderwijs en door sportverenigingen in Zuid. Vanwege het maatschappelijke belang van de huidige functie van BL46 en de toekomstige behoefte aan

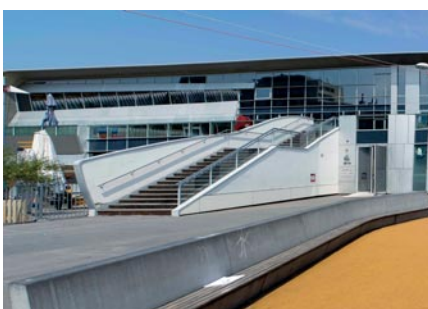
sportvoorzieningen wordt nader onderzoek gedaan naar alternatieve huisvestingsmogelijkheden voor BL46, binnen of buiten stadsdeel Zuid/de Zuidas. Een deel van de toekomstige sportbehoefte wordt ondervangen door de gymzaal in het toekomstige IKC op te waarderen, zodat deze zaal ook geschikt is voor gebruik door de buurt en voor verschillende verenigingssporten.

Gymaccommodaties

In Buitenveldert is een ruime overmaat aan gymcapaciteit voor de basisscholen. Iedere school heeft een eigen gymzaal, behalve De Stern en Merkelbachschool. Deze scholen gebruiken in het MFC Binnenhof samen een gymzaal.

GYMCAPACITEIT BUITENVELDERT	Situatie 2012			Situatie 2017		
	Aantal II 2012	Gymbehoefte in kloken 2012	Gymcapaciteit beschikbaar 2012	Prognose Aantal II 2017	Gymbehoefte in kloken 2017	Gymcapaciteit beschikbaar 2017
De Ark	206	9	26	234	10,5	26
Buitenveldertse Montessorischool	204	9	26	221	9	26
Cheider	93	3	13	135	6	13
St. Jozefschool	426	18	26	462	19,5	26
Rosj Pina	283	12	26	300	12	26
De Stern	145	6	0	163	6	0
Merkelbachschool	166	6	0	176	6	0
IKC Zuidas						26
MFC Het Binnenhof			26			26
totaal	1.523	63	143	1.691	69	169

CAPACITEITS BEREKENING BUITENVELDERT	Situatie 2012				Situatie 2017			
	Aantal II 2012	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)	Prognose Aantal II 2017	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)
De Ark	206	9 (9)	9 (10)	0 (-1)	234	10 (10)	10 (11)	0 (-1)
Buitenveldertse Montessorischool	204	11 (10)	9 (10)	2 (0)	221	11 (10)	9 (10)	2 (0)
Cheider	93	6 (7)	4 (5)	2 (2)	135	6 (7)	6 (7)	0 (0)
St. Jozefschool	426	17 (18)	18 (20)	-1 (-2)	462	17 (18)	19 (21)	-2 (-3)
Rosj Pina	283	13 (12)	12 (14)	1 (-2)	300	13 (12)	12 (14)	1 (-2)
De Stern	145	8 (8)	6 (7)	2 (1)	163	8 (8)	7 (8)	1 (0)
Merkelbachschool	166	8 (8)	7 (8)	1 (0)	176	8 (8)	7 (8)	1 (0)
IKC Zuidas					0	11 (11)		11 (10)
totaal	1.523	72 (72)	65 (74)	7 (-2)	1691	84 (84)	70 (80)	14 (4)
potentiële capaciteit								
IKC Zuidas						6 (6)		6 (6)
Totaal						84 (84)	70 (80)	14 (4)

Merkelbachschool

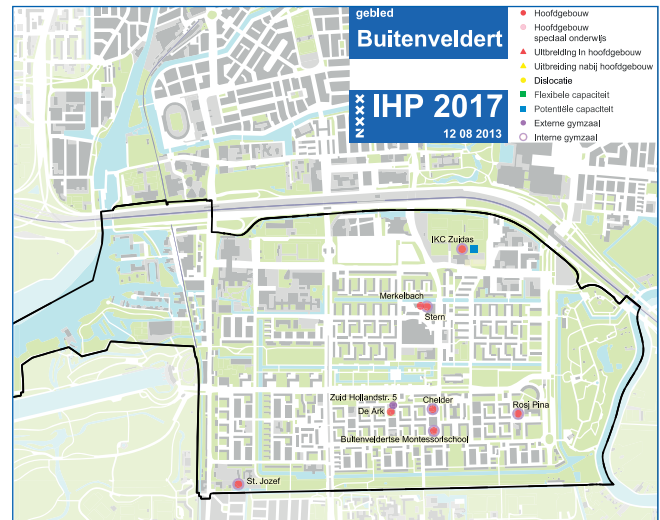
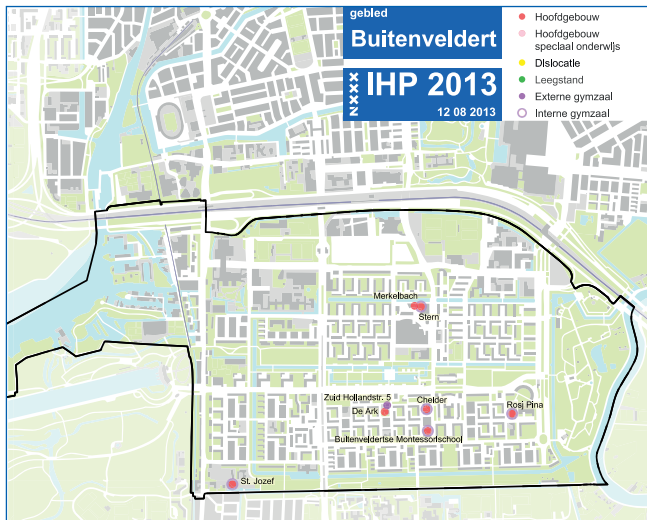

IKC Zuidas

Samenvattend

- Aan de Zuidas wordt in 2014 een semi-permanent IKC gerealiseerd voor het openbaar onderwijs met 11 groepsruimten en kinderopvang.
- Het IKC Zuidas heeft zes groepsruimten potentiële capaciteit.

Overzichtskaarten van de huidige en toekomstige situatie

Scholen								
BUITENVELDERT	2013	Denominatie	Adres	lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
De Ark		Algemeen bijzonder	Zuid-Hollandstraat 7	9	x	x		x
Buitenveldertse Montessorischool		Algemeen bijzonder	Sandenburch 1-3	10	x			x
Cheider		Joods	Zeelandstraat 11	7	x			o
St. Jozefschool		Rooms-Katholiek	Kalfjeslaan 370	19	x	x		x
Rosj Pina		Joods	Nieuw Herlaer 18-20	12	x			o
De Stern		Openbaar	Arent Janszoon Ernststraat 130	8	o	x		x
Merkelbachschool		Openbaar	Arent Janszoon Ernststraat 128	8	o	x		x

Scholen								
BUITENVELDERT	2017	Denominatie	Adres	lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
De Ark		Algemeen bijzonder	Zuid-Hollandstraat 7	10	x	x		x
Buitenveldertse Montessorischool		Algemeen bijzonder	Sandenburch 1-3	10	x			x
Cheider		Joods	Zeelandstraat 11	7	x			o
St. Jozefschool		Rooms-Katholiek	Kalfjeslaan 370	19	x	x		x
Rosj Pina		Joods	Nieuw Herlaer 18-20	12	x			o
De Stern		Openbaar	Arent Janszoon Ernststraat 130	8	o	x		x
Merkelbachschool		Openbaar	Arent Janszoon Ernststraat 128	8	o	x		x
IKC Zuidas		Openbaar	Ravel	11	x	x		x

5.3.4 Midden

Algemene gebiedsbeschrijving

Het Middengebied bestaat uit het Museumkwartier, de Willemsparkbuurt, de Apollobuurt en de Prinses Irenebuurt (inclusief de Zuidas ten noorden van de A10). Het Museumkwartier is voor een groot deel ingericht voor kunst, cultuur en recreatie. In het Middengebied staan veel grote woningen en dure koopwoningen. Er wonen veel hoog opgeleiden met een hoog gemiddeld inkomen.

Bevolkingsopbouw

In het Middengebied is het aantal inwoners in de afgelopen jaren licht gestegen. Ook is het aantal kinderen hier toegenomen. Het aandeel huishoudens met kinderen (27%) is hier veel hoger dan gemiddeld in Zuid. In de Willemsparkbuurt en Apollobuurt is dit het hoogst (31%). De komende jaren zal het inwonersaantal in dit gebied nog wat toenemen, vooral door de toename in het Zuidasgedeelte. Ook het aantal kinderen zal de komende jaren nog wat verder stijgen. Het aantal kinderen in Apollobuurt en Museumkwartier blijft stabiel. In het Zuidasgedeelte zal dit aantal vooral vanaf 2020 flink toenemen.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In het Middengebied zijn de ruimtelijke ontwikkelingen

beperkt. In het Zuidasgedeelte ten noorden van de A10 vindt nieuwbouw van woningen plaats. Daarnaast zijn er op een aantal locaties kleinere transformatieprojecten gepland, in de Banstraat, de Hondecoeterstraat en aan de Hobbemakade, met circa 35 nieuwe woningen.

Prognoses van de leerlingenaantallen

In het Middengebied stijgt het aantal leerlingen tot 2017 met 152. Daarna nemen, volgens de huidige prognose, de leerlingenaantallen weer af. Dit is overeenkomstig met de tijdelijke groei van de basisgeneratie. Er is per saldo een instroom van 108 leerlingen.

Situatie van de basisscholen

In het Middengebied zijn van oudsher veel basisscholen. In het Museumkwartier staan vijf basisscholen, evenals in de Apollobuurt. De Amsterdamse Montessorischool heeft een dependance aan de Albrecht Dürerstraat 36. In de Prinses Irenebuurt is geen basisschool. De Elout aan de Cornelis Krusemanstraat staat op de grens van Midden en West, feitelijk in de Willemsparkbuurt, maar wordt toegerekend aan West. Dit geldt ook voor de 2e Openluchtschool en de Geert Groote II-school aan de Frederik Roeskestraat. Aan de Dufaystraat 19 staat de St. Paulusschool, een school voor speciaal onderwijs.

LEERLINGEN AANTALLEN	Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose
MIDDEN	Aantal II 2002	Aantal II 2007	Aantal II 2012	Aantal II 2017	Aantal II 2022	Aantal II 2027
Hildebrand- Van Loonschool	233	227	230	235	224	214
Pieter Bakkumschool	475	453	459	483	459	437
De Wielewaal	273	264	280	320	313	306
Nicolaas Maesschool	465	425	444	455	435	415
1e Openluchtschool	215	228	235	242	230	218
Amsterdamse Montessorischool	284	293	310	321	314	306
Cornelis Vrijschool	252	251	251	263	250	239
Peetersschool	232	229	229	237	227	216
Willemsparkschool	242	242	236	228	217	206
Schreuderschool	217	217	227	261	254	245
Totaal	2.888	2.829	2.901	3.045	2.923	2.802
Percentage	99,55%	97,52%	100,00%	104,96%	100,76%	96,59%

Hildebrand- Van Loonschool

Pieter Bakkumschool

De Wielewaal

Ambities en verkende oplossingsrichtingen

Dependance Nicolaas Maesschool

Voor de Nicolaas Maesschool is enige tijd intensief gezocht naar een geschikte locatie om een dependance in het Museumkwartier/de Willemsparkbuurt te realiseren. In overleg met Humanitas is een oplossing gevonden in het voormalige schoolgebouw aan de Cornelis Krusemanstraat 10. Humanitas heeft hiervoor in juli 2013 hun kinderdagopvang De Zuidwester verplaatst naar een nieuwe locatie aan de Veerstraat en gecombineerd met kinderdagopvang Plons. Schoolbestuur OOadA ziet de locatie aan de Krusemanstraat 10 als een goede oplossing voor de dependance van de Nicolaas Maesschool en wil deze locatie inzetten als overlooplocatie voor al het openbaar onderwijs in Midden en West. Als de behoefte aan openbaar onderwijs verder groeit, opteert OOadA voor een nieuwe school op het Havenstratterrein om groei van de dependance van de Nicolaas Maesschool mogelijk te maken en hier mogelijk een zelfstandige school van te maken.

Gebouw Albrecht Dürersstraat 34

In december 2008 heeft de toenmalige stadsdeelraad van Oud-Zuid besloten tot aankoop van het gebouw aan de Albrecht Dürersstraat 34. Bij de aanschaf van dit pand is de Amsterdamse Montessorischool AMS (waarvan het gebouw op nummer 36 is gehuisvest de mogelijkheid geboden om hier dagarrangementen en combinatiefuncties te huisvesten. De AMS heeft afgelopen voorjaar 2013 echter aangegeven af te zien van de voorgenomen uitbreiding van hun school. Wel zal AMS, naast de peuterspeelzaal van de 1e Openlucht School (1e OLS), de peuterspeelzaal van AMS op de begane grond van het pand op nummer 34 onderbrengen. Op de 1e en 2e verdieping van dit pand kunnen vier lokalen worden gerealiseerd. Dit pand biedt dus veel flexibele capaciteit als overloopgebouw voor scholen in de buurt. We hebben daarom alle schoolbesturen in deze buurt aangeboden om hier uit te breiden. De directeuren van de Willemsparkschool en de 1e Openluchtschool hebben hier gevolg aan gegeven. Zij hebben in het voorjaar van 2013 het initiatief genomen om een nieuwe basisschool voor algemeen bijzonder onderwijs te starten in Zuid en zagen het gebouw aan de Albrecht Dürersstraat 34 als de ideale locatie hiervoor. Het bestuur van de 1e OLS overweegt nu om op deze locatie een dependance te starten. Komend najaar komt hierover mogelijk meer duidelijkheid. Als dit bestuur hiertoe besluit, zal de locatie Albrecht Durerstraat 34 hiertoe worden aanpast.

Nieuwe AB-School

De scholen voor het algemeen bijzonder (AB) onderwijs zijn populair. Tot de AB-scholen in het middengebied behoren de Willemsparkschool, 1e Openluchtschool, Cornelis Vrijsschool en de Amsterdamse Montessorischool. Al deze scholen zijn eenpitters, wat wil zeggen dat het bestuur, veelal bestaande uit ouders, het bevoegd gezag voert over een school. In 2013 zitten er 1.450 kinderen op AB-scholen in Amsterdam Zuid. Daarnaast staan tientallen kinderen op wachtlijsten voor AB-scholen. Vooral in Zuid moeten de AB-scholen nu vaak 'nee' verkopen, omdat de fysieke ruimte hiervoor in hun gebouwen ontbreekt en de mogelijkheden om uit te breiden beperkt zijn.

Het is onze wens en die van de AB-scholen dat alle aangeelde kinderen op deze scholen geplaatst kunnen worden. Een oplossing kan zijn het starten van een dependance. Vanuit exploitatie-oogpunt (gezien de exploitatierisico's) is dit voor deze 'eenpitters' echter een grote stap en niet aantrekkelijk. Een andere oplossing kan zijn het stichten van een nieuwe AB-school. Deze oplossing is helaas ook niet haalbaar. Enerzijds omdat er formeel geen ruimte is om een nieuwe school te stichten in Zuid en anderzijds omdat de regelgeving het nu niet toelaat om een nieuwe school te stichten. Formeel is er namelijk voldoende aanbod van AB-scholen in Zuid. Omdat de behoefte aan AB-onderwijs onder ouders echter groot is, is er in werkelijkheid zeker voldoende ruimte om het AB-onderwijs uit te breiden. Ook willen ouders meer verbreding van de scholen, ruimte voor buitenschoolse opvang en differentiatie, in het kader van passend onderwijs.

Het bestuur van de Willemsparkschool en de 1e Openluchtschool hebben getoond oog te hebben voor deze maatschappelijke behoefte en willen meewerken aan uitbreiding. Ook willen zij kansen pakken om de scholen te verbreden. Eenzelfde wens, om een soortgelijke basisschool met verschillende dagarrangementen te starten, kwam van kinderopvangexploitant CompaNanny. De inzet was dat deze partijen samen in het schooljaar 2013/2014 een nieuwe organisatie van onderwijs en opvang zouden starten. Hiermee zou niet alleen de onderwijscapaciteit worden uitgebreid, maar tegelijkertijd een nieuwe voorziening ontstaan voor de ouders in Zuid: namelijk een integraal centrum voor opvoeding, onderwijs en vrije tijd voor kinderen van 0-12 jaar. De school en opvang zouden eerst gedurende twee schooljaren worden gehuisvest in het eer-

Nicolaas Maesschool

1e Openluchtschool

Albrecht Durerstraat 34

dergenoemde pand aan de Albrecht Dürerstraat 34. Voorwaarde hierbij was wel dat vanaf augustus 2015 een ruimer pand beschikbaar zou zijn om de groei van het IKC op te vangen. Met het oog hierop hebben we met deze partners, een zorginstelling en een ontwikkelaar, ingeschreven op een door GGZ InGeest uitgeschreven tender voor een nieuwe maatschappelijke invulling van het pand van de Valeriuskliniek. Helaas is het niet gelukt om een winnende bieding hiervoor in te dienen. Dit pand was namelijk een unieke kans, omdat het om maatschappelijk vastgoed gaat en dus redelijk betaalbaar zou moeten zijn. Het is een zeer grote uitdaging om een pand van vergelijkbare omvang te vinden in deze buurt, het hart van Zuid, dat voldoende geschikt is, de juiste bestemming heeft en enigszins betaalbaar is. Als in de toekomst onverhoopt toch een goede locatie in deze buurt voorbij komt, staan de genoemde partners klaar om het beoogde concept alsnog te realiseren.

Ruimte voor het AB-onderwijs

Uit alle gesprekken met de schoolbesturen voor AB-onderwijs in Zuid is duidelijk geworden dat de AB-scholen, naast behoefte aan extra capaciteit, behoefte hebben aan ruimte om meer aandacht te kunnen besteden aan specifieke doelgroepen, in het kader van passend onderwijs. Dit streven sluit aan bij het project 'Weer Samen Naar School'. Hierbij worden basisscholen ondersteund om ervoor te zorgen dat ook kinderen die extra zorg nodig hebben naar een reguliere basisschool kunnen gaan. Er is veel behoefte om doelgroepen als kinderen met ADHD, dyslexie, hoogbegaafdheid meer aandacht te kunnen bieden, door te werken in subgroepen. De huidige schoolgebouwen bieden echter nauwelijks mogelijkheden om passend onderwijs, professioneel, met de juiste ruimten en professionele specialisten, vorm te geven. Om dit toch mogelijk te maken, is niet gedacht vanuit het eigen gebouw van de afzonderlijke AB-scholen, maar vanuit een samenwerkingsverband tussen de AB-scholen. Door elders gepaste aantrekkelijke ruimtes in een centraal in de buurt gelegen gebouw te realiseren, kunnen doelgroepkinderen van de verschillende AB-scholen afwisselend gedurende één of meer dagdelen hier speciale aandacht krijgen. Bovendien ontstaan door deze samenwerking meer financiële mogelijkheden om professionals in te zetten voor de doelgroepkinderen. Het idee is dat voor deze huisvesting een gebouw wordt ingezet dat ook dienst doet als buitenschoolse opvang. Op deze wijze hoeft de huisvesting niet

veel te kosten, gezien het dubbelgebruik en de huurinkomsten vanuit buitenschoolse opvang. Met de te selecteren buitenschoolse opvangorganisatie kan vervolgens programmatisch worden samengewerkt om een meer inhoudelijke verlengde schooldag te creëren. Het gebouw van de St. Paulusschool, dat op termijn beschikbaar komt, ligt centraal en is gezien de relatief kleine lokalen heel geschikt voor dit concept. In het najaar van 2013 werken de betrokken schoolbesturen vanuit het AB-onderwijs plannen hiervoor verder uit.

British School

De British School biedt particulier internationaal onderwijs voor kinderen vanaf drie jaar. Deze school is al enige tijd op zoek naar een locatie voor nieuwbouw, waarin alle drie de locaties kunnen worden samengevoegd. Momenteel is de school gehuisvest aan de Anthony van Dijkstraat 1, de Jan van Eijckstraat 21 en de Frederik Roeskestraat. De locatie Jan van Eijckstraat is eigendom van het stadsdeel en wordt gehuurd. De locatie aan de Frederik Roeskestraat is tijdelijk en moet binnen niet al te lange termijn wijken voor de verdere ontwikkeling van de Zuidas. De school wordt voor de gewenste nieuwbouw ondersteund door de dienst Economische Zaken en stadsdeel Zuid. In dit verband heeft de British School ook ingeschreven, zonder succes, op de tender van GGZ InGeest voor een nieuwe maatschappelijke invulling van het pand van de Valeriuskliniek. Het bestuur van de school kan samen met banken en met steun van bedrijven de gehele nieuwbouw financieren.

Als de British School naar een nieuwe huisvesting gaat, komt het stadsdeelpand aan de Jan van Eijckstraat beschikbaar. Dit pand is geschikt voor circa acht groepen basisonderwijs en is een aantrekkelijk overloopgebouw, gelegen op een goede locatie. Deze locatie wordt daarom beschouwd als 'potentiële capaciteit'.

Scenario IHP

Nicolaas Maesschool

De Nicolaas Maesschool krijgt een dependance. Vanaf augustus 2013 wordt de nieuwe dependance aan de Cornelis Krusemanstraat 10 gefaseerd verbouwd en geschikt gemaakt voor acht groepen basisonderwijs. Per 1 oktober 2013 start hier in ieder geval één kleutergroep, voor kinderen die in deze buurt zijn uitgeloot. Daarnaast blijft de buitenschoolse opvang van Humanitas met twee

Cornelis Vrijsschool

Peetersschool

Willemsparkschool

groepen in het pand. De verwachting is dat begin 2014 de nieuwe dependance geheel is verbouwd en dat het binnenklimaat dan ook voldoet aan de hedendaagse eisen voor frisse scholen. De kosten voor het aanpassen van het gebouw, inclusief de gymzaal en de buitenruimte annex spellokaal, zijn geraamd op € 1,1 miljoen.

Peetersschool

De Peetersschool wordt vernieuwbouwd. Dit is afgelopen zomer gestart. De oudbouw wordt gerenoveerd en de aanbouw geheel vernieuwd, zodat het schoolgebouw weer voldoet aan de hedendaagse eisen, in aansluiting op het onderwijsconcept. Naar aanleiding van een dialoog met de buurt, en om tegemoet te komen aan de bezwaren uit de buurt, is wel een aantal planaanpassingen doorgevoerd. In totaal komen de extra kosten hiervan (circa € 240.000) voor rekening van het stadsdeel. Deze kosten kunnen deels worden gedekt uit een bestaand krediet van € 116.175. Voor de aanvullend benodigde investering is een bedrag van € 100.000 opgenomen in het Meerjareninvesteringsplan Onderwijshuisvesting. Het resterende bedrag wordt gedekt uit het project 'onvoorzien'.

Tijdens de vernieuwbouw, gedurende het schooljaar 2013 – 2014, wordt de Peetersschool gehuisvest in het pand van de voormalige Pieter Hooglandschool aan de Zuidelijke Wandelweg 30. Deze locatie is onderwijskundig zeer geschikt als tijdelijke huisvesting voor de Peetersschool. In het Onderwijshuisvestingprogramma is € 147.000 aan kosten voor deze tijdelijke huisvesting opgenomen. DMO draagt bij aan de aanpassingskosten omdat de Alphons Laudyschool voor speciaal onderwijs eerder diverse bouwkundige aanpassingen heeft uitgevoerd aan het pand aan van de voormalige Pieter Hooglandschool, die nu weer ongedaan gemaakt moeten worden.

Gebouw Albrecht Dürersstraat 34

Dit overloopgebouw is belangrijke flexibele capaciteit en krijgt daarom het predicaat 'strategische onderwijscapaciteit'. De ruimten in dit gebouw worden, zo lang deze niet voor onderwijs nodig zijn, tijdelijk verhuurd aan andere maatschappelijke partners. Hierbij is het van belang dat deze ruimten eenvoudig weer beschikbaar voor onderwijs kunnen worden gemaakt. Als het bestuur van de 1e Openluchtschool of een ander bestuur besluit om een

CAPACITEITS BEREKENING MIDDEN	Situatie 2012				Situatie 2017			
	Aantal II 2012	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)	Prognose Aantal II 2017	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)
Hildebrand- Van Loonschool	230	11 (11)	10 (11)	1 (0)	235	11 (11)	10 (11)	1 (0)
Pieter Bakkumschool	459	19 (19)	20 (22)	-1 (-3)	483	19 (19)	21 (23)	-2 (-4)
De Wielewaal	280	15 (13)	12 (14)	3 (-1)	320	15 (14)	14 (16)	1 (-2)
Nicolaas Maesschool	444	20 (20)	19 (21)	1 (-1)	455	20 (20)	19 (21)	1 (-1)
- Cornelis Krusemanstraat 10						8 (8)		8 (8)
1e Openluchtschool	235	8 (10)	10 (11)	-2 (-1)	242	8 (10)	10 (11)	-2 (-1)
Amsterdamse								
Montessorischool	310	14 (13)	13 (15)	1 (-2)	321	14 (13)	14 (16)	0 (-3)
Cornelis Vrijsschool	251	11 (11)	11 (12)	0 (-1)	263	11 (11)	11 (12)	0 (-1)
Peetersschool	229	10 (11)	10 (11)	0 (0)	237	10 (11)	10 (11)	0 (0)
Willemsparkschool	236	10 (10)	10 (11)	0 (-1)	228	10 (10)	10 (11)	0 (-1)
Instituut Schreuder	227	10 (12)	10 (11)	0 (1)	261	10 (12)	11 (12)	-1 (0)
- Albrecht Dürerstraat 34						4 (4)		4 (4)
totaal	2674	128 (130)	125 (139)	3 (-9)	2784	140 (143)	130 (144)	10 (-1)
potentiële capaciteit								
- Jan van Eijkstraat 21 (British school)							5 (8)	5 (8)
- Dufaystraat 19 (St. Paulusschool)							5 (5)	5 (5)
Totaal						150 (154)	130 (144)	20 (10)

Instituut Schreuder

Amsterdamse Montessorischool I

Amsterdamse Montessorischool II

dependance te starten in deze buurt, zal de locatie Albrecht Dürerstraat 34, inclusief de buitenruimte, hiertoe zo spoedig mogelijk worden aangepast. Het geschikt maken van de twee verdiepingen om deze te laten voldoen aan alle eisen voor onderwijs vraagt een investering van circa € 369.000. Deze investering is als reservering meegenomen in het Meerjaren Investeringsplan Onderwijshuisvesting.

Gymaccommodaties

In het Middengebied is voldoende gymcapaciteit beschikbaar. De gymzaal aan de Heinzestraat wordt momenteel opgeknapt. Deze gymzaal wordt gebruikt door de Peetersschool en de Nicolaas Maesschool. De Willem Witsen-gymzalen bedienen de drie naastgelegen scholen, te weten de Pieter Bakkumschool, de Willemsparkschool en de Amsterdamse Montessorischool.

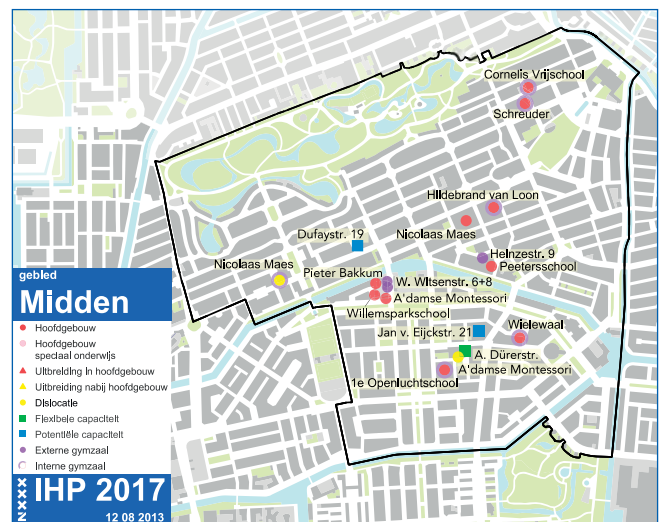
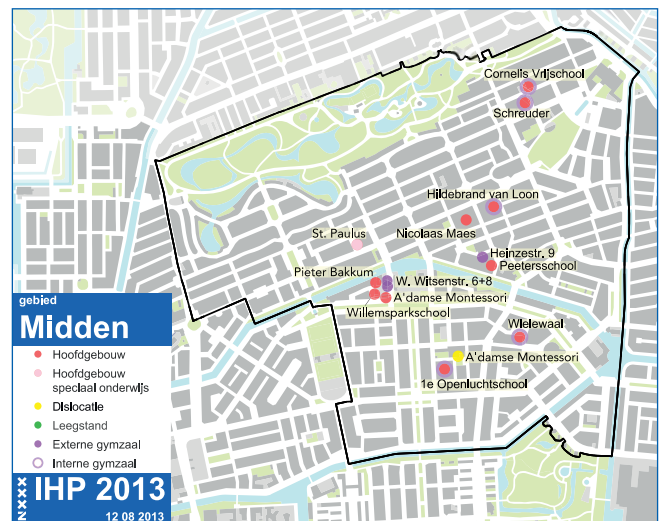
Samenvattend

- De Nicolaas Maesschool krijgt een dependance aan de Cornelis Krusemanstraat 10.
- De Peetersschool wordt gerenoveerd en vernieuwd.
- De locatie aan de Albrecht Dürerstraat 34 is belangrijke flexibele capaciteit, die zodra dat nodig is, wordt aangepast.
- De scholen voor algemeen bijzonder onderwijs hebben behoefte aan extra ruimte om meer leerlingen te kunnen opvangen en te kunnen differentiëren in het kader van passend onderwijs. Samen met de betrokken schoolbesturen wordt een oplossing gezocht.
- De panden aan de Jan van Eijkstraat 21 en Dufaystraat 19 zijn potentiële onderwijscapaciteit.

Overzichtskarten van de huidige en toekomstige situatie

GYMCAPACITEIT MIDDEN	Situatie 2012			Situatie 2017		
	Aantal II 2012	Gymbehoefte in klokuren 2012	Gymcapaciteit beschikbaar 2012	Prognose Aantal II 2017	Gymbehoefte in klokuren 2017	Gymcapaciteit beschikbaar 2017
Hildebrand-						
Van Loonschool	230	10,5	26	235	10,5	26
Pieter Bakkumschool	459	21	0	483	21	0
De Wielewaal*	280	12	26	320	13,5	26
Nicolaas Maesschool	444	19,5	0	455	19,5	0
1e Openluchtschool*	235	10,5	26	242	10,5	26
Amsterdamse Montessorischool	310	13,5	0	321	13,5	0
Cornelis Vrijsschool	251	10,5	26	263	10,5	26
Peetersschool	229	10,5	0	237	10,5	0
Willemsparkschool	236	10,5	0	228	10,5	0
Instituut Schreuder	227	10,5	26	261	10,5	26
Willem Witsen-gymzalen			56			56
Gymzaal Heinzestraat			26			26
totaal	2901	129	212	3045	130,5	212

* Deze gymzalen hebben een oefenvloeroppervlakte <=130 m2, deze voldoen niet aan heden-daagse eisen en zijn daardoor in de praktijk slechts geschikt om met halve groepen te gymmen.

Scholen MIDDEN 2013	Denominatie	Adres	lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
Hildebrand- Van Loonschool	Protestants-Christelijk	Hondecoeterstraat 6	11	x			o
Pieter Bakkumschool	Openbaar	Willem Witsenstraat 10	19	o			o
De Wielewaal	Openbaar	Coreellistraat 1	13	x			o
Nicolaas Maesschool	Openbaar	Nicolaas Maesstraat 124-126	20	o			o
1e Openluchtschool	Algemeen bijzonder	Cliostraat 40	10	x			o
Amsterdamse							
Montessorischool	Algemeen bijzonder	Willem Witsenstraat 14	13	o			o
Cornelis Vrijschool	Algemeen bijzonder	Van de Veldestraat 3	11	x			o
Peetersschool	Rooms-Katholiek	Richard Holstraat 8	11	o			x
Willemsparkschool	Algemeen bijzonder	Willem Witsenstraat 12	10	o			o
Instituut Schreuder	Protestants-Christelijk	Van de Veldestraat 10	12	x			x

Scholen MIDDEN 2017	Denominatie	Adres	lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
Hildebrand- Van Loonschool	Protestants-christelijk	Hondecoeterstraat 6	11	x	x		o
Pieter Bakkumschool	Openbaar	Willem Witsenstraat 10	19	o	o		o
De Wielewaal	Openbaar	Coreellistraat 1	14	x	o		o
Nicolaas Maesschool	Openbaar	Nicolaas Maesstraat 124-126	20	o	o		o
1e Openluchtschool	Algemeen bijzonder	Cliostraat 40	10	x	o		o
Amsterdamse							
Montessorischool	Algemeen bijzonder	Willem Witsenstraat 14	13	o	x		o
Cornelis Vrijschool	Algemeen bijzonder	Van de Veldestraat 3	11	x	o		o
Peetersschool	Rooms-katholiek	Richard Holstraat 8	11	o	x		x
Willemsparkschool	Algemeen bijzonder	Willem Witsenstraat 12	10	o	o		o
Instituut Schreuder	Protestants-christelijk	Van de Veldestraat 10	12	x	x		x

5.3.5 West

Algemene gebiedsbeschrijving

Het gebied West bestaat uit de Hoofddorppleinbuurt, Schinkelbuurt en Stadionbuurt. De Hoofddorppleinbuurt is gebouwd in de jaren '20, als onderdeel van Plan West. Er zijn veel particuliere huurwoningen en het aantal koopwoningen stijgt. De Schinkelbuurt is een kleine en diverse woon- en werkbuilt, met veel water. Door de vele relatief kleine woningen is dit een aantrekkelijke buurt voor starters. In de Stadionbuurt staan veel kleine sociale huurwoningen rond de Marathonweg. Maar er staan ook duurdere huur- en koopwoningen in andere delen van deze buurt.

Bevolkingsopbouw

In de Hoofddorppleinbuurt en Schinkelbuurt is de bevolking de afgelopen jaren licht gestegen. In de Stadionbuurt is het aantal inwoners sinds 2000 flink gestegen, onder andere als gevolg van de oplevering van bijna 1.000 woningen in het Olympisch Kwartier. In West als geheel wonen relatief veel jongvolwassenen; in de Schinkelbuurt relatief veel alleenstaanden en in de Hoofddorppleinbuurt relatief veel stellen zonder kinderen. Het aandeel huishoudens met kinderen is in geheel West gelijk aan gemiddeld in Zuid (20%). In de Stadionbuurt is dit duidelijk hoger (23%) dan in de Schinkelbuurt (16%) en de Hoofddorppleinbuurt (19%).

Tot 2020 zal het aantal 4 tot 12 jarigen in West nog iets stijgen. Daarbij neemt het aantal kinderen in de Hoofddorppleinbuurt en Schinkelbuurt nog wat toe en blijft dit in de Stadionbuurt ongeveer gelijk.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Begin 2010 is brede school De Bockesprong aan de Theophile de Bockstraat in gebruik genomen. De organisaties die in deze brede school gevestigd zijn, laten in totaal zes panden leeg achter in de Hoofddorpplein- en Schinkelbuurt. Op alle zes locaties komen woningen (in totaal circa zeventig, waarvan vijftien sociale huurwoningen voor senioren of mindervaliden). Na sloop van de St. Jacobuskapel en het Woestduincentrum wordt nieuwbouw gepleegd met 21 woningen waarvan negen sociale huurwoningen. Het Havenstraatterrein wordt getransformeerd van een gebied met tijdelijke bedrijfsbebouwing naar een gebied met een woon-werkmilieu. De nadruk komt ook hierbij te liggen op wonen. Hier komen bijna 500 woningen. Voor het Stadionplein is eveneens een plan ontwikkeld, bestaande uit het Noordblok en het Zuidblok. In het Noordblok komen onder andere honderd woningen, waarvan dertig sociale huurwoningen en zeventig vrije-sector-huurwoning. In het Zuidblok komt een hotel en het 'smaakmuseum'. Het zal echter nog enkele jaren duren voordat de woningen op het Havenstraatterrein en aan het Stadionplein zijn opgeleverd. Omdat deze extra woningen op termijn zeker voor een flink aantal extra kinderen zorgen, zijn de effecten hiervan al wél meegenomen in de prognoses van de leerlingenaantallen.

Prognoses van de leerlingenaantallen

Het aantal leerlingen is de afgelopen tien jaar met circa 800 toegenomen tot 2.529 in 2012. De basisgeneratie is

Leerlingen aantallen	Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk	Prognose	Prognose	Prognose
WEST	Aantal II 2002	Aantal II 2007	Aantal II 2012	Aantal II 2017	Aantal II 2022	Aantal II 2027
De Nautilus	204	235	187	222	231	233
Europaschool	225	292	215	241	258	287
AICS	0	39	430	499	489	465
De Elout	197	175	265	276	268	272
Olympiaschool	250	272	295	312	292	274
De Notenkraker	247	303	432	513	518	515
2e Openluchtschool	201	203	214	223	217	211
Geert Groote I-school	212	258	262	278	269	261
Geert Groote II-school	221	283	229	250	245	235
Totaal	1.757	2.060	2.529	2.814	2.787	2.753
Percentage	69,47%	81,46%	100,00%	111,27%	110,20%	108,86%

De Nautilus

Europaschool

AICS

1.586 kinderen. Er is per saldo een instroom van 1.023 leerlingen. Tot 2017 stijgt het aantal leerlingen met 259 en tot 2022 met 279.

In de prognoses van West zijn ook de leerlingenaantallen van de AICS en de twee basisscholen aan de Zuidas (ten noorden van de A10), te weten de Geert Groote II-school en de 1e Openluchtschool, meegenomen.

Situatie van de basisscholen

In de eerdergenoemde brede school De Bockesprong in de Hoofddorppleinbuurt zijn de twee basisscholen De Nautilus en De Notenkraaker gevestigd. Ook is er nog een school voor speciaal basisonderwijs in de buurt.

Op de rand van de Schinkelbuurt staat De Elout. In de Stadionbuurt zijn drie basisscholen, waarvan twee aan het Hygiëaplein en één in het monumentale gebouw van de Olympiaschool aan de Stadionkade.

Aan de Zuidas staan twee basisscholen (de 2e Openluchtschool en de Geert Groote II-school). Daarnaast zijn er aan de Zuidas nog twee internationale scholen die zowel basis- als voortgezet onderwijs bieden: Amsterdam International Community School (AICS) en de één van de locaties van de particuliere school The British School. Beide scholen trekken ook leerlingen uit de basisgeneratie van stadsdeel Zuid.

De Tobiaasschool verzorgt speciaal basisonderwijs en is daarnaast een Vrijeschool voor de vmbo- nevenvestiging zorg. Deze voorziening voor speciaal basisonderwijs heeft een belangrijke rol voor passend onderwijs, ook voor de stadsdelen Centrum en West. Het gebouw van deze school, aan de Rietwijkerstraat 55 en 77, wordt in 2013 uitgebreid en gerenoveerd. Deze (ver)nieuwbouw is opgenomen in het stedelijke huisvestingsprogramma voor het voortgezet onderwijs. DMO financiert en heeft de supervisie op dit project, omdat DMO verantwoordelijk is voor het voortgezet onderwijs.

Ambities en verkende oplossingsrichtingen

Europaschool en Geert Groote I-school

Zowel de Europaschool als Geert Groote I-school zijn gelegen aan het Hygiëaplein en hebben de ambitie om uit te breiden en een IKC te vormen. Met respectievelijk Estro en

Het Kleine Huis. Beide scholen zijn de afgelopen jaren gegroeid, moeten jaarlijks loten en hebben lange wachtlijsten. Dit komt mede door hun unieke concept, waardoor ook leerlingen van buiten het stadsdeel worden bediend. Het bestuur van de Geert Groote-scholen heeft aangegeven dat de uitbreiding permanent op een andere locatie in de stad een plek zal krijgen, als de groei doorzet. Dit in verband met de spreiding van de Geert Groote-scholen over de stad. Dit schoolbestuur wil eveneens de kansen voor de ontwikkeling tot een IKC verder benutten, in aansluiting op hun Vrije Schoolprofiel. De Europaschool richt zich op taalonderwijs en nieuwkomers.

We hebben beide scholen recent gevraagd om extra leerlingen te plaatsen, maar de huidige omvang van de gebouwen belemmert vooralsnog deze plaatsing. Aankomend schooljaar starten beide scholen desondanks met een extra groep. Dit is mogelijk omdat de Geert Groote I-school tijdelijk ruimte maakt binnen het huidige gebouw. De Europaschool gaat gebruik maken van ruimte in het MFC Olympus, op basis van dubbelgebruik. Daarnaast is het stadsdeelgebouw aan het Hygiëaplein 7, waarin theater-school De Trap tot afgelopen zomer was gevestigd, ook weer grotendeels beschikbaar. Hierdoor ontstaat onverwacht ruimte op het plein om de genoemde groei-ambities in te vullen. Op de begane grond van het gebouw aan het Hygiëaplein 7 is nu alleen nog de kinderdagopvang van Het Kleine Huis gevestigd. Ook het Amsterdams Kinderkoor huurt hier ruimte.

Het stadsdeel heeft inmiddels, in samenwerking met de betrokken partners, onderzocht wat de optimale inzet is van de onderwijs- en maatschappelijke panden rond het Hygiëaplein, zodat de inhoudelijke ambities en de beoogde groei ingevuld kunnen worden.

De doelstelling voor deze verkenning was driedelig, namelijk:

- het faciliteren van de groei van de twee scholen aan het Hygiëaplein, te weten de Geert Groote I-school en de Europaschool;
- het bieden van een kans aan de scholen en de overige maatschappelijke gebruikers van de voorzieningen rond het plein om hun inhoudelijk concept en profiel te kunnen realiseren;
- het realiseren van een gezonde financiële lange-termijnsituatie voor stadsdeel Zuid en haar partners.

De Elout

Olympiaschool

De Notenkraaker

Verschillende scenario's om de groei van de scholen te faciliteren rond het plein zijn onderzocht. De voorkeur gaat hierbij uit naar het scenario dat ruimtelijk en inhoudelijk de meeste kansen voor alle betrokken biedt. De ontwikkelrichting voor het Hygiëaplein is dat er twee IKC's komen.

De Elout

Schoolbestuur Stichting KBA Nieuw West heeft de ambitie geuit om de oecumenische basisschool De Elout met drie à vier groepen uit te breiden. Het huidige gebouw aan de Cornelis Krusemanstraat 68 is geschikt voor dertien groepen. Het schoolbestuur heeft één lokaal hiervan zelf bekostigd. De overige ruimten worden ingezet voor andere functies, zoals VVE. Gezien de stedenbouwkundige setting is het gebouw niet verder uit te breiden. KBA wil bij voorkeur wél groeien in één gebouw en ziet mogelijkheden om de groei waar te maken in nieuwbouw op het Havenstraatterrein. Hierna leest u meer over de nieuwbouwmogelijkheden op dit terrein. De Elout doet mee met het project energieke scholen.

Nieuwbouw Havenstraatterrein

In vervolg op de aangenomen motie 'Projectbesluit Havenstraatterrein van 27 juni 2012' betreffende de voorkeursvariant en programmering, is de inpassing van een basisschool met kinderdagopvang op dit terrein uitgebreid verkend. Verschillende schoolbesturen zien de inpassing van een basisschool met kinderdagopvang in de plannen voor het Havenstraatterrein als een kans. Stichting KBA Nw West opteert voor vervangende nieuwbouw voor De Elout op deze locatie, gezien de ambitie om deze school te laten groeien. Ook schoolbestuur OOadA heeft zijn ogen gericht op het Havenstraatterrein, in het geval van het doorgroeien van de dependance van de Nicolaas Maesschool. Deze dependance zal, zoals eerder vermeld, eerst wordt ondergebracht op de Cornelis Krusemanstraat 10. Bij een vestiging op het Havenstraatterrein zal OOadA hier, in dat geval, mogelijk een zelfstandige school van maken.

Omdat de mogelijkheden in stadsdeel Zuid voor (vervangende) nieuwbouw op ontwikkelingslocaties beperkt zijn, is het belangrijk dat mogelijkheden om nieuwe scholen te bouwen worden meegenomen en geborgd in de ruimtelijke kaders, waaronder het bestemmingsplan. Als input voor het ruimtelijk kader voor het Havenstraatterrein, dat dit najaar 2013 aan de stadsdeelraad wordt voorgelegd, is een

verkenning voor de inpassing van een IKC uitgevoerd. Hierin is een massa-/volumestudie opgenomen voor een aantal programmatische scenario's. Uitgangspunt is dat in het ruimtelijk kader een volwaardige school met zeventien groepen en vier groepen kinderdagopvang én ruimte voor buitenschoolse opvang wordt ingepast. Binnen dit ruimtelijk kader zijn twee locaties op het Havenstraatterrein gereserveerd, waar dit IKC het beste kan worden ingepast.

Scenario IHP

Olympiaschool

De openbare basisschool Olympia aan de Stadionkade 113 A-B wordt volledig gerenoveerd. Het schoolgebouw is een rijksmonumentaal pand, in de stijl van de Amsterdamse School uit de jaren '30 van de vorige eeuw. De school heeft op dit moment twaalf groepen en wil en kan uitgroeien naar zeventien groepen in de toekomst. De Olympiaschool wil verbreden en een integraal aanbod bieden voor kinderen van 2,5 (voorschool) tot 12 jaar. In het gebouw komt de Olympiaschool, een kleine gymzaal, ruimte voor VVE, een ouderkamer en ruimte voor naschoolse activiteiten en buitenschoolse opvang. Schoolbestuur OOadA wil ook onderwijsruimten inzetten voor buitenschoolse opvang, op basis van dubbelgebruik. De renovatie moet ervoor zorgen dat het schoolgebouw weer voldoet aan de eisen die het huidige onderwijs aan de brede school en aan het gebouw stelt. In 2011 heeft de stadsdeelraad een krediet beschikbaar gesteld om de renovatie uit te voeren. De uitvoering van de renovatie van het hoofdgebouw zal, volgens de huidige planning, in 2014 plaatsvinden.

De drie gebouwdelen zijn momenteel slecht met elkaar verbonden en ontsloten, wat de functionaliteit van het schoolgebouw belemmert. Daarnaast voldoet het binnenklimaat van het gebouw niet aan de eisen voor 'frisse scholen' en is de exploitatie suboptimaal door slechte isolatie. Dit strookt niet met het feit dat we staan voor kwalitatief goede gebouwen en inzetten in op 'frisse' en duurzame gebouwen, zodat het binnenklimaat goed is en dit de leerprestaties van de kinderen bevordert. Ook de beheersbaarheid van het gebouw, vanuit het gebruik door de functies in de brede school, is een aandachtspunt.

Het schoolgebouw wordt in gebruik gegeven aan OOadA. Dit geldt echter niet voor het bouwdeel aan de

2e Openluchtschool

Geert Groote I - school

Geert Groote II - school

Wodanstraat 3 en de poortgebouwen. De Wodanstraat 3 blijft namelijk beschikbaar als overloopgebouw voor alle schoolbesturen, zodat hier flexibele onderwijscapaciteit voor hen toegankelijk is. OOAdA heeft de ambitie om de school hier geleidelijk uit te kunnen uitbreiden naar zeven-tien groepen. De Wodanstraat kan, zolang deze uitbreiding niet aan de orde is, ook goed tijdelijk worden verhuurd voor andere maatschappelijke functies.

De kosten voor de totale renovatie, exclusief de Wodanstraat, zijn geraamd op € 3.428.804. In het Meerjaren Investeringsplan Onderwijshuisvesting is ter dekking een investering opgenomen van € 3.000.000. De oude kredietbesluiten voor onderwijskundige vernieuwing van de Olympiaschool van € 199.303 uit 2008 en voor de aanpassing herindeling van het gebouw van de Olympiaschool van € 950.000 uit 2009 komen hiermee te vervallen. OOAdA draagt ter dekking € 100.000 bij voor de inrichting, vanuit een reservering voor onderhoud. Daarnaast draagt dit schoolbestuur nog een bedrag bij voor energiebesparende maatregelen, met een terugverdientijd van minder dan tien jaar, van € 25.000. Conform het Uitvoeringsconvenant Energieke scholen 2013-2014. De inzet is dat DMO, in het kader van dit convenant, ook € 132.000 bijdraagt. Aangezien dit nog onzeker is, is dit bedrag opgenomen in de lijst van projectrisico's in dit IHP (zie paragraaf 6.7). Vanuit Programma Maatschappelijke Investerings (PMI) is een subsidie van € 57.518 beschikbaar, om het onrendabele deel voor ruimten voor naschoolse activiteiten (60 m²) en een ouderkamer (40 m²) te dekken, op voorwaarde dat daar huurinkomsten tegenover staan. Aanvullend is een investering voor deze maatschappelijke ruimten nodig van € 145.000. De kapitaallasten worden gedekt uit huurinkomsten. Voor deze investering zal een separaat investeringsbesluit worden voorgelegd aan de stadsdeelraad.

Het overloopgebouw aan de Wodanstraat 3 verkeert in een redelijk goede staat. Voor het opknappen en herindelen van dit gebouw is een bedrag gereserveerd van € 200.000. Gedurende de renovatie van de Olympiaschool wordt dit gebouw ingezet als tijdelijke huisvesting voor de onderbouw van de Olympiaschool. Daarnaast hebben we voor een tijdelijke huisvesting op het plein van deze school een bedrag van € 221.617 gereserveerd, in het kader van het Huisvestingsprogramma. Voor de verhuiskosten is eenmalig een bedrag van € 40.249 toegekend.

Dislocatie De Notenkraker

Openbare basisschool De Notenkraker krijgt een dependance met vijf lokalen en een speelzaal in de plint van het nieuw te bouwen appartementencomplex op de locatie van de te slopen St. Jacobuskapel aan de Woestduinstraat. Deze vijf lokalen zijn nodig gezien de groei van De Notenkraker en komen in plaats van de twee noodlokalen die momenteel op het schoolplein bij De Bockesprong staan. Deze noodlokalen worden verwijderd zodra de nieuwbouw van de dependance is opgeleverd.

In september 2009 heeft de stadsdeelraad het programma voor de ontwikkeling van de locatie, na de sloop van de St. Jacobuskapel, goedgekeurd. Deze locatie is namelijk in twee opzichten heel aantrekkelijk voor de school. Enerzijds vanwege de geringe afstand naar het hoofdgebouw aan de Theophile de Bockstraat en anderzijds vanwege de aanwezige buitenruimte.

Aan de hand van dit ontwikkelingsprogramma heeft projectontwikkelaar NL Development een plan opgesteld. We hebben hier recentelijk positief op gereageerd. In het najaar van 2013 zal een intentieovereenkomst voor afname van de dependance worden getekend. Het realiseren van deze dependance past binnen de geldende normbedragen voor nieuwbouw. Zodra het Meerjareninvesteringsplan Onderwijshuisvesting is vastgesteld, kan een koopovereenkomst worden opgesteld.

Omdat de bouw van de dependance onderdeel is van een grotere ontwikkeling treedt het stadsdeel op als bouwheer. De voorbereiding verloopt voorspoedig. Recentelijk is de welstandscommissie met het plan akkoord gegaan. Omdat sprake is van een afwijking van het bestemmingsplan moet wel een uitgebreide procedure omgevingsvergunning worden doorlopen. In juli is de aanvraag omgevingsvergunning ingediend. De sloop van de St. Jacobuskapel start op zijn vroegst begin 2014. De oplevering van de nieuwbouw is naar verwachting vóór de zomer van 2015.

Europaschool en Geert Groote I-school

Het voorkeursscenario biedt letterlijk ruimte om de groei van zowel de Europaschool en Geert Groote I-school en de kinderopvangpartners in een IKC-concept te ontwikkelen. Dit scenario biedt ook tijd om het gebouw aan het Hygiëaplein 7 te verbouwen. Samenwerking en dubbel ruimtegebruik worden geoptimaliseerd, waardoor de aanwezige ruimten rond het plein zo goed mogelijk benut worden. Er is en blijft echter sprake van een aantal onzekerheden (zoals schoolprognoses, vraag en aanbod kinderopvang), waardoor het essentieel is om het gebouw aan het Hygiëaplein 7 als flexibel gebouw te blijven benaderen. Voor onderwijs, opvang en/of maatschappelijke activiteiten voor de wijk. Deze insteek stimuleert dubbel ruimtegebruik en biedt de mogelijkheid om jaarlijks gezamenlijk met de partners te heroverwegen welke ruimte welke functie krijgt en hoe tot een optimale balans van vraag en aanbod kan worden gekomen voor de scholen, de opvang en de aanbieders van welzijnsactiviteiten voor de wijk.

In het voorkeursscenario zet het IKC Europaschool direct een stap in samenwerking en het dubbel gebruik van ruimten. Concreet betekent dit dat Estro met vier groepen buitenschoolse opvang naar drie kleinere groepsruimten gaat, die momenteel worden gebruikt voor taallessen. Het speellokaal verhuist naar de huidige locatie van de Europaschool. Tijdens schooltijd kunnen deze ruimten ook worden gebruikt voor onderwijs (bijvoorbeeld voor taallessen). De Europaschool gaat daarnaast gebruik maken van de huidige vier ruimten voor buitenschoolse opvang aan het

Hygiëaplein 40. Hierdoor neemt de beschikbare capaciteit voor onderwijs direct toe tot, in totaal dertien groepen, en kan de eerste groei van de Europaschool zonder ingrepen worden opgevangen. Hierdoor zal tot circa schooljaar 2015-2016 de ruimtebehoefte van het IKC Europaschool niet verder toenemen. Het dubbelgebruik van de groepsruimten, vooral door taalklassen en BSO, zal de komende jaren toenemen als de Europaschool verder groeit.

Het gebouw aan het Hygiëaplein 7 wordt in dit scenario na de opknopbeurt een flexibel in te zetten locatie, waarin in eerste instantie de groei van de Geert Groote I-school wordt opgevangen en waar extra ruimte is voor kinderopvang. Vanaf komend schooljaar (2013-2014) heeft de Geert Groote I-school dertien groepsruimten nodig (twaalf leslokalen en één lokaal voor handvaardigheid). Vanaf schooljaar 2014-2015 is er extra capaciteit nodig buiten het huidige schoolgebouw. Deze capaciteit wordt gerealiseerd op de eerste verdieping van het gebouw aan het Hygiëaplein 7. Het Kleine Huis aan het Hygiëaplein verzorgt de opvangfunctie voor het IKC Geert Grooteschool. Momenteel huurt Het Kleine Huis al een deel van de begane grond van dit gebouw voor kinderdagopvang. Na de verbouwing van dit pand wordt de gehele begane grond verhuurd aan Het Kleine Huis voor kinderdagopvang. Op de tweede verdieping wordt door het Kleine Huis de tussenschoolse en buitenschoolse opvang verzorgd. Ook onderwijsruimten op de eerste verdieping worden hiervoor ingezet, op basis van dubbelgebruik. De tussenschoolse opvang vindt nu plaats in een tijdelijk gebouw tegenover Wodanstraat 1. Dit tijdelijke gebouw kan worden gesloopt zodra ook de peuterspeelzaal, die gekoppeld is aan de Geert Groote II-school, een nieuwe locatie heeft. Verder biedt de (grote) omvang van de groepsruimten in het gebouw aan het Hygiëaplein 7 de mogelijkheid om deze breder in te zetten. Mogelijk zijn enkele groepsruimten door schuifwanden geschikt te maken voor dubbelgebruik of voor verschillende (kleine)groepen.

In dit scenario blijft het MFC Olympus de komende jaren gehuisvest op het adres Hygiëaplein 10. Op termijn (binnen circa drie jaar) zal hier een aantal (groeps)ruimten door de Europaschool gebruikt gaan worden en zullen de activiteiten van het MFC geleidelijk gaan plaatsvinden aan het Hygiëaplein 7. Het Huis van de Wijk blijft in dit scenario wél gehuisvest op de begane grond van het huidige MFC. Indien de groei van de Geert Groote I-school doorzet, zal deze school een permanente uitbreiding op een andere locatie in de stad een plek krijgen. In dat geval ontstaat weer extra ruimte aan het Hygiëaplein 7, die kan worden ingezet voor activiteiten van het huidige MFC, of door Estro, in samenwerking met Het Kleine Huis. Dit zal zorgen voor meer differentiatie in de buitenschoolse opvangactiviteiten en mogelijk ook voor meer onderwijsruimte voor de Europaschool of andere scholen uit Zuid op deze locatie.

Het opknappen van het pand aan het Hygiëaplein 7 is noodzakelijk om gebruik voor onderwijs en verhuur aan kinderopvang mogelijk te maken. De totale investering om achterstallig onderhoud uit te voeren en om dit gebouw weer op een acceptabel gebruiksniveau te brengen, bedraagt € 600.000. Hiervoor wordt ook een gezamenlijke entree gerealiseerd en zorgen we ervoor dat er weer daglicht komt tot in de gymzaal. Van de totale investering komt € 246.000 ten laste van het programma Onderwijs en Jeugd. Dit bedrag is al meegenomen in het Meerjaren Investeringsplan Onderwijshuisvesting. Het resterende bedrag van maximaal € 354.000 komt voor rekening van het programma Stedelijke Ontwikkeling. Voor deze investering in het Hygiëaplein 7 wordt eind 2013 een separaat investeringsbesluit aan de stadsdeelraad voorgelegd. De eigenaarslasten, bestaande uit kapitaallasten en kosten voor gebouwonderhoud, kunnen worden gedekt uit de huurinkomsten. De planning is om in het najaar van 2013 dit opknopproject voor te bereiden, zodat eind 2013 kan worden aanbesteed. Begin 2014 starten we met de uitvoering, met het oog op oplevering van het aangepaste pand in de zomer van 2014. Dan is dit klaar vóór het nieuwe schooljaar 2014-2015.

Voor het totale Hygiëapleinplein is een exploitatiebegroting opgesteld. Uitgangspunt is dat de exploitatieverantwoordelijkheid voor het gebouw aan het Hygiëaplein 7 bij de betrokken partners komt te liggen. Per saldo verbetert de bezetting van alle gebouwen rond het plein, wat gunstig is voor de exploitatie hiervan. Alle service- en beheerlasten worden tegen werkelijke kosten doorberekend. De beide scholen aan het plein kunnen hierdoor tegen relatief lage structurele lasten uitbreiden en hun IKC-ambities invullen.

Nieuwbouw Havenstraatterrein

Stichting KBA Nieuw West en OOadA hebben beide interesse getoond voor vervangende nieuwbouw op deze locatie. Wellicht als vervangende nieuwbouw, in combinatie met uitbreiding voor respectievelijk De Elout of de dependance van de Nicolaas Maesschool. Afhankelijk van de ontwikkeling van deze beide scholen kan te zijner tijd een nadere integrale afweging worden gemaakt of uitbreidingscapaciteit op het Havenstraatterrein inderdaad noodzakelijk is en, zo ja, welk bestuur hier dan een nieuwe school kan ontwikkelen. Omdat de ontwikkeling van een IKC op het Havenstraatterrein nog niet vast staat, is vooralsnog geen investeringsbedrag meegenomen in het Meerjaren Investeringsplan Onderwijshuisvesting voor dit IKC.

Gezien de totaal beschikbare capaciteit in West is een keuze voor uitbreiding op dit moment echter nog niet noodzakelijk. De reservering voor een inpassing van een school dient echter wel intact te blijven, mocht hiertoe noodzaak zijn in de toekomst.

CAPACITEITS BEREKENING WEST	Situatie 2012				Situatie 2017			
	Aantal II 2012	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)	Prognose Aantal II 2017	Capaciteit beschikbaar in groepen (lokalen)	Capaciteit benodigd in groepen (lokalen)	Saldo in groepen (lokalen)
De Nautilus	187	9 (9)	8 (9)	0 (-1)	222	9 (9)	10 (11)	-1 (-2)
Europaschool	215	11 (11)	9 (10)	0 (-1)	241	18 (18)	10 (11)	8 (7)
De Elout	265	11 (16)	12 (14)	-5 (-2)	276	12 (17)	12 (14)	0 (3)
Olympiaschool	295	17 (12)	12 (14)	5 (-2)	312	12 (12)	13 (15)	-1 (-3)
De Notenkraaker	432	19 (19)	19 (21)	0 (-2)	513	17 (17)	22 (24)	-5 (-7)
- Woestduinstraat 16						5 (5)		5 (5)
2e Openluchtschool	214	7 (9)	9 (10)	-2 (-1)	223	7 (9)	10 (11)	-3 (-2)
Geert Groote I-school	262	16 (14)	11 (12)	2 (-1)	278	20 (18)	12 (14)	8 (4)
Geert Groote II-school	229	15 (11)	10 (11)	4 (-1)	250	15 (11)	11 (12)	4 (-1)
- Wodanstraat 1-3						5 (6)		5 (6)
totaal	1912	105 (101)	90 (101)	4 (-11)	2093	120 (122)	100 (112)	20 (10)
potentiële capaciteit								
- Havenstraatterrein						17 (19)		17 (19)
Totaal						137 (141)	100 (112)	37 (29)

Gymaccommodaties

In West is voldoende gymcapaciteit beschikbaar. De gymzaal op de Frederik Roeskestraat wordt binnen vijf jaar gesloopt in verband met de ontwikkeling van de Zuidas. Deze gymzaal wordt nu gebruikt door de Olympiaschool en de British School. De Olympiaschool krijgt echter straks een gymzaal in het eigen gebouw. De gymcapaciteit voor de British School wordt opgevangen binnen de beoogde nieuwbouw van deze school.

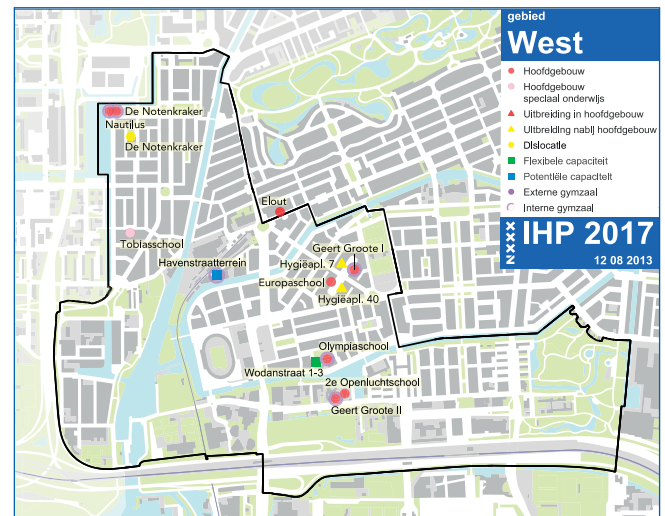
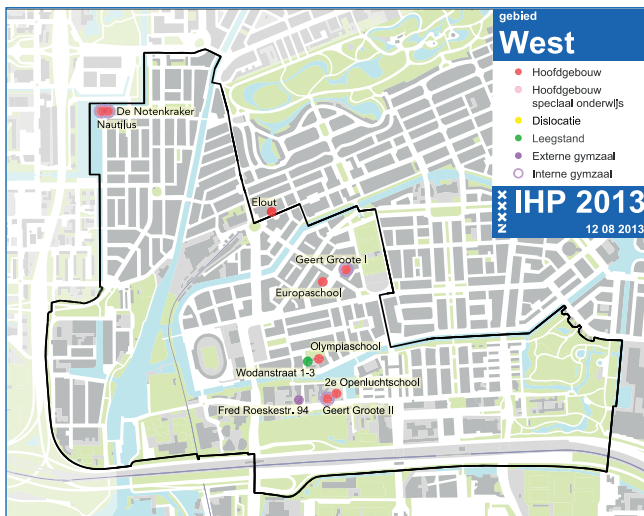
Samenvattend

- De Olympiaschool wordt volledig gerenoveerd.
- Het gebouw aan de Wodanstraat 3 is een overloopgebouw, dat wordt ingezet als flexibele onderwijscapaciteit.
- De Notenkraaker krijgt een dependance met vijf lokalen en een speelzaal in de plint van het nieuwbouwproject dat van start gaat na de sloop van de St. Jacobuskerk aan de Woestduinstraat.
- De Europaschool en Geert Groote I-school kunnen aan het Hygiëaplein groeien en invulling geven aan hun IKC-ambities. Door de verbouwing van het gebouw aan het Hygiëaplein 7 en in samenwerking met de partners rond dit plein.
- Op het Havenstraatterrein kan een IKC met zeventien groepen onderwijs en ruimte voor kinderopvang worden ingepast. De reservering van deze potentiële onderwijscapaciteit wordt geborgd in het ruimtelijk kader. OOAdA en Stichting KBA Nieuw West hebben ook interesse voor vervangende nieuwbouw op deze locatie.

GYMCAPACITEIT WEST	Situatie 2012			Situatie 2017		
	Aantal II 2012	Gymbehoefte in kloken 2012	Gymcapaciteit beschikbaar 2012	Prognose Aantal II 2017	Gymbehoefte in kloken 2017	Gymcapaciteit beschikbaar 2017
De Nautilus	187	7,5	0	222	10,5	0
Europaschool	215	9	0	241	10,5	0
De Elout*	265	12	26	276	12	26
Olympiaschool	295	12	0	312	13,5	26
De Notenkraaker	432	19,5	0	513	22,5	0
2e Openluchtschool	214	9	0	223	10,5	0
Geert Groote I-school	262	10,5	26	278	12	26
Geert Groote II-school	229	10,5	26	250	10,5	26
Dependance						
Notenkraaker			0			0
Frederik Roeske straat			26			0
MFA Bockesprong			52			52
totaal	2099	90	156	2315	102	156

* Deze gymzalen hebben een oefenvloeroppervlakte <=130 m2, deze voldoen niet aan hedendaagse eisen en zijn daardoor in de praktijk slechts geschikt om met halve groepen te gymmen.

Overzichtskaarten van de huidige en toekomstige situatie

Scholen WEST 2013	Denominatie	Adres	lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
De Nautilus	Protestants-Christelijk	Theophile de Bockstraat 100C	9	o	x		x
Europaschool	Algemeen bijzonder	Hygiëaplein 8	11	o	o		o
De Elout	Oecumenisch	Cornelis Krusemanstraat 68	16	x	x	x	o
Olympiaschool	Openbaar	Stadionkade 113B	12	o	x		x
De Notenkraaker	Openbaar	Theophile de Bockstraat 100D	19	o	x		x
2e Openluchtschool	Algemeen bijzonder	Fred. Roeskestraat 76	9	o			o
Geert Grote I-school	Antroposofisch	Hygiëaplein 47	14	x			o
Geert Grote II-school	Antroposofisch	Fred. Roeskestraat 82	11	x			x

Scholen WEST 2017	Denominatie	Adres	lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
De Nautilus	Protestants-Christelijk	Theophile de Bockstraat 100C	9	o	x		x
Europaschool	Algemeen bijzonder	Hygiëaplein 8	11	o	o		o
De Elout	Oecumenisch	Cornelis Krusemanstraat 68	16	x	x	x	o
Olympiaschool	Openbaar	Stadionkade 113B	12	x	x		x
De Notenkraaker	Openbaar	Theophile de Bockstraat 100D	19	o	x		x
2e Openluchtschool	Algemeen bijzonder	Fred. Roeskestraat 76	9	o			o
Geert Grote I-school	Antroposofisch	Hygiëaplein 47	14	x			o
Geert Grote II-school	Antroposofisch	Fred. Roeskestraat 82	11	x			x

5.4 Conclusie gebiedscenario's

De hiervóór beschreven huisvestingsscenario's laten zien dat in alle gebieden wordt uitgebreid. De gepresenteerde beste oplossingen, inclusief de lopende projecten, leiden tot in totaal 43 extra groepsruimten in 2015, als alle projecten volgens planning verlopen.

Met dit aantal extra groepsruimten kunnen ontstaat voor 1.075 leerlingen extra onderwijshuisvesting, uitgaande van gemiddeld 25 leerlingen per groep.

Ten opzichte van de prognose van 854 leerlingen extra in 2017 is de overcapaciteit 2,17%. De huidige leegstand van panden is hier niet in meegenomen, omdat deze per saldo vrij beperkt is. Een flink aantal uitbreidingen kan worden aangemerkt als flexibele capaciteit.

De totale flexibele capaciteit bedraagt per 2015 dertien groepsruimten. Het gaat hier om de lokalen in de Albrecht Dürerstraat 34, Wodanstraat 3 en aan het Hygiëaplein 7. Rekeninghoudend met deze flexibele capaciteit komt de overcapaciteit op 5,30% in 2017.

Daarnaast hebben we nog potentiële capaciteit gepland, in de vorm van onderwijsgebouwen die waarschijnlijk in de

komende jaren beschikbaar komen of nieuw gebouwd kunnen worden, zodra dit nodig is. In totaal gaat het hier om elf lokalen in 2015 tot 47 lokalen in 2017. Deze reservecapaciteit is gewenst omdat de prognoses en de effecten van het stedelijke plaatsingsbeleid onzeker zijn. Zie hiervoor ook de onderbouwing van de in hoofdstuk 4 van dit IHP opgenomen visie. Deze reservecapaciteit komt overeen met 11,33% aan extra plaatsingplekken ten opzichte van de prognose in 2017.

Uitgangspunt is dat deze flexibele en potentiële onderwijs-capaciteit, als deze panden nu worden verhuurd aan maatschappelijke of kinderopvangorganisaties, eenvoudig beschikbaar kan komen voor onderwijs als dat nodig is.

In het volgende overzicht staan de capaciteitseffecten van de scenario's per gebied en per project op een rij. Per gebied en voor het gehele stadsdeel is zo inzichtelijk hoeveel structurele uitbreidingscapaciteit en hoeveel flexibele en potentiële capaciteit wordt gerealiseerd. Zowel in leerlingenaantallen als in percentages staat vermeld hoeveel reservecapaciteit we creëren ten opzichte van de prognoses.

DE PIJP		2014	2015	2016	2017	2022	2027
Oscar Carré	uitbreiding		2	2	2	2	2
Uitbreiding totaal			2	2	2	2	2
Flexibele capaciteit totaal							
Potentiële capaciteit totaal							

RIVIERENBUURT		2014	2015	2016	2017	2022	2027
St. Catharinaschool	uitbreiding	4	4	4	4	4	4
Anne Frankschool	uitbreiding		3	3	3	3	3
Maas- en Waalschool	uitbreiding		3	3	3	3	3
Overloopgebouw							
Uiterwaardenstraat 60a	potentiële capaciteit		5	5	5	5	5
Overloopgebouw							
Winterdijkstraat 10	potentiële capaciteit		6	6	6	6	6
Uitbreiding totaal		4	10	10	10	10	10
Flexibele capaciteit totaal							
Potentiële capaciteit totaal			11	11	11	11	11

BUITENVELDERT		2014	2015	2016	2017	2022	2027
IKC Zuidas	uitbreiding	4	11	11	11	11	17
IKC Zuidas	potentiële capaciteit				6	6	
Uitbreiding totaal		4	11	11	11	11	17
Flexibele capaciteit totaal							
Potentiële capaciteit totaal					6	6	

MIDDEN		2014	2015	2016	2017	2022	2027
Dependance Nicolaas Maesschool	uitbreiding	8	8	8	8	8	8
Overloopgebouw Albrecht							
Durerstraat 34	flexibele capaciteit	4	4	4	4	4	4
Overloopgebouw Dufaystraat 19	potentiële capaciteit			5	5	5	5
Overloopgebouw							
Jan van Eijkstraat 21	potentiële capaciteit				8	8	8
Uitbreiding totaal		8	8	8	8	8	8
Flexibele capaciteit totaal		4	4	4	4	4	4
Potentiële capaciteit totaal				5	13	13	13

WEST		2014	2015	2016	2017	2022	2027
Europaschool	uitbreiding		7	7	7	7	7
Dependance Notenkraaker	uitbreiding		5	5	5	5	5
Overloopgebouw Wodanstraat 3	flexibele capaciteit		5	5	5	5	5
Overloopgebouw Hygieaplein 7 GGS	flexibele capaciteit		4	4	4	4	4
Nieuwbouw Havenstratterrein	potentiële capaciteit				17	17	17
Uitbreiding totaal			12	12	12	12	12
Flexibele capaciteit totaal			9	9	9	9	9
Potentiële capaciteit totaal			0	0	17	17	17

TOTALEN		2014	2015	2016	2017	2022	2027
Uitbreiding totaal	in lokalen	16	43	43	43	43	49
Flexibele capaciteit totaal	in lokalen	4	13	13	13	13	13
Potentiële capaciteit totaal	in lokalen	0	11	16	47	47	31
Uitbreiding totaal	in leerlingen (25/gr)	400	1.075	1.075	1.075	1.075	1.225
Flexibele capaciteit totaal	in leerlingen (25/gr)	100	325	325	325	325	325
Potentiële capaciteit totaal	in leerlingen (25/gr)	0	275	400	1.175	1.175	1.025
Extra capaciteit nodig							
volgens prognoses	in leerlingen	510	684	799	850	812	612
Saldo capaciteit uitbreiding							
tov prognoses	in leerlingen	-110	391	276	225	263	613
Saldo uitbreiding en flexibel							
tov prognoses	in leerlingen	-10	716	601	550	588	938
Prognoses leerlingen		10.033	10.207	10.322	10.373	10.335	10.135
Saldo capaciteit uitbreiding							
tov prognoses	in percentage	-1,10%	3,83%	2,67%	2,17%	2,54%	6,05%
Saldo uitbreiding en flexibel							
tov prognoses	in percentage	-0,10%	7,01%	5,82%	5,30%	5,69%	9,26%
Potentiële capaciteit max							
tov prognoses	in percentage	0,00%	2,69%	3,88%	11,33%	11,37%	10,11%

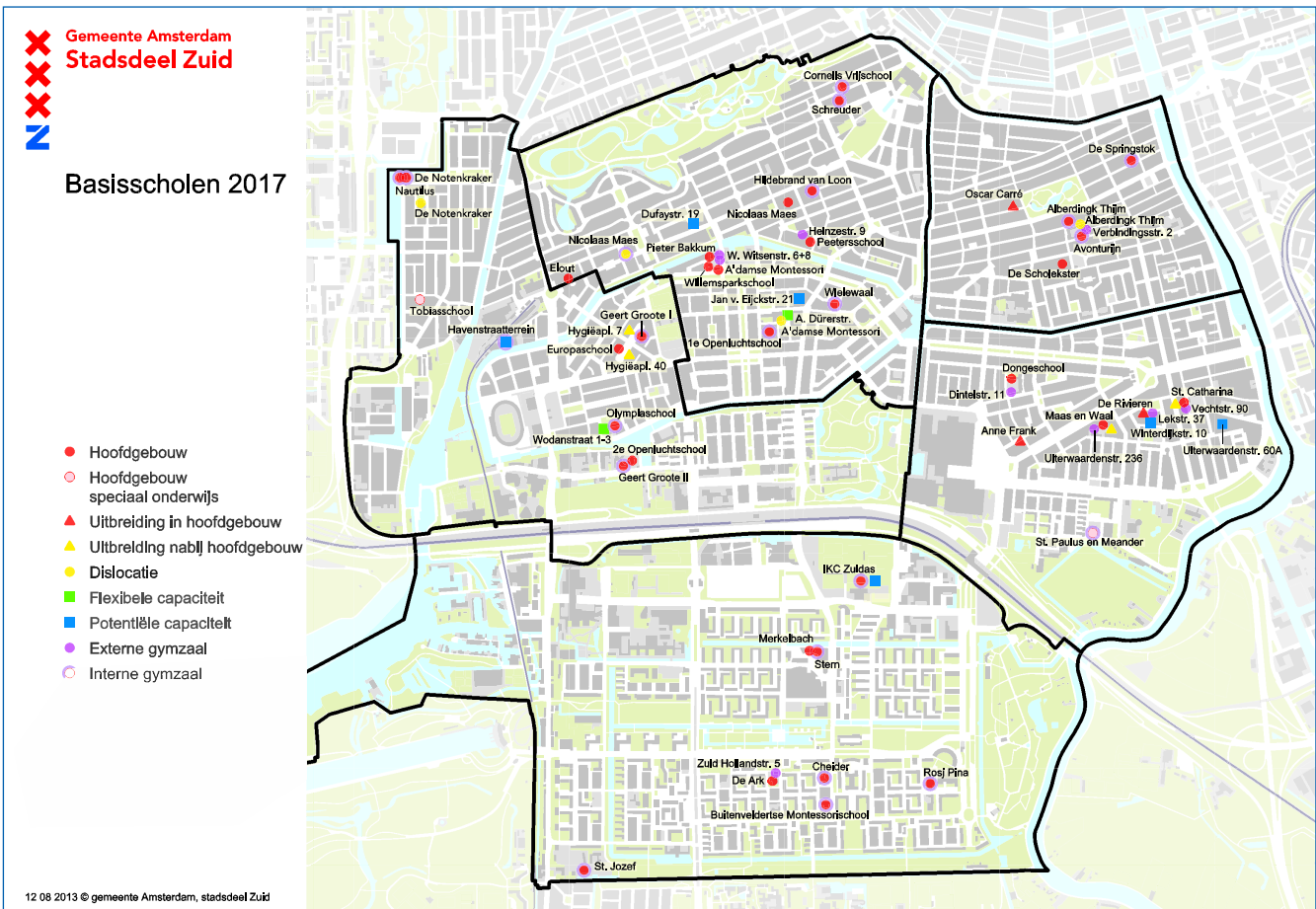
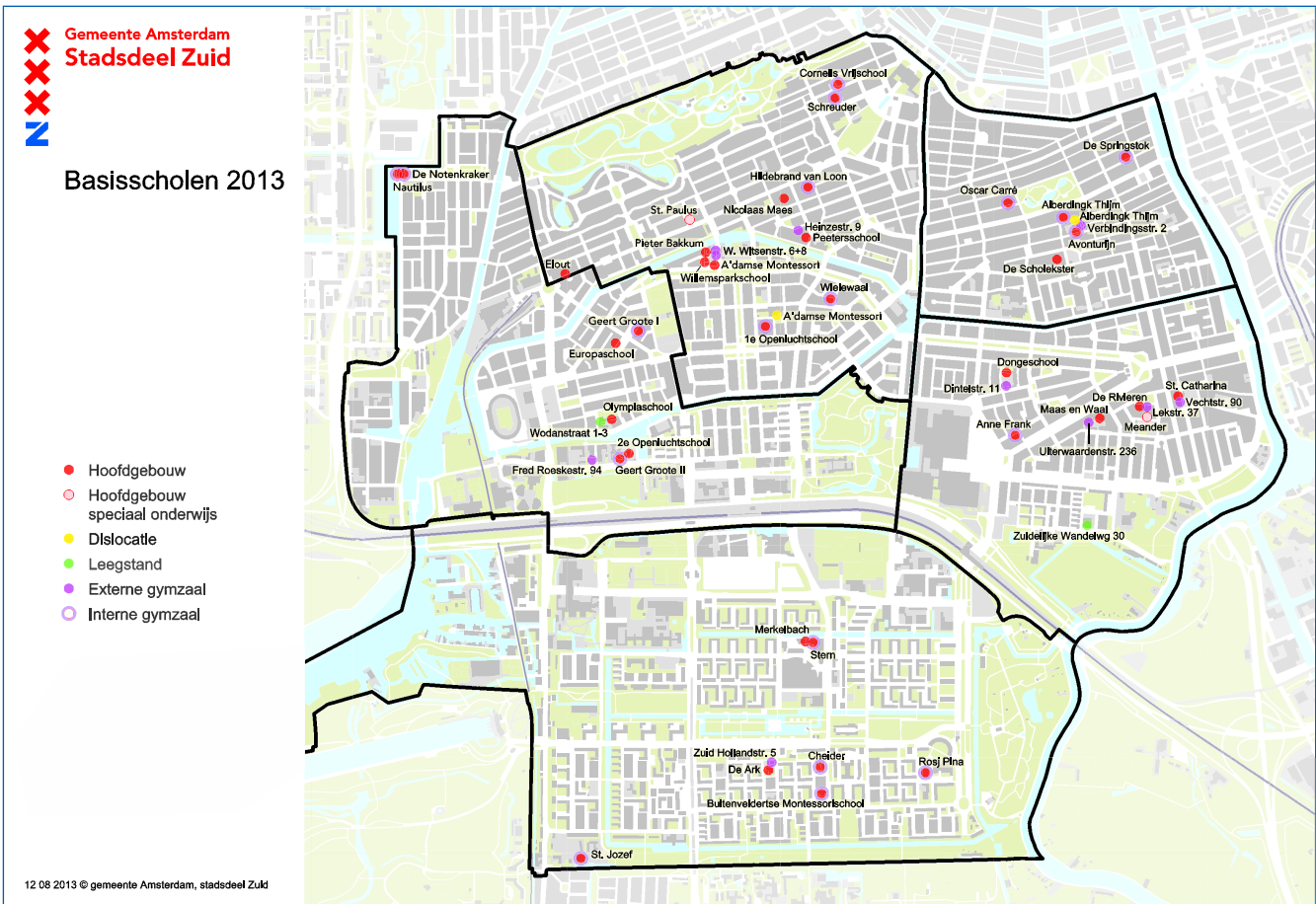
De huisvestingsscenario's bieden naar verwachting voldoende capaciteit voor de komende jaren, kijkend naar de prognoses in relatie tot de structurele uitbreidingscapaciteit en de flexibele en potentiële capaciteit. Om de keuzevrijheid van ouders te waarborgen, is sprake van enige overcapaciteit, zodat het openbaar en bijzonder onderwijs hopelijk niet meer worden geconfronteerd met kinderen die niet geplaatst kunnen worden.

Hierbij zijn twee kanttekeningen te maken. Ten eerste zijn, zoals eerder toegelicht in de visie op onder-

wijshuisvesting, de prognoses en de effecten van het stedelijke plaatsingsbeleid onzeker.

Ten tweede wordt in geval van een uitbreiding niet alle beschikbare groeps capaciteit direct gevuld omdat de scholen geleidelijk groeien om een evenwichtige opbouw te waarborgen.

Vooral in de eerstkomende jaren (2014 en 2015) blijft het aantal beschikbare plaatsingsplekken hierdoor kritisch, zeker omdat diverse projecten dan nog niet zijn opgeleverd. Pas in 2015 is het aantal extra groepsruimten substantieel.

6 Financiën

6.1 Algemeen

Het IHP is financieel kaderstellend en biedt een meerjarenperspectief. Het financieel kader hiervoor hebben we vastgelegd in het Meerjaren Investeringsplan Onderwijshuisvesting (MIPO), als onderdeel van de Programmabegroting 2014. In dit hoofdstuk lichten we uitgebreid toe wat de financiële effecten zijn van het IHP en op welke wijze we dat meerjarig hebben vertaald in de Programmabegroting.

De actuele financiële situatie en de economische crisis dwingen ons ertoe om zorgvuldig om te gaan met de beperkte middelen. Daarom hanteren we bij het ontwikkelen van de gepresenteerde huisvestingsscenario's het zogenaamde 'normbedrag' als kaderstellend voor het totale investeringsniveau in de komende jaren.

We kunnen dat door alle noodzakelijke investeringen slim te plannen en te faseren, invulling geven aan onze bestuurlijke ambities. Dit is mogelijk door onder andere te anticiperen op de vrijval van kapitaallasten en de terugloop van de incidentele uitgaven. Ons streven is om op een adequate en gedifferentieerde wijze die investeringen te plegen die noodzakelijk zijn om te borgen dat kinderen in de buurt naar school kunnen en dat hun ouders daarbij zoveel mogelijk keuzevrijheid hebben. Daarnaast verbeteren we de kwaliteit van de onderwijsgebouwen, zodat deze weer aan de hedendaagse eisen voldoen. Ook brengen we het binnenklimaat op alle scholen in Zuid, waar dat nog nodig is, op een goed niveau. In dit hoofdstuk wordt een voorstel gedaan hoe dit te financieren.

6.2 Financieel kader

Normbedrag

In november 2011 heeft de stadsdeelraad het Meerjareninvesteringsplan Huisvesting Primair Onderwijs 2011 – 2021 vastgesteld. Hiermee is besloten om een structureel budget, in de vorm van een normbedrag van € 5.130.000, beschikbaar te stellen voor voorzieningen in de onderwijshuisvesting. Het normbedrag geeft dus in feite het beschikbare budget ten behoeve van onderwijshuisvesting in de begroting aan.

We hebben de hoogte van dit normbedrag bepaald op basis van alle lopende activa en de geplande onderhoudskosten en investeringen. Vanuit dit normbedrag, dat is opgenomen binnen het programma Onderwijs en Jeugd (programma 5) worden jaarlijks de kapitaallasten en kosten voor groot onderhoud aan de scholen betaald.

Bij de Programmabegroting 2013 is het budget voor onderwijshuisvesting structureel opgehoogd voor de uitbreiding van de onderwijscapaciteit. Dit is gebeurd met

een bedrag van € 184.000, ter dekking van de kapitaallasten als gevolg van de binnen deze begroting geplande nieuwe investeringen.

Vastgelegd is dat de financiering van onderwijshuisvesting een gesloten circuit is. Dit betekent dat de vrijval van kapitaallasten binnen het begrotingsonderdeel (het normbedrag) beschikbaar blijft.

Daarnaast is er een (egaliserende)voorziening Huisvesting Primair Onderwijs om schommelingen in de onderhoudskosten op te vangen. Conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV) mogen kapitaallasten echter niet uit deze voorziening worden betaald. Deze voorziening wordt namelijk alleen gebruikt om bij overschrijding van de jaarbudgetten voor onderhoud het verschil uit de voorziening te onttrekken. Als er sprake is van onderschrijding wordt het verschil bij de jaarrekening in de voorziening gedoteerd.

Het saldo van de Voorziening Huisvesting Primair Onderwijs was per januari 2013 € 2.365.255. Jaarlijks vindt voor de onderhoudskosten een structurele dotatie aan deze voorziening plaats van € 224.130.

Aanpassing normbedrag

In het kader van het project 'Vastgoed in control' hebben we kritisch gekeken of alle lasten en opbrengsten van de stadsdeelpanden binnen de juiste beleidsprogramma's zijn ondergebracht. In de Programmabegroting 2013 werd het onderscheid tussen panden die in gebruik zijn voor onderwijs dan wel voor andere doeleinden namelijk nog niet consequent gemaakt.

Uitgangspunt voor de nieuwe verdeling en de Programmabegroting 2014 is om alle scholen en andere onderwijsgebouwen onder programma 5 (Onderwijs en jeugd) te laten vallen. Alle overige panden vallen dan onder programma 11 (Stedelijke ontwikkeling). Bij panden met een gecombineerde functie worden de kosten en opbrengsten naar rato aan de desbetreffende beleidsprogramma's toegerekend. Daarnaast hebben we ook alle baten en lasten op de juiste plek in de begroting opgenomen. De herschikking van posten tussen programma 5 en programma 11 zorgt er enerzijds voor dat geld dat voor scholen is bedoeld ook daadwerkelijk alleen voor scholen gebruikt wordt. Anderzijds is het dan zo dat bepaalde scholen niet bevoordeeld worden ten opzichte van andere scholen.

Door deze herschikking is ook sprake van een bijstelling van de kapitaallasten en daarmee ook van het normbedrag. Als gevolg hiervan verhogen we dit bedrag in de Programmabegroting 2014 ten opzichte van de Programmabegroting 2013. Hiervoor vragen we geen extra algemene middelen aan. Het hiervoor benodigde budget

komt mee uit programma 11, door niet alleen de lasten, maar ook de baten over te dragen.

In de BURAP 2013 hebben we de uitkomsten van de her-schikking gepresenteerd en een voorstel gedaan om het normbedrag in 2013 te verhogen van € 5.314.000 naar € 6.114.805. Dit leidt tot een incidentele verhoging in 2013 van het normbedrag van € 809.477.

Door een aantal aanvullende verwerkte wijzigingen in de activastaat en kredieten, en vanwege een aantal specifieke panden met gymvoorzieningen kan het normbedrag echter ten opzichte van de hiervoor genoemde verhoging worden verlaagd, met € 237.922. Het nieuwe normbedrag komt hiermee op € 5.876.882 in plaats van het eerder genoemde incidentele normbedrag van € 6.114.805 in 2013. De totale verhoging komt hiermee uit op € 562.882. Deze verhoging van het normbedrag hebben we als voorstel meegenomen in de Programmabegroting 2014. Deze leggen we in november 2013 aan de stadsdeelraad ter vaststelling voor. Hierbij benadrukken we dat alle wijzigingen bij elkaar budgettair-neutraal zijn binnen de totale Programmabegroting. Wél heeft, zoals hiervoor toegelicht, een verschuiving tussen de programma's 5 en 11 plaatsgevonden, wat ondermeer leidt tot de genoemde verhoging van het normbedrag.

Door de verhoging van het normbedrag is ook de omvang van de Voorziening Huisvesting Primair Onderwijs gewijzigd. Ten opzichte van de BURAP hebben we de onttrekking uit de voorziening huisvesting primair onderwijs met € 0,9 miljoen naar beneden bijgesteld. Deze bijstelling is een gevolg van:

- een verlaging van de lasten voor het onderhoud aan gymzalen met € 0,02 miljoen;
- een verlaging van de onderhoudskosten met € 0,5 miljoen;
- een verlaging van de kapitaallasten door het laten vervallen van kredieten met € 0,2 miljoen;
- een dotatie aan de voorziening van € 0,2 miljoen voor asbestverwijdering.

6.3 Huisvestingskosten onderwijs

De huisvestingskosten voor het onderwijs bestaan uit diverse onderdelen, te weten:

- de jaarlijkse kapitaallasten als gevolg van in het verleden gedane investeringen op het terrein van onder andere nieuwbouw, eerste inrichting OLP (onderwijsleerpakket) en meubilair en onderhoud en bouwkundige aanpassingen als gevolg van onderwijskundige vernieuwingen;
- kosten van tijdelijke huisvesting;
- huurvergoedingen;
- kosten van het bewegingsonderwijs;
- kosten van verzekeringen.

De financiële normering voor kosten onderwijshuisvesting, zoals vastgelegd in bijlage IV, deel A van de Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs, valt uiteen in drie delen:

- vergoeding op basis van normbedragen - voor onder andere (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen;
- vergoeding op basis van feitelijke kosten - renovaties worden afgerekend op basis van de werkelijke kosten;
- bepaling van het medegebruikstarief – voor de exploitatiekosten van onderwijsruimten die aan andere scholen in gebruik worden gegeven.

Indexering normbedragen

De systematiek van de prijsbijstelling van de normbedragen is eveneens vastgelegd in bijlage IV, deel A van de Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs. Voor het vaststellen van de normbedragen voor 2013 hebben we de door het CBS bekendgemaakte indexcijfers nodig en gegevens uit de Macro-economische verkenningen (MEV).

Hierna vindt u de berekening van de gemiddelde prijsontwikkeling (MEV-index) over de afgelopen vijf jaren, van 2009 tot 2013. Dit percentage is afgerond naar 0% per jaar. Het hanteren van deze indexering bij het vaststellen van de hoogte van een investeringsbedrag voor het jaar van oplevering zorgt ervoor dat het risico minder groot is dat het dagelijks bestuur bij het vaststellen van uitvoeringskredieten terug moet naar de stadsdeelraad voor een bijstelling hiervan.

MEV-index		
MEV-index		
2009	6,86%	1,0686
2010	0,36%	1,0036
2011	-6,56%	0,9344
2012	-2,26%	0,9774
2013	-1,00%	0,99
totaal over 5 jr	-2,60%	
gem. over 5 jr	-0,52%	per jaar
voorstel index	0,00%	per jaar

Dekking onrendabele kosten

Uitgangspunt is dat nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreidingen binnen de normbedragen worden bekostigd. Extra kosten door stedenbouwkundige eisen of locatiebepalingen moeten worden vermeden. Deze kosten zijn in principe alleen toegestaan als deze per saldo meer inkomsten opleveren, waaruit de extra investering betaald kan worden.

Voor lopende projecten zijn er veelal stedenbouwkundige en welstandskaders. Dat kan betekenen dat meerkosten bij nieuwbouw, vervangende nieuwbouw of uitbreidingen onvermijdelijk zijn. In die gevallen zal aan het dagelijks bestuur een afweging worden voorgelegd tussen de volgende twee mogelijkheden: afwijken van de kaders of accepteren van de meerkosten. Bij de laatste mogelijkheid is het, zoals al eerder gesteld, wel belangrijk om te bepalen waaruit deze meerkosten vervolgens gedekt worden.

Dekking overige functies in schoolgebouwen

Voor de niet-onderwijsvoorzieningen in het stadsdeel worden separate investeringsbesluiten voorgelegd aan de stadsdeelraad voor de benodigde investeringen. Het merendeel van deze investeringen moet worden gedekt uit huurinkomsten. Het gaat dan om extra functies bij een schoolgebouw in het kader van een brede-schoolprogramma. Zoals kinderopvang (KDO, BSO, TSO), voorscholen of een ouderkamer. In september 2013 is voor het IKC Zuidas een separaat investeringsbesluit voorgelegd aan de stadsdeelraad. Eind 2013 worden, zoals toegelicht bij de gebiedsscenario's in dit IHP, specifieke investeringsbesluiten aan de stadsdeelraad voorgelegd voor de Olympiaschool en het Hygiëaplein.

Financiële consequenties van het programma van eisen klimaatneutraal bouwen en 'frisse' scholen

Nieuwe schoolgebouwen voldoen aan de eisen voor frisse scholen, klasse B, om zo de leerprestaties te verbeteren. Scholen die gebouwd zijn volgens het programma van eisen (PvE) van het Klimaatbureau Amsterdam zijn energiezuinig, fris en gezond. Deze gebouwen kunnen in de toekomst eenvoudig klimaatneutraal gemaakt worden door het toepassen van zonnepanelen en/of een kleinschalige windturbine. De meerkosten als gevolg van het PvE voor klimaatneutraal bouwen en frisse scholen komen gemiddeld uit op maximaal 15% ten opzichte van de normbedragen. Meerkosten als gevolg van dit PvE moeten altijd projectspecifiek onderbouwd worden. Het is echter wel zinvol om een realistische indicatie te hebben van de gemiddelde meerkosten, om de effecten hiervan op de begroting te kunnen

bepalen in het MIPO. Om klimaatneutrale en frisse scholen te kunnen bouwen is daarom in de opgenomen investeringen in het MIPO voor alle nieuwbouwprojecten deze 15% extra, dus bovenop de normbedragen, meegenomen.

6.4 Overzicht investeringen en overige uitgaven

Om de ambities met de beschikbare middelen te kunnen realiseren, hebben we kritisch gekeken naar alle lopende activa en kredieten. Door de mutaties hierin ontstaat er financiële ruimte binnen het MIPO voor nieuwe investeringen.

Investerings

Hierna volgt een uitgebreid investeringsoverzicht. Hierin staan zowel nieuwe als gewijzigde investeringen, die het gevolg zijn van de voorgestelde huisvestingsscenario's in dit IHP. Als een krediet wijzigt, valt het oude reeds verleende krediet vrij en wordt het nieuwe krediet opgenomen. Dit is verwerkt in de herijkte activastaat. Lopende kredieten die ongewijzigd blijven, komen in dit overzicht niet terug. Deze investeringen worden toegevoegd aan het Meerjareninvesteringsplan Onderwijshuisvesting (MIPO).

Bij iedere investering geven we aan in welk jaar het desbetreffende project wordt opgeleverd. Dit is van belang omdat in het jaar na oplevering het krediet wordt geactiveerd en de kapitaallasten gaan lopen. Daarnaast geven we aan met welke afschrijvingstermijn, oftewel levensduur, gerekend moet worden. Conform de Nota Investeren & Afschrijven.

Mutaties Meerjareninvesteringsplan Onderwijshuisvesting (MIPO)			
Jaar in gebr.	Omschrijving object	Levensduur	Nieuwe Investering
2015	Renovatie Olympiaschool	25	€ 2.550.000
2015	Renovatie Olympiaschool (installaties)	15	€ 450.000
2015	Opknappen Wodanstraat	25	€ 200.000
2014	Nieuw krediet Peetersschool	40	€ 100.000
2015	Dependance Notenkraker (Woestduinstraat)	40	€ 1.463.833
2015	Dependance Notenkraker (installaties)	15	€ 258.323
2014	Albrecht Durerstraat	25	€ 369.000
2014	IKC Zuidas startprogramma	15	€ 1.018.893
2015	IKC Zuidas 1e fase uitbreiding	15	€ 2.625.713
2020	IKC Zuidas 2e fase uitbreiding	15	€ 795.333
2015	Oscar Carréschool	25	€ 850.000
2015	Oscar Carréschool (installaties)	15	€ 150.000
2014	Anne Frankschool	25	€ 289.000
2014	Anne Frankschool (installaties)	15	€ 51.000
2015	Maas- en Waalschool	40	€ 340.000
2015	Maas- en Waalschool (installaties)	15	€ 60.000
2015	De Rivieren (perm uitbreiding speellokaal)	40	€ 123.260
2013	St. Catharina	25	€ 561.800
2014	Dependance Nicolaas Maas (C. Kruseman)	25	€ 935.000
2014	Dependance Nicolaas Maas (installaties)	15	€ 165.000
2015	Nieuwbouw gymzaal Maas- en Waalschool	40	€ 898.450
2015	Nieuwbouw gymzaal Maas- en Waalschool (installaties)	15	€ 158.550
2014	Onvoorzien / investeringen potentiële capaciteit	25	€ 500.000
2015	Onvoorzien / investeringen potentiële capaciteit	25	€ 600.000
2016	Onvoorzien / investeringen potentiële capaciteit	25	€ 750.000
2014	Hygiëaplein 7 (voormalige Trap)	25	€ 246.000
totalen			€16.509.156

In het geactualiseerde MIPO investeren we voor de nieuwe projecten € 16.509.156 in de periode van 2013 tot 2017. Deze investeringen zorgen voor een stijging van de kapitaallasten, zoals we ook in paragraaf 6.5, Overzicht financiële effecten, inzichtelijk maken. De herverdeling van kredieten voor onderwijshuisvesting hebben we vertaald in de Programmabegroting 2014.

Beslispunt: voor de uitvoering van het IHP voor de periode 2013 tot 2014 per object, conform het overzicht in de financiële paragraaf, nieuwe kredieten beschikbaar te stellen voor een totaal investering van € 16.509.156.

Incidentele uitgaven

In het overzicht hierna staan per jaarschijf alle incidentele uitgaven voor onderwijshuisvesting met betrekking tot het Huisvestingsprogramma, voor groot onderhoud van de gymzalen en de doorberekende onderhoudslasten voor multifunctionele accommodaties.

In iedere jaarschijf hebben we daarnaast een totaal bedrag meegenomen voor de geplande kosten huisvestingsvoorzieningen. In 2013 staan de beschikkingen van het Huisvestingsprogramma 2013 en de nog resterende beschikkingen van de jaren daarvoor. In de jaarschijf 2014 hebben we eveneens alle voorzieningsaanvragen meegenomen. Het Huisvestingsprogramma 2014 is inmiddels ambtelijk vastgesteld. Eind 2013 wordt dit programma vervolgens ter vaststelling voorgelegd aan het college van B&W.

Voor 2015 en verder hebben we een realistische schatting gemaakt van het jaarlijkse totaalbedrag aan huisvestingsaanvragen. Zoals al eerder vermeld in dit IHP, wordt per 1 januari 2015 het buitenonderhoud gedecentraliseerd naar de schoolbesturen. Omdat de gemeentelijke zorgplicht voor het buitenonderhoud/aanpassen van de schoolgebouwen en de daaraan verbonden kosten hiermee vervallen, zijn vanaf dat jaar schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van buitenonderhoud en het toekennen van de middelen hiervoor. Eerder in het IHP (hoofdstuk 2) is toegelicht dat dit onderhoud straks wordt vergoed door een lumpsum van het Rijk. Het gevolg hiervan is dat het stadsdeel en de gemeente dus geen onderhoudskosten meer hoeven te reserveren, omdat de schoolbesturen in het kader van het Huisvestingsprogramma hiervoor geen aanvragen meer kunnen indienen.

Terugkijkend op de afgelopen jaren en op basis van het verwachte aantal extra groepen hebben we daarom een nieuwe realistische schatting gemaakt van het jaarlijkse verwachte benodigde budget van scholen voor huisvestings-

aanvragen. We komen daarbij uit op in totaal jaarlijks € 350.000. Dit bedrag hebben we hoofdzakelijk gebaseerd op de verwachte aanvragen voor de eerste inrichting van scholen: het onderwijsleerpakket en meubilair. We voorzien nauwelijks nog aanvragen voor onderwijskundige vernieuwing omdat alle aanvragen voor onderhoud vervallen.

Huisvestingsaanvragen voor (vervangende) nieuwbouw of uitbreidingen zijn niet meegenomen in het geplande budget voor huisvestingsaanvragen, omdat de kapitaallasten van deze investeringen structureel zijn. De lasten hiervan hebben we in het kader van dit IHP meegenomen in het investeringsoverzicht. Kosten voor tijdelijke huisvesting wordt ook niet voorzien, gezien de omvang van de geplande flexibele en potentiële onderwijscapaciteit waarmee rekening is gehouden in dit IHP. Voor spoedeisende aanvragen wordt het bedrag vanaf 2015 gehalveerd, omdat een deel van deze spoedeisende aanvragen in het verleden ook betrekking had op onderhoud.

De doorberekende lasten aan multifunctionele accommodaties hebben ook betrekking op het onderhoud. Vanaf 2015 worden deze lasten rechtstreeks doorbelast aan de desbetreffende schoolbesturen die onderwijsruimten in een dergelijke accommodatie in gebruik hebben. Zoals gebruikelijk, worden de eigenaarslasten doorberekend bij panden die in programma 11 zijn opgenomen en die worden gebruikt voor onderwijs.

6.5 Overzicht financiële effecten

Hierna volgt een overzicht van de financiële effecten van de gemaakte keuzes in dit IHP. Deze keuzes hebben niet alleen gevolgen voor de investeringen, maar ook voor de jaarlijkse kapitaallasten.

De ambities zoals verwoord in dit IHP Zuid 2013 – 2017 kunnen we binnen het huidige financiële kader realiseren. De effecten voor de meerjarenbegroting 2014 - 2017 zijn marginaal. Door het slim plannen van de investeringen vallen de nieuwe kapitaallasten weg tegen de structurele jaarlijkse afname van de kapitaallasten van de lopende activa, de afname van de incidentele kosten door de decentralisatie van het buitenonderhoud en de ruimte die wordt gecreëerd door de vrijval van (rest)kredieten en eenmalige toekenningen Huisvestingsprogramma.

In het IHP Zuid 2013 - 2017 gaan we uit van ongewijzigd financieel beleid. Uitgangspunt is dat het stadsdeel alle bestaande lasten, nieuwe investeringen en geplande incidentele uitgaven tot en met 2017 en ook verder kan dekken binnen het huidige financiële kader.

Incidentele uitgaven	2013	2014	2015	2016	2017
Uitgaven beschikkingen (SR proj.)	€ 822.287	€ 924.965	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000
Uitgaven groot onderhoud (gymzalen)	€ 221.366	€ 39.363	€ 0	€ 0	€ 0
Doorberekende lasten MFA's (onderhoud)	€ 178.154	€ 116.422	€ 0	€ 0	€ 0
Spoedeisende aanvragen	€ 121.050	€ 121.050	€ 60.525	€ 60.525	€ 60.525
Totaal incidentele uitgaven	€ 1.342.857	€ 1.201.800	€ 410.525	€ 410.525	€ 410.525

Effecten boekwaarden

We hebben de diverse vaste lopende activa in de investeringsstaat herschikt, zoals in paragraaf 6.2 toegelicht bij het Financieel kader onder Aanpassing 'normbedrag'. De totale boekwaarde binnen programma 5 (Onderwijs en Jeugd) is hierdoor toegenomen.

De jaarlijkse afschrijvingen op de vaste lopende activa zorgen voor een verlaging van de bestaande boekwaarden van de onderwijsgebouwen. De kapitaallasten op de investeringsstaat nemen hierdoor jaarlijks met circa € 130.000 af.

Effecten bestaande kredieten

We hebben daarnaast kritisch gekeken naar het nut en de noodzaak van de bestaande nog openstaande kredieten. Gebleken is dat door de keuzes die in dit IHP worden gemaakt, diverse van deze kredieten kunnen vervallen. In totaal gaat het daarbij om € 2.057.658 aan af te sluiten kredieten en restkredieten. Bij de Jaarrekening 2013 wordt dit administratief geëffectueerd. Voor de twee kredieten voor de Olympiaschool (te weten voor de onderwijskundige vernieuwing € 199.303 en voor de aanpassing en herindeling van het gebouw € 950.000) geldt dat deze worden vervangen door een nieuwe investering van € 3.000.000, zoals opgenomen in het investeringsoverzicht IHP Zuid 2011 – 2013. In de tabel 'Vrijval kredieten' staat een overzicht van de kredieten die kunnen worden afgesloten.

AF TE SLUITEN KREDIETEN		
Kpl nr.	Omschrijving Kpl	
790049	KRD 2006/Theophile de Bockstrook incl. invest. De Notenkraker & WvB	€ 522.434,00
790058	KRD 2008/ Olympiaschool - Onderwijskundige vernieuwing	€ 199.303,00
790070	KRD 2009/ HVO Dep. 3e Dalton Aanbrengen buitenzonwering	€ 55.170,00
790071	KRD 2009/ HVO Olympiaschool Aanpassing en herindeling gebouw	€ 950.000,00
790075	KRD 2009/ HVO Verv. beglazing door isolatiebeglazing Peetersschool	€ 16.775,00
790080	KRD 2010 HVO Project frisse scholen	€ 66.986,00
790081	KRD 2010 HVO Oscar Carréschool aanpassing binnenklimaat	€ 16.528,00
790091	KRD 2010 HVO St. Paulusschool aanpassen gebouw i.v.m fusie	€ 36.432,00
790111	KRD 2011 HVO Lift BMS	€ 14.437,00
790119	KRD 2012 Cornelis Vrijsschool Plaatsen hekwerk	€ 6.544,00
790120	KRD 2012 Anne Frankschool, 6e Montessorischool Lift	€ 6.949,00
790125	KRD 2012 Olympiaschool, voorbereiding verbouwing	€ 0,00
790127	KRD 2012 De Avonturijn, Onderwijskundige vernieuwing	€ 166.100,00
TOTAAL		€2.057.658,00

Beslispunt: bij de Rekening 2013 totaal € 2.057.658 aan kredieten, conform het overzicht in de financiële paragraaf, af te sluiten.

De eenmalige toekenningen in het kader van het Huisvestingsprogramma hebben we eveneens zorgvuldig beschouwd. In principe vervallen beschikkingen voor huisvestingsvoorzieningen na twee jaar. We hebben de desbetreffende schoolbesturen gevraagd of bepaalde toegekende huisvestingsaanvragen van vóór 2011 nog worden geëffectueerd of dat dit niet het geval is. Het resultaat van

VRIJVAL EENMALIGE TOEKENNINGEN HUISVESTINGSPROGRAMMA		
Kpl nr.	Omschrijving huisvestingsvoorziening	
725011	Nicolaas Maesschool - 2013 Tijdelijke uitbreiding met twee groepen	€ 192.300,00
725093	IKC Zuidas - 2013 Tijdelijke huisvesting vier groepen	€ 545.700,00
727004	1e Openluchtschool - 2009 OLP 10e groep	€ 12.000,00
727005	Peetersschool - 2011 Doorvalbeveiliging	€ 10.000,00
727005	Peetersschool - 2008 Bovenraambediening	€ 16.000,00
727005	Peetersschool - 2008 Lichtstraat vervangen	€ 13.000,00
727005	Peetersschool - 2009 Vervangen radiatoren	€ 18.000,00
727005	Peetersschool - 2009 Vervangen buitenberging	€ 19.000,00
727005	Peetersschool - 2010 Vervangen zinkwerk goten	€ 4.000,00
727005	Peetersschool - 2011 Beton herstellen	-€ 5.000,00
725020	Oscar Carréschool - 2010 Vervangen dak rijwielstalling	€ 11.000,00
725011	Nicolaas Maesschool - 2009 Uitbreiding fietsenstalling	€ 19.000,00
725011	Nicolaas Maesschool - 2010 Verhuiskosten	€ 19.553,00
272018	De Scholekster, 9e Montessorischool - 2010 Ingebruikname extra lokaal	€ 19.000,00
727007	Geert Groote I-school - 2010 Straatwerk	€ 5.000,00
725023	Alberdingk Thijmschool, 3e Dalton - 2009 Vervangen kozijnen en deuren	€ 367,00
725023	Alberdingk Thijmschool, 3e Dalton - 2010 Herstel bestrating	-€ 5,00
725023	Alberdingk Thijmschool, 3e Dalton - 2010 Herstel daklichten	€ 3.868,00
725073	Dongeschool - 2011 Tijdelijke huisvesting kleuterlokaal	€ 27.459,00
725075	Anne Frankschool, 6e Montessorischool - 2011 Plaatsen buitenzonwering	€ 15.000,00
725075	Anne Frankschool, 6e Montessorischool - 2011 Vervangen Hang en sluitwerk	€ 220.000,00
TOTAAL		€1.165.242,00

deze inventarisatie is dat een groot aantal van deze eenmalige toekenningen definitief kan vervallen. In totaal gaat het daarbij om € 1.165.242 aan geplande incidentele uitgaven. In de tabel 'Vrijval eenmalige toekenningen Huisvestingsprogramma' staat een overzicht van de eenmalige toekenningen die vervallen.

Beslispunt: totaal € 1.165.242 aan eenmalige toekenningen Huisvestingsprogramma, conform het overzicht in de financiële paragraaf, te laten vervallen.

Effecten totale lasten

Per saldo investeren we, zoals eerder vermeld, in de periode 2013 - 2017 € 16.509.156 extra. Dit zorgt in 2017 voor maximaal € 1.382.523 aan extra kapitaallasten. Daarna nemen deze structurele lasten af. Daartegenover staat dat door de totale mutatie in de boekwaarden en de mutatie in de lopende kredieten per saldo een aanzienlijke, structurele jaarlijkse verlaging ontstaat van de kapitaallasten. Door deze forse verlaging van activa en kredieten binnen de investeringsstaat dalen de kapitaallasten ten opzichte van het huidige MIPO.

De incidentele lasten hebben we toegelicht in paragraaf 6.4, Overzicht investeringen en incidentele uitgaven. De totale lasten ontwikkelen zich de komende jaren redelijk evenwichtig. In 2014 zijn de totale lasten daarom nauwelijks hoger dan in 2014. In 2015 zijn de totale lasten zelfs lager. De reden hiervan is dat de incidentele uitgaven dan ook lager zijn. Enerzijds omdat er geen tijdelijke uitbreidingen worden voorzien en anderzijds omdat de gemeente/het stadsdeel het onderhoud aan schoolgebouwen dan niet meer bekostigt. In 2016 zijn de kapitaallasten substantieel hoger. Dit komt omdat in dat jaar veel kredieten van nieuwe projecten worden geactiveerd. Gemiddeld zijn de totale lasten per jaar € 6.146.226 in de periode 2013 tot en met 2017.

In de tabel hierna staan de financiële effecten van het IHP op de activa per jaarschijf voor de periode 2013-2017.

Effecten Voorziening Huisvesting Primair Onderwijs

De Voorziening Huisvesting Primair Onderwijs heeft per januari 2013 een saldo van € 2.365.255. Per jaarschijf ontstaat een saldo tussen de totale lasten MIPO (het saldo van de kapitaallasten en incidentele uitgaven) en het 'normbedrag', wat zorgt voor een onttrekking of dotatie aan deze

voorziening. In 2013 en 2014 is sprake van een onttrekking. Rekening houdend met deze onttrekkingen en met de jaarlijkse structurele dotatie aan deze voorziening van € 224.130 groeit deze voorziening tot 1 januari 2015 tot € 2.480.396.

Vrijvallen Voorziening Huisvesting Primair Onderwijs

Zoals toegelicht bij het vermeldde over het 'normbedrag' in paragraaf 6.2, Financieel kader, is deze voorziening bedoeld om schommelingen in de onderhoudskosten op te vangen. De kapitaallasten mogen alleen worden gedekt uit het normbedrag. Aangezien ook het buitenonderhoud per 1 januari 2015 wordt gedecentraliseerd naar de schoolbesturen kan het saldo van deze voorziening van € 2.480.396 vrijvallen in 2014, nadat de laatste structurele dotatie en onttrekking uit deze voorziening heeft plaatsgevonden.

Het voorstel is de vrijval uit de Voorziening Huisvesting Primair Onderwijs voor een groot deel ten gunste te laten komen van onderwijshuisvesting. Dit kan door, met een separaat instellingsbesluit, een bestemmingsreserve hiervoor in te richten. We stellen voor om deze bestemmingsreserve specifiek in te zetten voor maatregelen om het binnenklimaat en de energieprestaties te verbeteren in de scholen in stadsdeel Zuid. Dit voorstel sluit aan op de op 26 juni 2013 door de stadsdeelraad aangenomen motie (M046-2013 PN), waarin het dagelijks bestuur wordt verzocht te verkennen om in 2014 en eventueel daarna op meer scholen het binnenklimaat te verbeteren en/of energiemaatregelen te nemen. Het voorstel is eveneens in lijn met het op 29 mei 2013 door de stadsdeelraad aangenomen amendement (A026- 2013), waarin het dagelijks bestuur wordt opgedragen de aanpak van luchtkwaliteit in de scholen te intensiveren en hiervoor een budget van € 100.000 aan te wenden. Dit budget zal worden besteed om allereerst te inventariseren welke scholen voor welke maatregelen in aanmerking komen en de voorbereiding samen met de betrokken schoolbesturen. Inmiddels is een project opgezet om deze maatregelen aan te besteden, op basis van een prestatiecontract. De inzet hierbij is om dit contract vóór eind 2013 aan te besteden, zodat medio 2014 de uitvoering op de verschillende scholen in Zuid kan starten. Met het oog op de gunning, die mogelijk al in 2013 plaatsvindt, stellen we voor om nog dit jaar bij de Programmabegroting 2014 € 2.000.000 te onttrekken aan de Voorziening Huisvesting Primair Onderwijs, ten gunste van de bestemmingsreserve. Het resterende saldo bij het opheffen van deze voorziening in 2014 komt ten gunste van de algemene middelen.

Kapitaallasten	2013	2014	2015	2016	2017	
Kapitaallasten lopende activa	€ 4.804.378	€ 4.804.378	€ 4.679.209	€ 4.568.958	€ 4.442.378	€ 4.311.215
Kapitaallasten restkredieten (niet afgesloten)	€ 0	€ 0	€ 249.975	€ 246.387	€ 242.799	€ 239.211
Totaal kapitaallasten lopende activa en restkredieten	€ 4.804.378	€ 4.804.378	€ 4.929.185	€ 4.815.346	€ 4.685.177	€ 4.550.426
Totaal kapitaallasten nieuwe investeringen	-	-	€ 47.753	€ 390.453	€ 1.349.658	€ 1.382.523
Totaal incidentele uitgaven	€ 1.342.857	€ 1.342.857	€ 1.201.800	€ 410.525	€ 410.525	€ 410.525
Totale lasten MIPO (1+2+3)	€ 6.147.235	€ 6.147.235	€ 6.178.737	€ 5.616.324	€ 6.445.360	€ 6.343.474
"Normbedrag"	€ 6.115.970	€ 6.115.970	€ 5.876.883	€ 5.876.883	€ 5.876.883	€ 5.876.883
Structurele dotatie voorziening	€ 224.130	€ 224.130	€ 224.130	€ 224.130	€ 224.130	€ 224.130
Te onttrekken / te doteren aan voorziening (5-4)	€ 31.265	€ 31.265	€ 301.854	€ 301.854	€ 301.854	€ 301.854
Saldo Voorziening (€ 2.365.255 + 6+7)	€ 2.558.120	€ 2.558.120	€ 2.480.396	€ 2.480.396	€ 2.480.396	€ 2.480.396

Beslispunt: een bestemmingsreserve Verbeteren Binnenklimaat en Energieprestaties scholen Zuid vast in te stellen voor de aanpak luchtkwaliteit en energieverbruik in de basisscholen in stadsdeel Zuid;

Beslispunt: bij de Programmabegroting 2014 € 2.000.000 te onttrekken aan de voorziening Huisvesting primair onderwijs en te storten in de bestemmingsreserve Verbeteren Binnenklimaat en Energieprestaties scholen Zuid;

Beslispunt: de voorziening Huisvesting Primair Onderwijs op te heffen in 2014 en het begrote resterende saldo van de voorziening ten gunste van de algemene middelen te brengen.

6.6 Kosten overcapaciteit

De stadsdeelraad heeft met de motie Onderwijs capaciteit (M033'-2013 PN) gevraagd om met een meerjarige planning om te komen tot een structurele beperkte (3% - 5%) overcapaciteit ten opzichte van de prognoses. In Paragraaf 5.4, Conclusies gebiedsscenario's, hebben we inzichtelijk gemaakt hoeveel overcapaciteit, flexibele capaciteit en potentiële capaciteit wordt gerealiseerd.

Daarnaast heeft de stadsdeelraad gevraagd om in kaart te brengen hoeveel geld er in de toekomst nog gevonden zal moeten worden om tot een structurele overcapaciteit te komen. Hierna wordt toegelicht dat, naast de beperkte structurele overcapaciteit, ook de flexibele capaciteit structureel kan worden gedekt.

De totale flexibele capaciteit bedraagt dertien groepsruimten in 2015. het gaat hierbij om de groepsruimten in de Albrecht Dürerstraat 34, de Wodanstraat 3 en aan het Hygiëaplein 7. De totale structurele overcapaciteit en flexibele capaciteit bedraagt circa 5%. Deze flexibele capaciteit vergt, zoals eerder aangegeven, investeringen. Deze bedragen respectievelijk € 369.000, € 200.000 en € 600.000. De kapitaallasten van de eerste twee investeringsbedragen worden gedekt uit het MIPO. De investering in het pand aan het Hygiëaplein 7 wordt, zoals voorge-

steld, gedekt vanuit programma 11, Stedelijke Ontwikkeling.

De potentiële capaciteit bestaat in totaal uit vier mogelijke overloopgebouwen in verschillende buurten, de mogelijke uitbreiding van het semi-permanente IKC Zuidas en uit de mogelijke nieuwbouw op het Havenstraatterrein. In totaal bedraagt de potentiële capaciteit ten opzichte van de prognoses circa 10%. In de tabel hierna geven we weer wat de geschatte investeringen zijn voor de verbouwing van de overloopgebouwen. Als referentie hierbij zijn de kostenramingen voor het verbouwen van de Albrecht Dürerstraat 34 en Cornelis Krusemanstraat 10 gebruikt. Voor de uitbreiding van het IKC Zuidas en de nieuwbouw op het Havenstraatterrein hebben we normbedragen opgenomen. Ook zijn de afschrijvingstermijnen en kapitaallasten vermeld.

In het investeringsoverzicht Overzicht investeringen en incidentele uitgaven in paragraaf 6.4 zijn investeringen meegenomen ter dekking van de post onvoorzien en voor potentiële capaciteit. De post onvoorzien in 2014 lichten we toe in paragraaf 6.7, Financiële buffer. Voor de vier mogelijke overloopgebouwen gaan we ervan uit dat maximaal 50% hiervan ingezet wordt. Dit zou dan ook gaan om 50% van de genoemde investeringen. Daarom hebben we eenmaal € 600.000 meegenomen in 2015 en eenmaal € 750.000 in 2016. Dit betekent dat 50% van de totale potentiële capaciteit ook daadwerkelijk is gedekt binnen het MIPO.

6.7 Financiële buffer

Omdat de praktijk dynamisch is en het IHP daardoor mogelijk om bijsturing vraagt, is het wenselijk om een financiële buffer aan te leggen om eventuele bijstellingen te bekostigen en calamiteiten en onvoorziene tegenvallers op te vangen. Dit is ook van belang om onze wettelijke taak te kunnen blijven uitvoeren.

Voor onderwijshuisvestingsopgave is enige weerstandscapaciteit gewenst om zo niet-begrote kosten te kunnen dekken die zich onverwacht voordoen en substantieel zijn. Daarom is een post onvoorzien opgenomen in het investeringsoverzicht.

Potentiële capaciteit	Jaar	aantal groepen		Investeringsafschrijvingstermijnkapi-		
Overloopgebouw Uiterwaardenstraat 60a	2014	5	verbouwing bestand schoolgebouw	€ 600.000	25	€ 51.000
Overloopgebouw Winterdijkstraat 10	2015	6	verbouwing bestand schoolgebouw	€ 750.000	25	€ 63.750
Overloopgebouw Dufaystraat 19	2015	5	verbouwing bestand schoolgebouw	€ 600.000	25	€ 51.000
Overloopgebouw Jan van Eijkstraat 21	2017	6	verbouwing bestand schoolgebouw	€ 750.000	25	€ 63.750
subtotaal			verbouwing bestand schoolgebouw	€ 2.700.000		€ 229.500
IKC Zuidas	2016	6	nieuwbouw	€ 795.333	8	€ 135.207
Nieuwbouw Havenstraatterrein	2017	17	nieuwbouw	€ 4.468.000	40	€ 312.760
Subtotaal			nieuwbouw	€ 5.263.333		€ 447.967
TOTALEN		45		€ 7.963.333		€ 677.467

Hierna geven we u een overzicht van mogelijke algemene risico's. Dit betreft bijvoorbeeld:

- onvoorziene proces- of bouwkosten;
- tegenvallers in de bouwkosten/prijsstijgingen;
- claims;
- wijziging van de MEV (indexering);
- kostenverhogende aspecten door stedenbouwkundige eisen, beperkingen vanwege het bestemmingsplan en het welstandskader;
- extra kosten door planaanpassingen om tegemoet te komen aan bezwaren uit de buurt en om juridische procedures te voorkomen.

Projectrisico's Integraal Huisvestingsplan Zuid	Risicobedrag
DMO kan vanuit het Uitvoeringsconvenant Energieke scholen 2013-2014 geen bijdrage beschikbaar stellen voor de Olympiaschool.	€ 132.000
Door vertraging van de nieuwbouw van de dependance van de Notenkraaker is extra tijdelijke huisvesting nodig bij De Bockesprong.	€ 40.000
De kosten voor functionele aanpassingen bij de Oscar Carréschool zijn niet onderbouwd en kunnen hoger uitvallen mede omdat wellicht meer onderhoud meegenomen dient te worden dat het schoolbestuur kan dekken.	€ 100.000
Om de verkeersveiligheid bij de dependance van de Nicolaas Maesschool te waarborgen, zijn mogelijk meer maatregelen noodzakelijk dan nu voorzien	€ 50.000
Bij het pand aan de Albrecht Dürerstraat 34 is de buitenspeelruimte zeer beperkt. Afhankelijk van welke school dit gebouw mogelijk gaat gebruiken en de leeftijdsgroep van de leerlingen zijn maatregelen in de openbare ruimte noodzakelijk	€ 50.000
Nieuwbouw van het speellokaal van De Rivieren kan niet binnen het normbedrag worden gerealiseerd door relatief hoge proces- en voorbereidingskosten in verhouding tot het lage investeringsbedrag	€ 75.000
Mogelijk zijn aanvullende maatregelen nodig in de panden Hygiëaplein 40, 10 en 7 om onderwijsgebruik in verband met de groei van de Europaschool en dubbelgebruik van ruimten door de buitenschoolse opvang mogelijk te maken.	€ 53.000
Subtotaal projectrisico's	€ 500.000
Algemene risico's	€ 500.000
Totaal	€ 1.000.000

Een deel van deze algemene risico's kan niet altijd binnen de projecten zelf worden opgevangen. De reden hiervan is dat de post onvoorzien binnen projectbudgetten een beperkte omvang heeft. Meestal is dit circa 5% van de bouwkosten. Voor complexe projecten worden specifieke risicoanalyses gemaakt, om de geïdentificeerde specifieke projectrisico's inzichtelijk te maken en hierbij beheersmaatregelen uit te werken.

In het overzicht Projectrisico's IHP hebben we een aantal specifieke geïdentificeerde projectrisico's opgenomen.

De totale omvang van de bovengenoemde mogelijke incidentele projectrisico's is maximaal € 1.000.000. De gemiddelde kans op het optreden van deze risico's is naar schatting 50%. Het reële risicobedrag om tegenvallers op te vangen, komt hiermee uit op € 500.000. In het Overzicht investeringen en incidentele uitgaven in paragraaf 4 hebben we daarom een post onvoorzien van € 500.000 opgenomen, opdat de projectrisico's, indien nodig, binnen het MIPO kunnen worden opgevangen.

6.8 Overdracht budgetten

Voor de uitvoering van de centrale onderwijsunit en de beleidsafdeling onderwijs is een bestuursopdracht vastgesteld. In deze opdracht staat onder andere dat de middelen per 1 januari 2014 overgaan naar de gemeentebegroting. De dagelijks besturen en stadsdeelraden blijven tot de verkiezingen van 19 maart 2014 deze taken en bevoegdheden in mandaat uitvoeren, namens het college van B&W en de gemeenteraad. De overdracht van de budgetten vindt, naar verwachting, plaats door het bedrag, waarmee het Stadsdeelfonds met ingang van 2014 wordt verlaagd, toe te voegen aan de gemeentebegroting 2014 van de centrale stad. Deze uitname en toevoeging worden betrokken bij de Programmabegroting 2014 van het stadsdeel. Aan de raad voor de stadsdeelfinanciën wordt daarnaast advies gevraagd om over de betreffende uitname uit het Stadsdeelfonds voor de budgetten voor onderwijsbeleid, onderwijshuisvesting PO en VVE.

De reden om de besluitvorming over dit budget al in 2013 te laten plaatsvinden, hangt samen met de wens om niet met een gebroken boekjaar te werken, zodat verantwoordelijkheden helder zijn en de sturingsmogelijkheden maximaal zijn. Als de overdracht halverwege een boekjaar plaatsvindt, moet namelijk nader worden onderzocht welke activiteiten reeds hebben plaatsgevonden en welke budgetten al dan niet belast zijn. En, als sprake is van een belasting, hoeveel deze bedraagt. Dit brengt extra werkzaamheden met zich mee die niet nodig zijn bij een overgang bij de start van een begrotingsjaar. Het werken met gebroken (boek)jaren is ook lastig omdat budgetten in dat geval geknipt moeten worden en het onduidelijk kan zijn op welke wijze deze verdeeld moeten worden. Hetzelfde geldt voor verplichtingen die zijn aangegaan in de loop van het boekjaar. Voor de schoolbesturen is het werken met gebroken boekjaren ook lastig omdat zij zich naar twee partijen moeten verantwoorden.

De startpositie voor de budgetoverdracht is de begroting 2013 van de stadsdelen, die de Gemeenteraad op 13 februari 2013 heeft vastgesteld. De raad voor de Stadsdeel Financiën heeft positief geadviseerd over deze begroting. Op basis van deze begroting wordt, in samenwerking met de stadsdelen, bepaald welke budgetten (lasten en baten) worden overgedragen aan de centrale stad. De overdracht

van deze middelen maakt onderdeel uit van de Programmabegroting 2014 van de centrale stad die, volgens de nu bekende planning, op 6 november 2013 door de Gemeenteraad wordt vastgesteld. De begroting 2014 wordt vervolgens voor advies voorgelegd aan de raad voor de Stadsdeel Financiën als onderdeel van het begrotingsproces 2014, inclusief de over te dragen budgetten.

In dit IHP gaan we uit van ongewijzigd financieel beleid. De insteek is dat het stadsdeel alle bestaande lasten, nieuwe investeringen en geplande incidentele uitgaven tot en met 2017 en ook verder kan dekken binnen het huidige financiële kader. De situatie is dat per 1 januari 2014 een overdracht van budgetten plaatsvindt, door het bedrag, waarmee het stadsdeelfonds met ingang van 2014 wordt verlaagd, toe te voegen aan de gemeentebegroting 2014 van de centrale stad. Naar verwachting wordt de overheveling van het budget bestaande uit de totale lasten in 2014 bij de jaarrekening van 2013 geëffectueerd. Als uitgangspunt hebben we genomen dat de begrote totale lasten 2014

van € 6.178.737 het budget betreft dat wordt overgedragen. Deze lasten bestaan uit de vaste activa, openstaande kredieten en geplande kapitaallasten nieuwe investeringen en geplande incidentele uitgaven. Het over te dragen budget komt overeen met de gemiddelde totale lasten per jaar in de periode 2014 tot en met 2017 van € 6.145.974. Rekeninghoudend met het "normbedrag" van € 5.876.883, de structurele dotatie vanuit de algemene middelen aan de voorziening van € 224.130, blijft het saldo van de voorziening gemiddeld op hetzelfde niveau. Indien er in 2014 geen overdracht van bevoegdheden en budgetten naar de centrale stad zou plaatsvinden, kan het stadsdeel rekeninghoudend met de huidige beschikbare dekking en het begrote saldo van de voorziening van € 2.480.396 in 2014 alle lasten de komende jaren ruimschoots dekken en is er voldoende ruimte voor nieuwe investeringen, mede doordat de kapitaallasten jaarlijks blijven teruglopen.

De effecten uit dit IHP zijn al doorvertaald in de Programmabegroting 2014 van het stadsdeel.

7 Realisatie

7.1 Uitvoeringsgericht

Bij het IHP staat de uitvoering van dit plan voorop. Diverse projecten zijn al vergevorderd en alle nieuwe projecten zijn op haalbaarheid onderzocht en zijn in voorbereiding. Het is niet mogelijk om alle projecten nog binnen de huidige bestuursperiode realiseren. De inzet is om alle projecten zoveel mogelijk in uitvoering te brengen in 2014.

Deze uitvoering pakken we samen met de hierbij betrokken schoolbesturen op. In veel gevallen treedt het schoolbestuur dan als initiatiefnemer en bouwheer op en het stadsdeel als financier. Echter steeds vaker vraagt het schoolbestuur het stadsdeel om als bouwheer op te treden.

Het stadsdeel stelt zich bij de uitvoering ondernemend op. Dit betekent dat:

- we samenwerking opzoeken met partners, op basis van vertrouwen;
- we streven naar maatwerk;
- we ons als betrouwbare partner opstellen en gericht zijn op het eindresultaat.

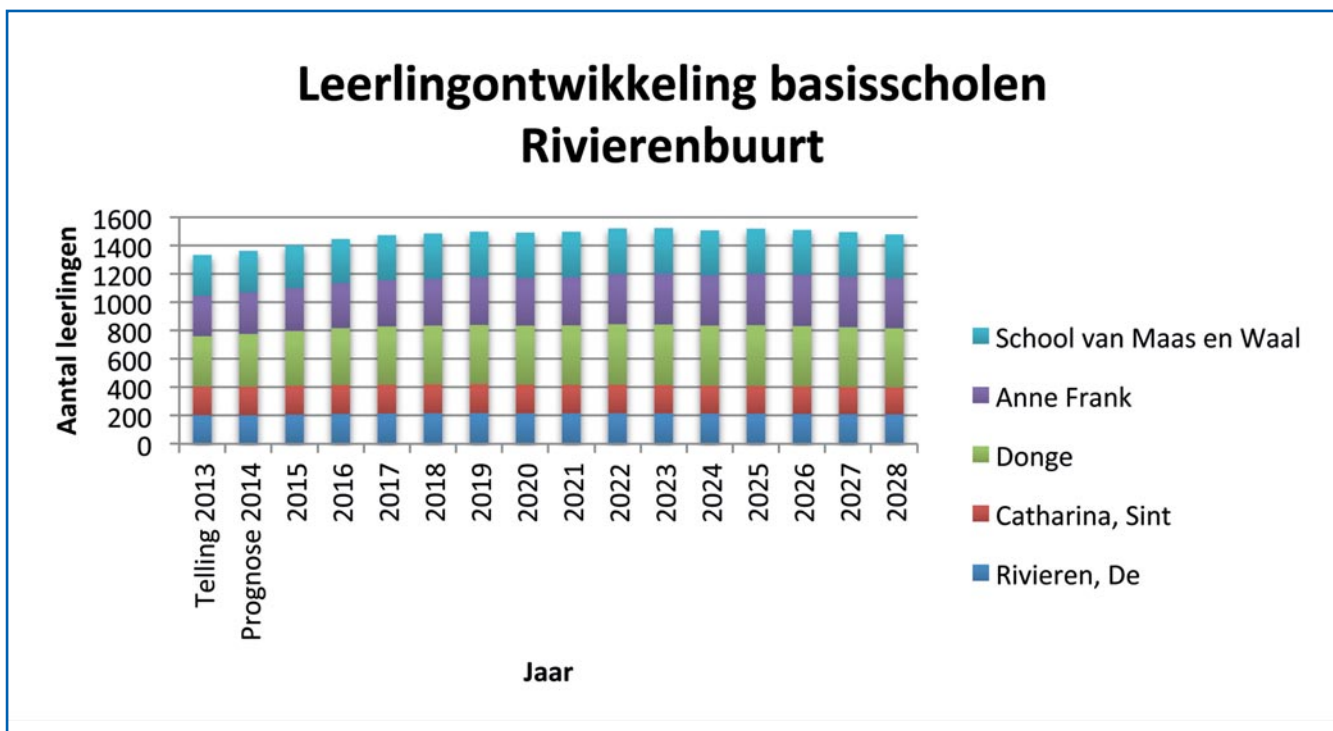
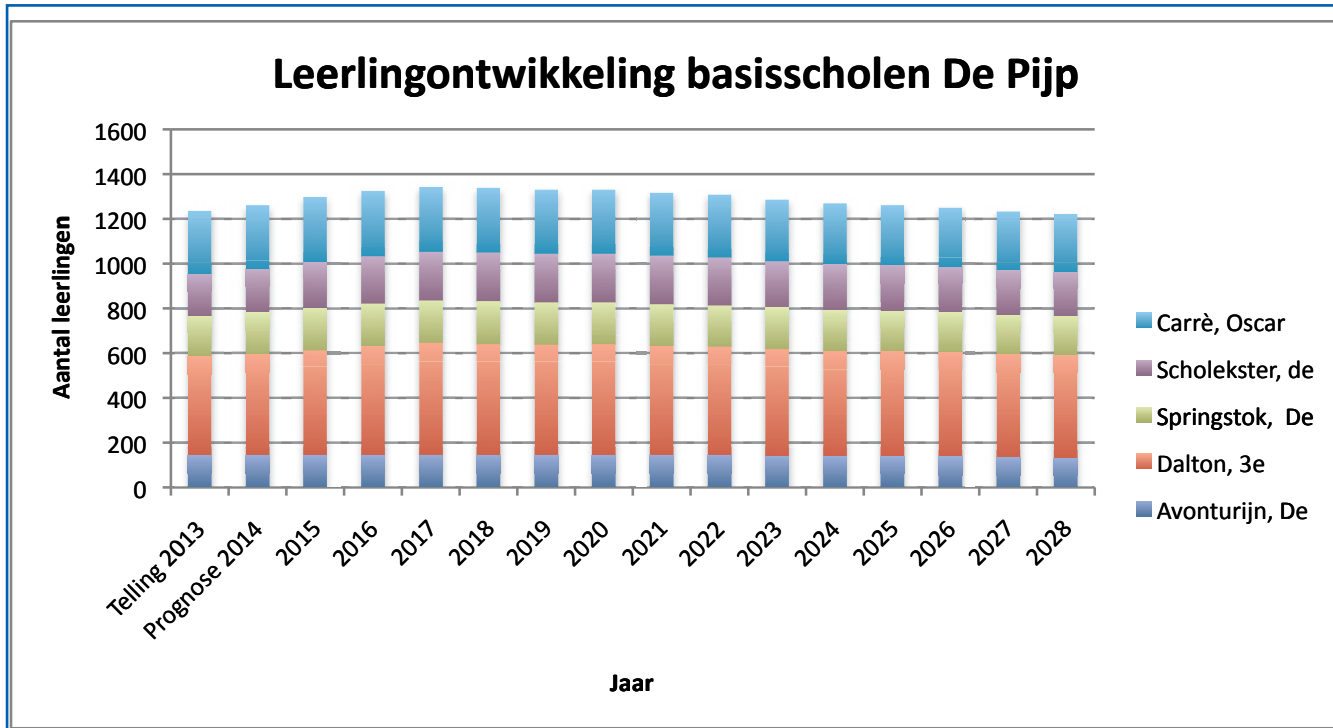
Om de uitvoering van het IHP voortvarend voort te zetten, zal de afdeling Beleidsrealisatie Fysiek Domein een programmamanager inzetten die samen met het team Vastgoed/Onderwijshuisvesting en de inhoudelijk betrokken afdelingen de uitvoering verder op de rit moet zetten en de projecten op het juiste spoor moet houden. Ons streven is om alle projecten die genoemd zijn in de hierna volgende projectenlijst IHP in 2015 uitgevoerd te hebben.

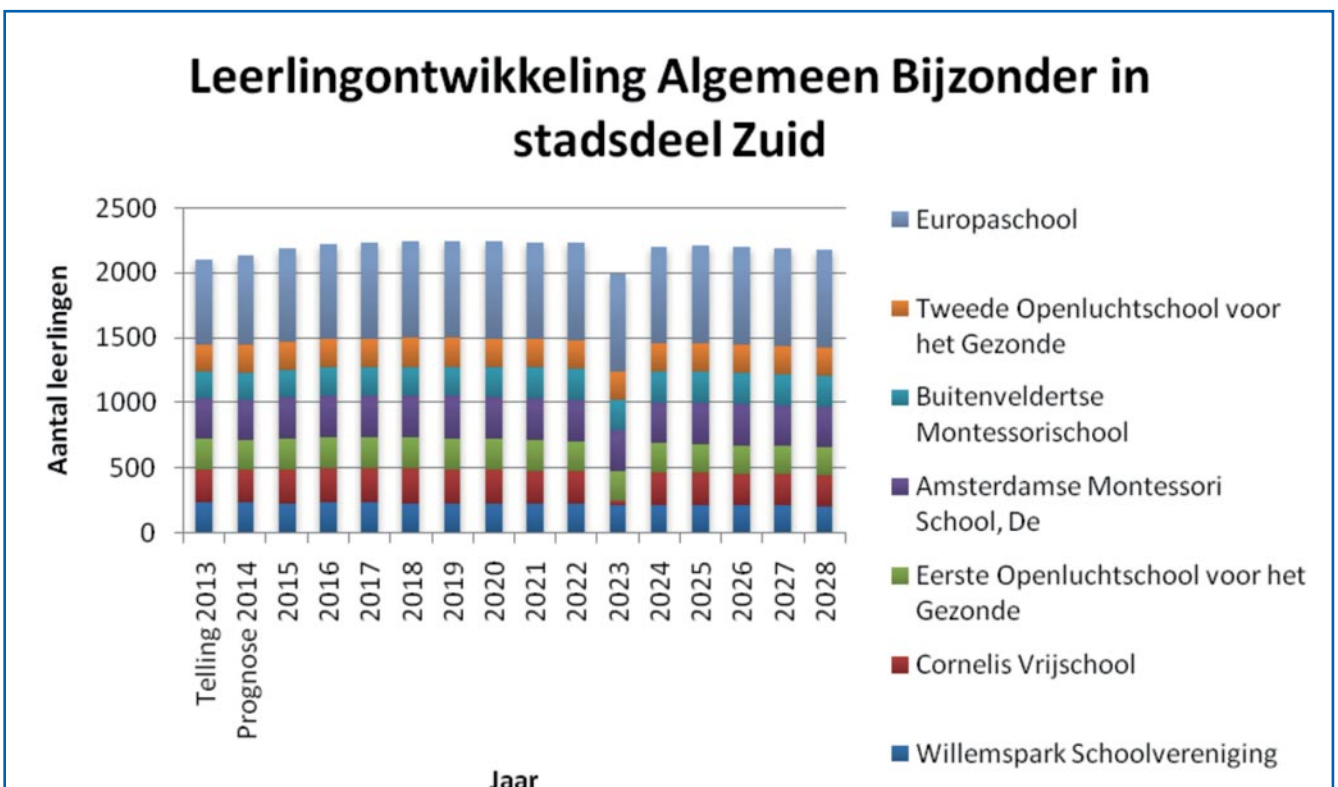
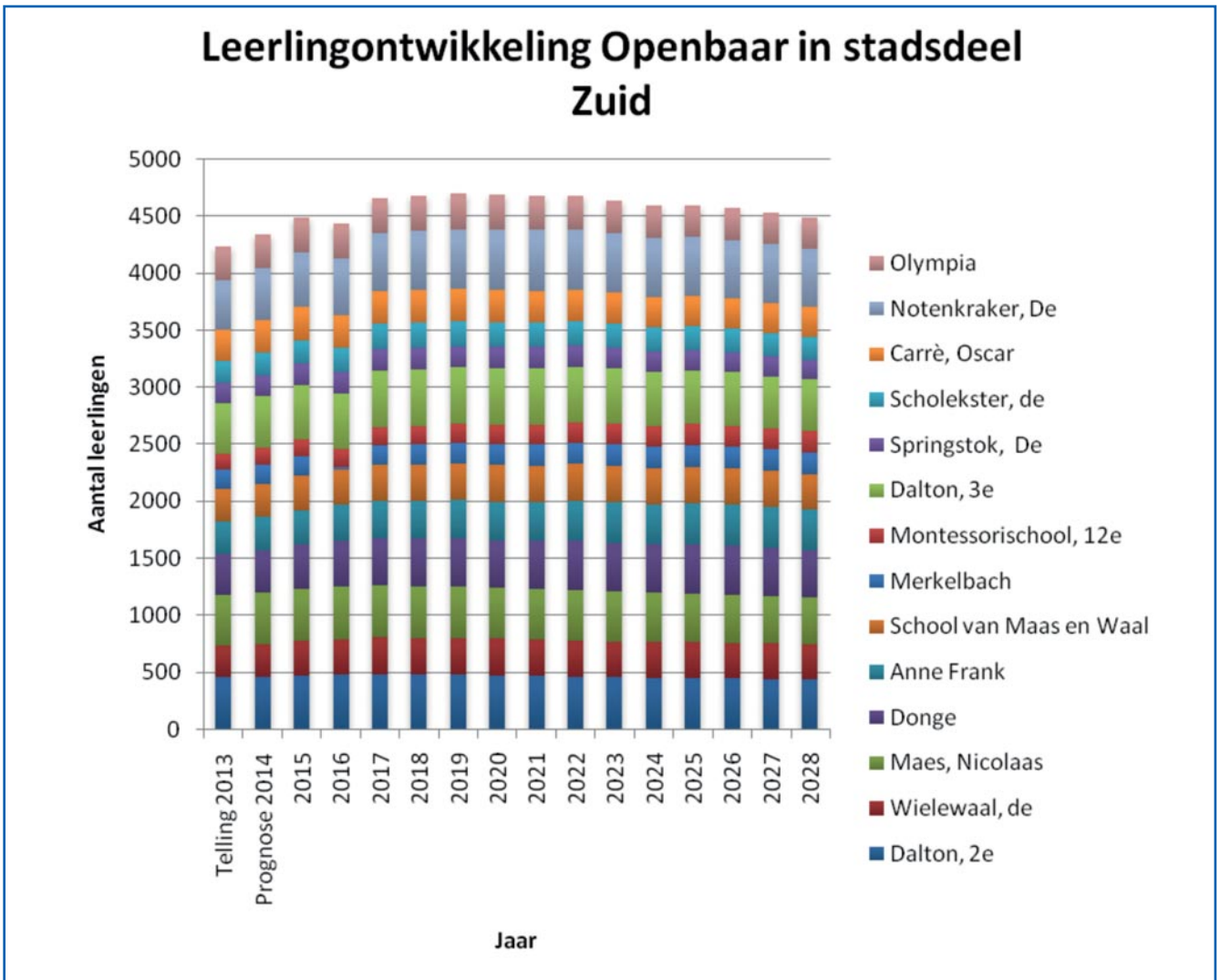
7.2 Projectenlijst

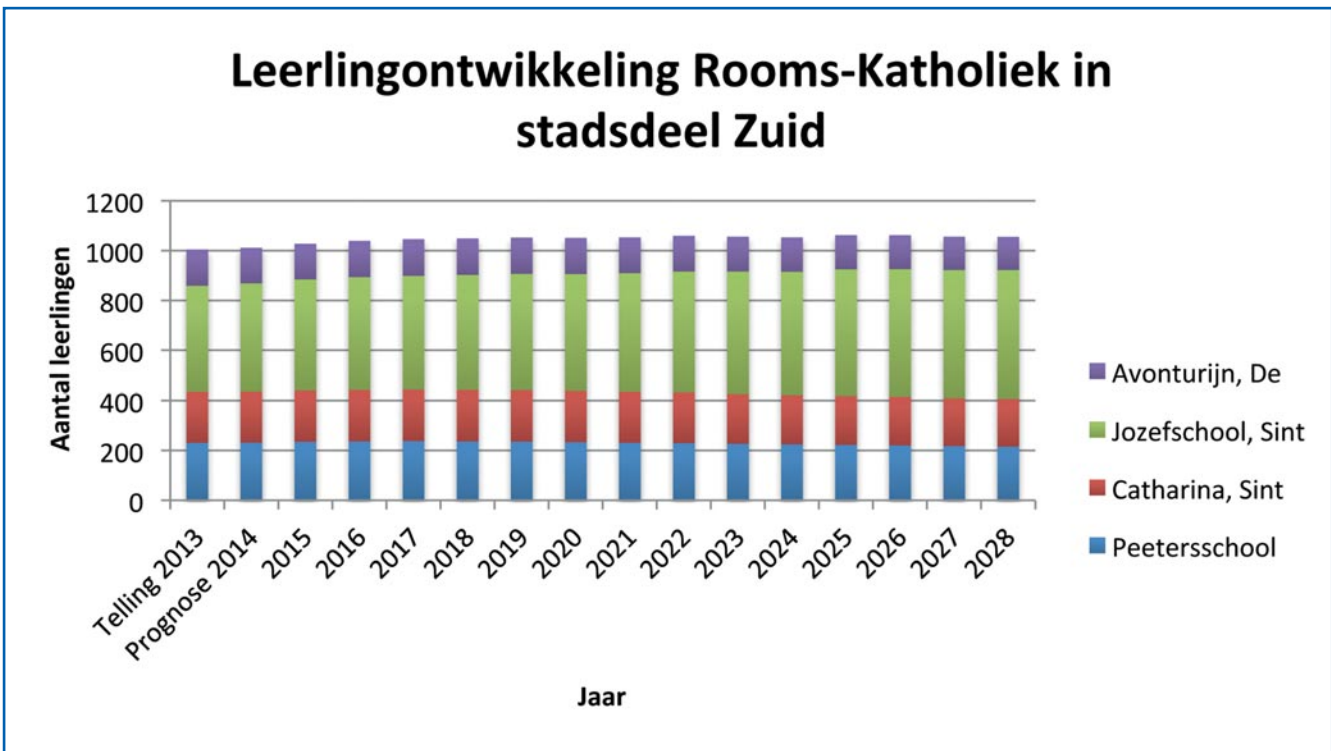
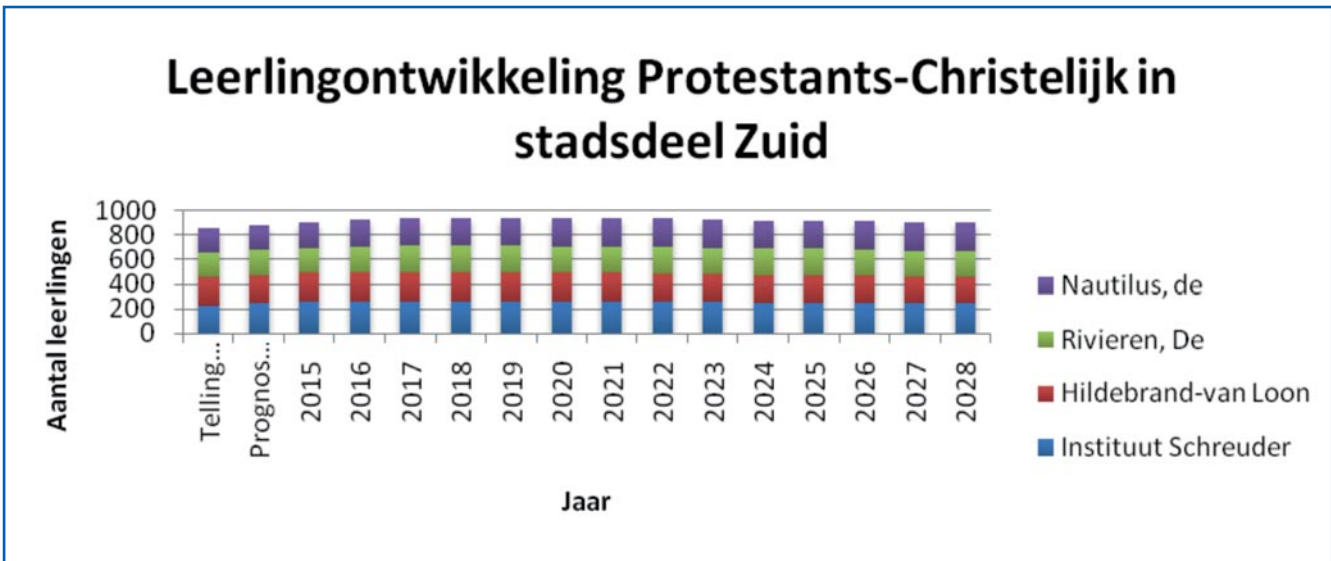
De projectenlijst is het handvat voor uit te voeren huisvestingszaken in de komende periode.

Bijlage I prognoses

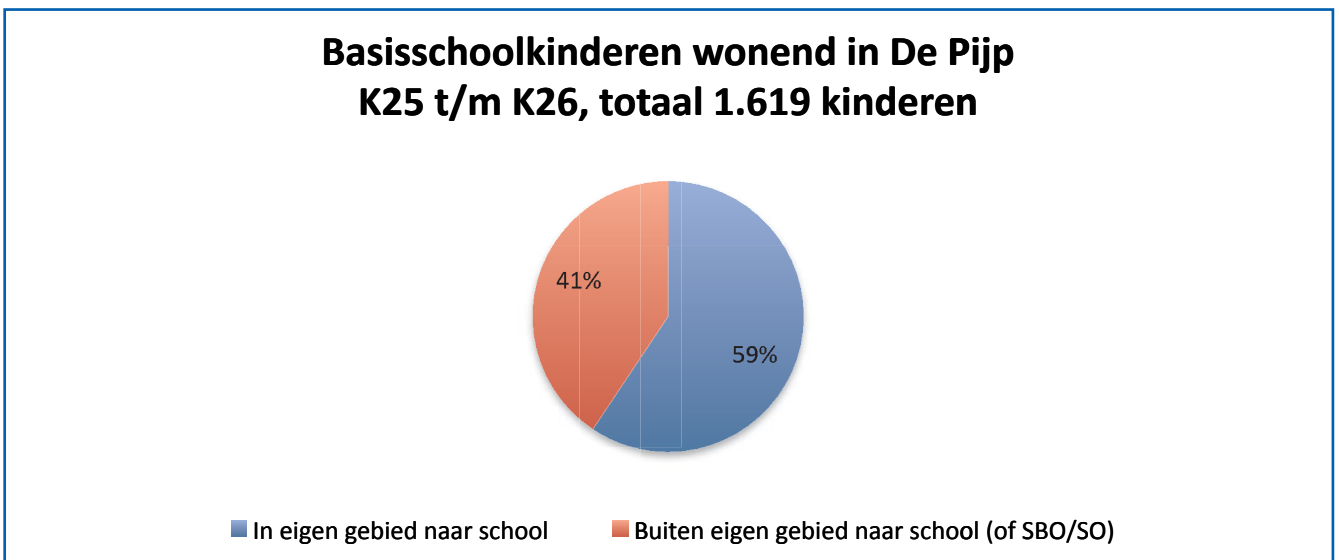
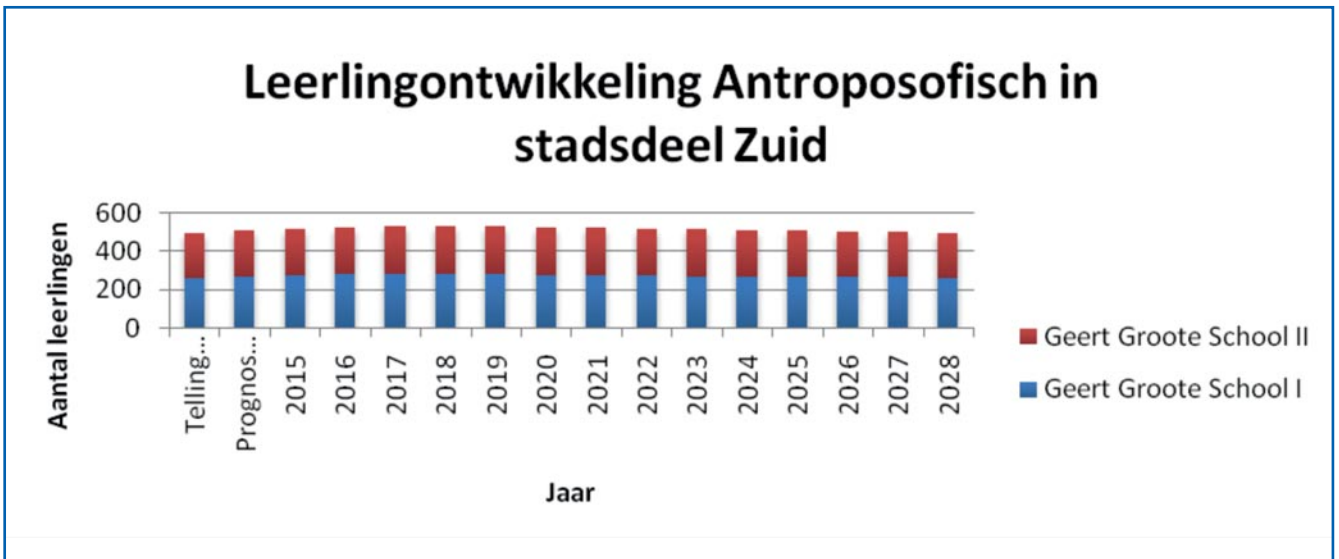
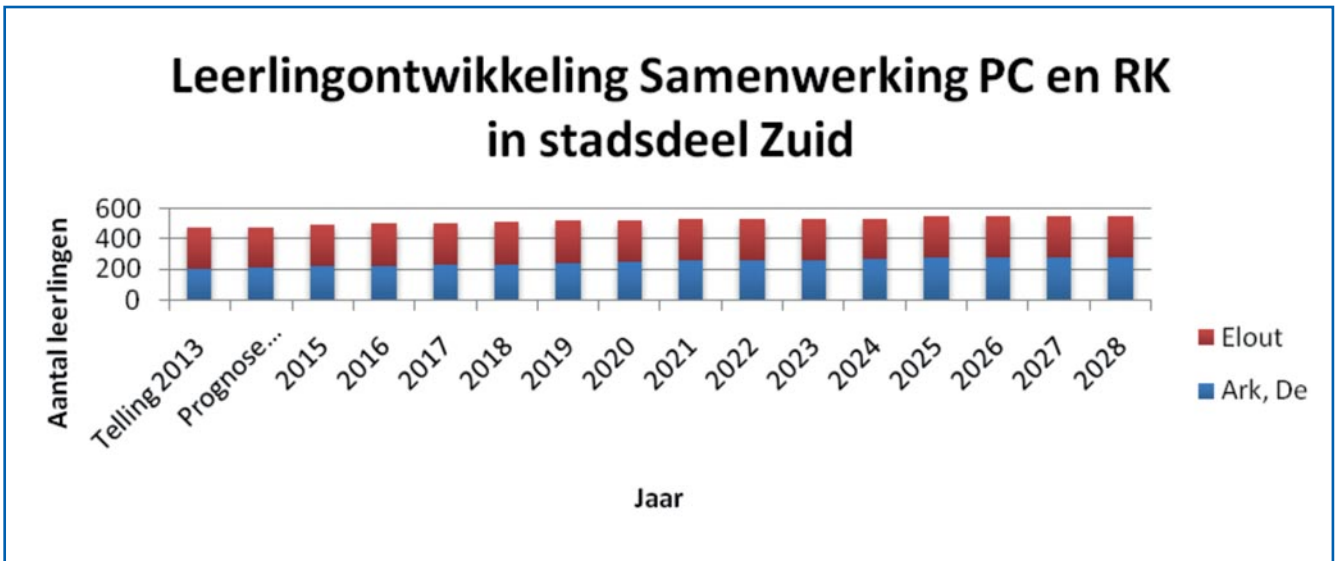
A Prognoses per gebied

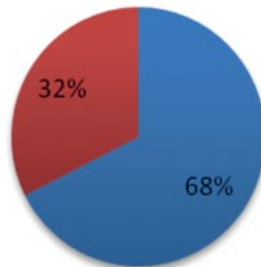

* De Peetersschool is een schoolvereniging met een interconfessionele grondslag (algemeen christelijk).

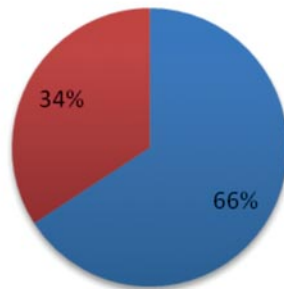

**Basisschoolkinderen wonend in Rivierenbuurt
K52 t/m K54, totaal 1.641 kinderen**

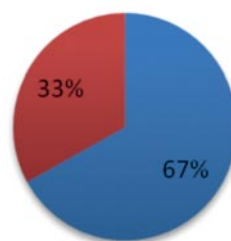
■ In eigen gebied naar school ■ Buiten eigen gebied naar school (of SBO/SO)

**Basisschoolkinderen wonend in Buitenveldert
K90 en K91, totaal 1.157 kinderen**

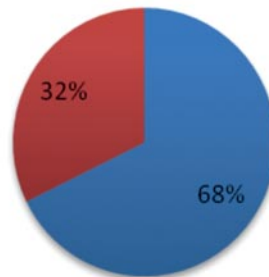
■ In eigen gebied naar school ■ Buiten eigen gebied naar school (of SBO/SO)

**Basisschoolkinderen wonend in Midden
K46, K47, K49, K50 en K59, totaal 2.795
kinderen**

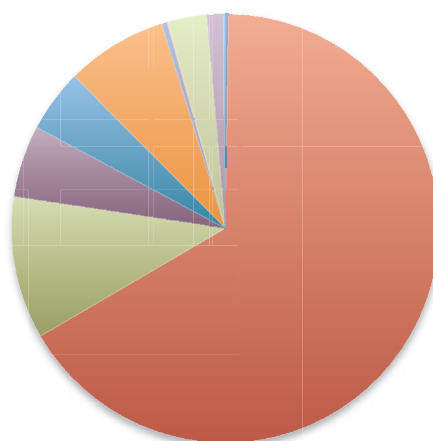
■ In eigen gebied naar school ■ Buiten eigen gebied naar school (of SBO/SO)

Basisschoolkinderen wonend in West K44, K45 en K48, totaal 1.509 kinderen

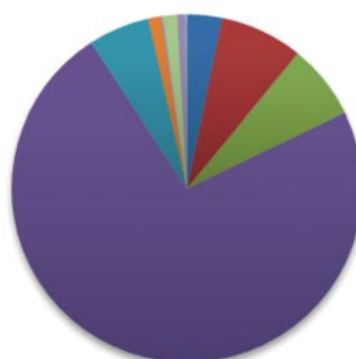
■ In eigen gebied naar school ■ Buiten eigen gebied naar school (of SBO/SO)

Herkomst leerlingen basisscholen De Pijp

- Buitenveldert
- De Pijp
- Midden
- Rivierenbuurt
- West
- Centrum
- Nieuw-West
- Noord
- Oost

Herkomst leerlingen basisscholen Rivierenbuurt

- Buitenveldert
- De Pijp
- Midden
- Rivierenbuurt
- West
- Centrum
- Nieuw-West

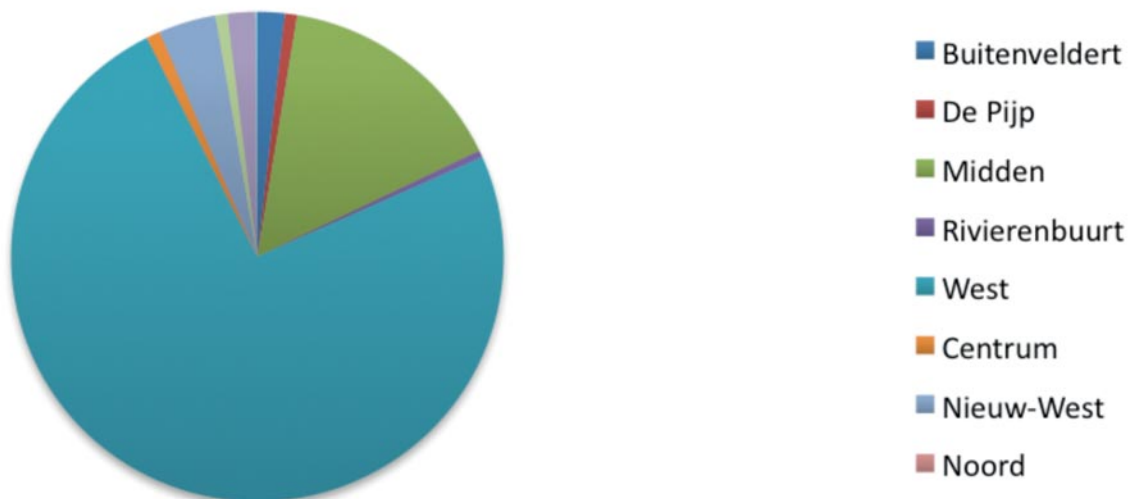
Herkomst leerlingen basisscholen Buitenveldert

Herkomst leerlingen basisscholen Midden

Herkomst leerlingen basisscholen West

Bijlage II lijst met gebruikte afkortingen

1S1O:	1 Stad, 1 Opgave
1e OLS:	1e Openlucht School
AB-onderwijs:	Algemeen Bijzonder Onderwijs
AICS:	Amsterdam International Community School
AMOS:	Amsterdamse Oecumenische Scholengroep
AMS:	Amsterdamse Montessori School
ASKO:	Amsterdamse Stichting voor Katholiek Onderwijs
AWBZ:	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BBO:	Breed Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs
BBV:	Besluit begroting en verantwoording
BOOZT:	Beste Oplossingen Onderwijshuisvesting Zuid Taskforce
BSO:	Buitenschoolse opvang
BURAP:	Bestuursrapportage
BVO:	Bruto vloeroppervlak
DLO:	Decentraal Lokaal Overleg
DMBO:	Design, Build, Maintain, Operate
DMO:	Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
EBA:	Energie Binnenklimaat Advies
IHP:	Integraal Huisvestingsplan
IKC:	Integraal Kindcentrum
KBA Nw West:	Stichting voor katholiek, protestants-christelijk en interconfessioneel onderwijs Amsterdam
KDO:	Kinderdagopvang
MEV:	Macro-economische verkenningen
MFA:	Multifunctionele accommodatie
MFC:	Multifunctioneel centrum
MIP:	Meerjareninvesteringsplan
MIPO:	Meerjaren Investeringsplan Onderwijshuisvesting
NVO:	Netto vloeroppervlak
OC&W:	Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen
OKC:	Ouder Kindcentrum
OLP:	Onderwijsleerpakket
OOadA:	Openbaar Onderwijs aan de Amstel
O&S:	Bureau Onderzoek en Statistiek
PMB:	Project Management Bureau
PMI:	Programma Maatschappelijke Investerings
PO:	Primair onderwijs
PvE:	Programma van Eisen
ROZ:	Raad Onroerende Zaken
RPO-PO:	Regionaal Plan Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs
SBO:	speciaal basisonderwijs
TSO:	Tussenschoolse opvang
VNG:	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO:	Voortgezet onderwijs
VVO:	Verhuurbaar vloeroppervlak
VE:	Voor- en vroegschoolse educatie
WPO:	Wet op het Primair Onderwijs

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Zuid